

DAGSORDEN PKT. 8 DEL 1

LOs handlingsprogram

Innkomne forslag, nr. 8000–8600

DAGSORDEN PKT. 8 DEL 1

LOs handlingsprogram

Innkomne forslag, nr. 8000–8600

Innhold

1. Det store bildet	4
2. Å skape	42

1. Det store bildet

Forslagsnummer: 8000
Forslagsstiller: Fagforbundet

Fra Ungdom til Ung
Endre begrepet Ungdom til Ung gjennomgående i hele dokumentet.

Begrunnelse:
Ung er mer dekkende for målgruppa.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8001
Forslagsstiller: Telemark

Foretaksmodellen erstattes med folkevalgt styring av sykehusene
LO Telemark foreslår at Helse sør-øst deles opp i forhold til de nye regionene og legges under lokal politisk styring.

Begrunnelse:
Sommeren 2007 ble det lagt frem en evalueringsrapport fra helse- og omsorgsdepartementet. Den viser at dagens ordning med stykkpris fører til at sykehusene prioriterer lønnsomme pasienter. Stykkprisfinansieringen må derfor fjernes. Lokalsykehusene beholdes som fullverdige sykehus med akuttkirurgi og et godt tilbud for fødende.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8002
Forslagsstiller: Telemark

Sykepenges utover 1. år
Helse og omsorg
Syke under behandling må gis nødvendig sykepenges utover 1 år. Dette gjelder blant annet kreftsyke og syke med lidelser hvor helsekø er årsaken til at man trenger sykepenges utover 1 år.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8003
Forslagsstiller: Telemark

Gratis tannlege
Arbeide for gratis tannlege (med en egenandel)

Begrunnelse:
Det er framleis ein del av befolkninga som ikkje får stelt tennene sine då det kan vere ganske kostbart. Stell av tennene må sidestillast med dei andre helsetilboda vi har i Norge.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8004
Forslagsstiller: Telemark

Velferdsteknologi

Det må tas i bruk velferdsteknologi for å gi brukerne en bedre kvalitet og sikkerhet både for de som velger å bo hjemme og de som er på institusjon. Det skal ikke gå utover menneskelig kontakt, eller behov for økt antall hender i denne sektoren.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8005
Forslagsstiller: Telemark

Gratis barnehage og SFO

Kontantstøtten fjernes og barnehageplass og SFO blir gratis for alle.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8006
Forslagsstiller: Telemark

AFP

I påvente av utredning om endring av AFP ordningen må medlemmer som mister arbeidet etter fylte 58 år gis mulighet til å innbetale til ordningen slik at opptjente rettigheter ikke går tapt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8007
Forslagsstiller: Telemark

To-pris system på strøm

LO vil jobbe for at tilgangen på rimelig elektrisitet blir et varig gode for husholdningene. LO er også opptatt av at det private strømforbruket skal reduseres. LO vil ha et to-pris system på strøm. Det må bli forskjell på husholdningsstrøm og oppvarming av svømmebasseng og hytteoppkjørsler.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8008
Forslagsstiller: Telemark

Fagbevegelsen inn i skolen

Skal fagbevegelsen vinne den tidløse ideologiske og samfunnspolitiske kampen om organiseringen av framtidens arbeidsliv, må dagens elever få innsikt i og kunnskap om fag- og arbeiderbevegelsen og om rettigheter og plikter i arbeidslivet. LO vil kreve overfor myndighetene at læreplanen for ungdomsskolen endres, slik at alle elever gjennom en nytt arbeidslivsfag skal kjenne til plikter og rettigheter i arbeidslivet innen de går ut av 9. klasse.

Begrunnelse:

Elever lærer i dag lite om fagbevegelsen og sine plikter og rettigheter i arbeidslivet. I

læreplanen for samfunnsfag for ungdomsskolen er det fastslått at elevene skal kjenne sine rettigheter som forbrukere, men ingenting om at de skal kjenne sine rettigheter som arbeidere. De lærer altså hva de skal gjøre hvis de kjøper en ødelagt vare i butikken, men ikke hva de skal gjøre hvis noe er feil på jobben. Resultatet er at mange unge er sårbare for å bli utnyttet av kyniske arbeidskjøpere. Fagbevegelsen må ta grep for å sørge for at alle elever lærer om sine plikter og rettigheter og vet hvor viktig det er å organisere seg for å sikre gode lønns- og arbeidsforhold. I tillegg må man sørge for at fagbevegelsen reiser på faste skolebesøk til alle ungdomsskoler. Ingen er bedre til å lære elever om arbeidsrettigheter og –plikter enn fagbevegelsen selv. NHO er allerede til stede i skolen, gjennom elevbedrifter og gründerkurs i Ungt Entreprenørskap. Da kan ikke fagbevegelsen ta sjansen på å stå på sidelinja.

Innstilling: Delvis ivarettatt

Forslagsnummer: 8009
Forslagsstiller: Telemark

Grunnskoler i offentlig regi

LO vil at alle grunnskoler skal drives i offentlig regi.

Begrunnelse:

I dag er det for mange som får godkjenning til privatskole begrunnet i alternativ pedagogikk eller religion. Porsgrunn kommune med et totalt elevtall i grunnskolen på ca 4000, har fått departementets godkjenning for 5 Montessori-skoler. Dette er en utvikling som ikke er ønsket av LO.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8010
Forslagsstiller: Telemark

Styrking av den praktiske delen innenfor yrkesfag

Særlig innen yrkesfag må den praktiske delen styrkes. Særlig må teorien gjøres mer yrkesrettet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8011
Forslagsstiller: Telemark

Opplæringskontorer

LO vil arbeide for at representanter for arbeidstakerorganisasjonene må få fullverdig styrerepresentasjon i opplæringskontorenes styrer.

Begrunnelse:

LO ser i dag at opplæringskontorene utfører vesentlige oppgaver innen rekruttering, formidling og opplæring av lærlinger. Opplæringskontorene mangler i dag et regelverk som sikrer lærlingen grunnleggende rettigheter og arbeidstakersiden innflytelse. Et slikt regelverk må utvikles. Slik opplæringskontorene i mange tilfeller operer i dag er de nærmest blitt et integrert ledd i både opplæring og kvalitetssikring. Da tar de rollen til både fylkeskommunen og skolen uten at arbeidstakersiden er representert slik de ellers er i trepartssamarbeidet innen fag og yrkesopplæring. LO mener myndighetene og partene i arbeidslivet nå må gjennomgå opplæringskontorenes oppgaver og organisering

med sikte på å styrke lærlingenes rettigheter og arbeidstakerorganisasjonenes deltakelse spesielt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8012

Forslagsstiller: Telemark

Samfunnskontrakter

Det er en uttalt målsetting gjennom den sentrale samfunnskontrakten at antallet lærlingekontrakter og antallet lærebedrifter skal økes. For å forplikte partene og skoleeiere ute i fylkene er det en forutsetning at det inngås lokale samfunnskontrakter med bransjeorganisasjonene. Også her er det viktig at trepartssamarbeidet videreføres fullt ut og forplikter alle parter til å bidra til å nå disse målene. LO vil arbeide for at myndighetene bevilger støtte over statsbudsjettet for å nå målene i den sentrale og de lokale samfunnskontraktene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8013

Forslagsstiller: Telemark

Homofiles rett til å gi blod

Homofile må få rett på å være blodgiver på lik linje med heterofile.

Begrunnelse:

I dag har menn som har hatt sex med andre menn ikke lov til å gi blod

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8014

Forslagsstiller: Telemark

Deltakelse i hjelpeaksjoner/leteaksjoner

Ved deltakelse i hjelpeaksjoner/leteaksjoner iverksatt av Røde Kors, Norsk Folkehjelp eller Sivildforsvaret, og hvor arbeidstakere som medlem av disse organisasjonene blir innkalt i arbeidstiden, vil LO jobbe for at det etableres en refusjonsordning til bedriftene slik at de utkalte betales som for korte velferdspermisjoner.

Begrunnelse:

Frivillige organisasjoner og Sivildforsvaret er helt avgjørende aktører i leteberedskapen i Norge. Ved lokale leteaksjoner er samfunnet avhengig av at frivillige, lokalkjente mannskaper er beredt til å rykke ut. Det sier seg selv at en slik beredskap er et helt nødvendig supplement til politi og forsvar, både i forhold til responstid og i forhold til at samfunnet ikke vil ha mulighet for å ha tilstrekkelig med mannskaper tilgjengelig til enhver tid. I offentlig sektor har det lenge vært en selvfølge at mannskaper som blir utkalt får fri med lønn. Det er ikke tilfelle i privat sektor. Blant våre medlemmer er det mange som er i beredskap, og Norsk Folkehjelp oppfordrer flere til å delta aktivt. Det er for øvrig et hinder at dette i dag må finansieres av den enkelte deltaker. Det er på høy tid at vi sammen med myndighetene finner en finansieringsordning som innebærer at alle våre medlemmer får lønn for å bidra til dette viktige samfunnsansvaret.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8015
Forslagsstiller: Telemark

Det palestinske folks rettigheter

LO vil fortsatt sette det palestinske folks rettigheter på dagsorden og kreve økt press på Israel. LO må bruke sin internasjonale innflytelse til å få PGFTU og Histadrut til forhandlingsbordet.

Begrunnelse:

Den intense konflikten mellom Israel og Palestina som har foregått i en årrekke har ført til en massiv internasjonal interesse fra store deler av verden og et svært stort engasjement for å få en stopp på konflikten. Det har på mange måter vært forsøkt å få til en stans av okkupasjonen, som bl.a. ulike boikott-aksjoner. Dette har dessverre ikke ført til noen løsning, heller en mer aggressiv utbygging av okkuperte områder og en verre situasjon for palestinerne. LO Telemark mener at samhold og fellesskap er nøkkelen til å kjempe frem en løsning. Derfor er det viktig å fortelle PGFTU og Histadrut at en løsning på konflikten kan se mye lysere ut om de står sammen, og ikke mot hverandre.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8016
Forslagsstiller: Telemark

Grenlandsbanen

Samferdselsdepartementet har gitt Jernbaneverket i oppdrag å utarbeide en konseptvalgutredning (KVU) for vurdering av sammenkobling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen. LO støtter de to hovedideene med Grenlandsbanen som er å binde sammen byene langs kysten og å forkorte reisetiden mellom Kristiansand og Oslo. Reisetiden kan trolig forkortes fra 4 timer og 30 minutter til 3 timer og 15 minutter. Grenlandsbanen vil også føre oss et skritt nærmere hurtigtog fra Oslo til Stavanger.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8017
Forslagsstiller: Telemark

Ungt entreprenørskap

Framtidas skole må legge stor vekt på entreprenørskap; kompetanse i å utforske og skape. Ungt Entreprenørskap (UE) er en selvstendig, ideell forening som er etablert i alle fylker. UEs oppgave er å bidra til å bygge entreprenørskapskompetanse hos barn og unge, i samarbeid med utdanningssystemet og arbeids- og næringslivet. UE må sikres tilstrekkelige ressurser i hele landet til å gjøre dette viktige arbeidet som det framtidige arbeidslivet er avhengig av

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8018
Forslagsstiller: Telemark

Vannbransjen

En stor utfordring for kommunene i årene som kommer, er behovet for å fornye et skrantende vann- og avløpsnett. Nesten halve befolkningen er knyttet til avløpsanlegg som ikke oppfyller rensekravene. Det vil koste kommunene store summer å utbedre

dette. I gjennomsnitt lekker 32 prosent av vannet ut, mens noen vannverk har hele 60 prosent lekkasje. Vann og avløp står ikke høyt på den politiske dagsordenen – om det i det hele tatt har fått noen plass der. Dette er spørsmål som berører liv, helse og miljø for alle, hver dag. Derfor bør det få en mye større plass i den politiske debatten.

LO må jobbe for økt fokus på saken, samtidig som dette kan være et område som kan nyttiggjøre seg den kompetansen som blir ledig i olje- og gasssektoren.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8019

Forslagsstiller: Telemark

Regler om lovpålagte møter under konflikt

De streikende på hoteller og restauranter melder om behovet for at partene sentralt møtes en gang hver uke.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8020

Forslagsstiller: Telemark

Kompetanseheving

Kompetanseheving blant midlertidig ansatte og deltidsansatte blir ikke prioritert hos arbeidsgiver, dette er et problem i forhold til likestillings perspektiv og fordi det oppstår et klaseskille på arbeidsplassen mellom de i heltidsstillinger som får kompetanseheving og de som ikke får det. Samt at de i små stillinger heller ikke har muligheten til å si i fra da de er prisgitt arbeidsgivers gunst for å få tildelt vakter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8021

Forslagsstiller: Telemark

Offentlig eierskap

Krav om offentligeierskap. Ikke selge ut arvesølv et vårt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8022

Forslagsstiller: Telemark

Stillingsvernet

LO må utrede konsekvensene av endringene i stillingsvernet fra 70 år til 72 år.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8023
Forslagsstiller: Telemark

Virksomhetsoverdragelse

Styrke arbeidsmiljølovens bestemmelse som omfatter virksomhetsoverdragelse. AML §16-1 utvides til å gjelde selskapsoppkjøp, slik at selskapene ikke kan kjøpe opp leiekontrakter uten å overta de ansatte.

Begrunnelse:

I varehandelen har man opplevd at det i nedlagte butikker starter ny tilsvarende virksomhet uten at det blir definert som virksomhetsoverdragelse.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8024
Forslagsstiller: Telemark

Offentlig eierskap

Fortsatt offentlig eierskap til vannkraft-ressursene (vern om hjemfall)

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8025
Forslagsstiller: Telemark

Oppsplitting av Statkraft

Ingen delprivatisering, eller oppsplitting av Statskraft – offentlig eierskap til utenlandskablene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8026
Forslagsstiller: Telemark

Asylmottak

Flyktning og asylmottak må i framtiden drives i offentlig regi.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8027
Forslagsstiller: Telemark

Boikott Israelske varer

Støtt boikott av Israelske varer og tjenester som kan knyttes til okkupasjon av Palestinsk land.

Den nådeløse okkupasjonen av palestinsk land fortsetter.

Israel forsetter å utvide de ulovlige bosetningene på Vestbredden og i Øst-Jerusalem, og blokaden og okkupasjonen av Gaza fortsetter. De tar ingen hensyn til protestene fra det Internasjonale samfunnet eller FN-resolusjoner. Fagforbundet og Norsk Folkehjelp har lagt fram en omfattende rapport som de kaller "Farlige forbindelser II". I den omfattende rapporten dokumenterer de at en lang rekke norske selskaper bidrar til den folkerettsstridige okkupasjonen. Rapporten gir dokumentasjon på at privat og

offentlige virksomheter investerer og tjener penger på virksomheter som foregår på okkupert område. Handel og investeringer med varer og tjenester som kan knyttes til okkupasjon av Palestinsk land må opphøre. Norske myndigheter må utarbeide en skriftlig næringslivsanbefaling som fraråder økonomisk samkvem som støtter opp om ulovlig bosettervirksomhet, og andre folkeretts- og menneskerettighetsbrudd i okkuperte palestinske områder. All norsk direkte og indirekte våpenhandel og militært samarbeid med Israel må opphøre.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8028

Forslagsstiller: Telemark

Permitteringsregelverket

Arbeid i permitteringstiden skal ikke regnes med. Permitteringslengden bør da forlenges tilsvarende den tiden man har vært i arbeid.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8029

Forslagsstiller: Telemark

Permitteringer

Det må inn i hovedavtales bestemmelser at når en blir permittert yter bedriften lønn i de perioder NAV og folketrygden ikke yter dagpenger.

Begrunnelse:

Vi har gode eksempler på dette ved at NAV nå ikke utbetaler dagpenger til "typisk" sesongindustri. Ta for eksempel ansatte innenfor asfaltbransjen der de blir permittert dersom bedriften ikke har sysselsetting om vinteren. De får ingen dagpenger fra NAV da de definerer de som sesongarbeidere. Det er flere og flere grupper som kommer inn under denne bestemmelsen eksempelvis Høyfjellshotell med lite belegg om sommeren. Vi har også en stor bedrift i Midt-Telemark som alltid har hatt bort i mot hele styrken permittert i vintermånedene. Kan vi risikere at denne bedriften defineres som sesongbetont og at de ansatte sitter uten dagpenger i 2 – 3 mnd?

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8030

Forslagsstiller: Telemark

Innfør tobinskatt

Sentrale EU-land som Tyskland og Frankrike støtter en global skatt på finanstransaksjoner, og de setter dette på dagsorden både i EU og G20. Norge, sammen med Frankrike, Belgia, Spania, Brasil og Japan har erklært at de skal jobbe for en internasjonal finansskatt for å finansiere Tusenårsmålene. Også IMF har diskutert ulike typer skattelegging av finanssektoren, og kommet fram til at det både er mulig og at mange land praktiserer noen typer av slik skattelegging allerede. For eksempel skattlegges all handel med aksjer på London børs med 0.5 % gjennom en dokumentavgift (stamp duty). Norge har sagt at de skal være pådriver for å få på plass en internasjonal valutaskatt. Fellesforbundet avdeling 8 vil derfor oppfordre til å:

- innføre en liten avgift på all handel på Oslo Børs. En slik dokumentavgift er enkel og billig å administrere i forhold til inntjening. Børsen i London har lenge hatt en

- tilsvarende avgift på 0.5%.
- innføre avgift på handel med norsk valuta
 - jobbe aktivt for globale avgifter på finanstransaksjoner, herunder valuta, aksjer og andre verdipapirer.
- Norge må gå i bresjen for at inntektene fra globale avgifter skal gå til et globalt fond for utvikling og til finansiering av klimatiltak under FNs oppsyn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8031
Forslagsstiller: Telemark

Omfordeling av verdiskapningen

LO må jobbe for en omfordeling av verdiskapning.

Begrunnelse:

På 80-tallet tjente de rikeste 26 ganger så mye som gjennomsnittet, på 2000-tallet 178 ganger så mye. I følge leder i Dagbladet 27. september 2010, forvaltet 400 privatpersoner i Norge større formuer enn det et like stort antall kommuner har til årlig drift og velferdstjenester til nesten 5 millioner nordmenn. Og denne utviklingen har fortsatt. Vi vil ha en ny fordeling av verdiskapningen. Lønnsøkning for alle er en vei, skatteskjerpelse for milliardærer og aksjespekulanter vil være et viktig bidrag til utjevning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8032
Forslagsstiller: Telemark

En god etter- og videreutdanning

En god etter- og videreutdanning er viktig i et kompetansesamfunn som vårt. Derfor må voksnes rett til grunnopplæring og til etter- og videreutdanning gjøres reell.

Begrunnelse:

Det må utvikles en nasjonal strategi for å oppnå dette. Den må inneholde bedre økonomiske rammer, motivasjonstiltak og tilrettelagte tilbud basert på bedriften som læringsarena. Reglene for lånekassen må tilpasses voksne. Fagskolene må utvikle sin rolle som tilbyder av yrkesrettet videreutdanning med en finansieringsordning som sikrer forutsigbare rammevilkår. Mange innvandrere kommer til landet med betydelig realkompetanse og formell kompetanse. Denne kompetansen blir i dag ikke benyttet på en god nok måte. Innvandrerne ønsker språkopplæring og yrkesfaglig oppgradering for sin tilpasning til norsk arbeidsliv, men møter mangelfulle tilbud og rettigheter til yrkesfaglig oppgradering. Myndighetene må ta mer ansvar for å utvikle og gi tilpassede tilbud og aktiv bruk av realkompetansevurdering slik at det norske samfunn kan utnytte denne kompetansen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8033
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Årlig rett til etter- og videreutdanning

Linje 143 - ny setning:

Derfor må den enkelte arbeidstaker sikres en årlig rett til etter- og videreutdanning dekket gjennom arbeidsgiveravgiften.

Begrunnelse:

LO Møre og Romsdal er svært opptatt av utdanning, og ønsker at dette blir ett prioritert satsningsområde av LO.

Debattheftet til kongressen 2017 har ikke ett eget kapittel som omhandler utdanning, men dette er spredt rundt omkring i hele heftet.

Vi velger derfor å henvise til linjenummer, og vi mener at teksten i seg selv er utfyllende slik at en ytterligere begrunnelse skulle være unødvendig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8034
Forslagsstiller: Telemark

Leie ut arbeidskraft

Kun bedrifter med egen produksjon skal ha lov til å leie ut arbeidskraft.

Begrunnelse:

Dette vil gjøre en slutt på useriøsiteten i bemanningsbransjen, og være et middel i kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8035
Forslagsstiller: Telemark

Tannhelsetjenesten

LO sier nei til fylkeskommunale tannhelsetjenester til kommunene

Begrunnelse:

I Stortingsmelding lagt frem sommeren 2015, "Oppgavemeldingen" er det besluttet at ansvaret for tannhelse og spesialisttannhelse skal overføres fra fylkeskommunen til kommunene. Det betyr at hver kommune må sørge for et tilbud til hele befolkningen sin, inkludert de gruppene som har krav på gratis tannbehandling. Pr en del har Telemark et godt offentlig tannhelsetilbud i tillegg til private tjenester. I de mindre kommunene sørger det offentlige også for et tilbud til langt flere enn de som har krav på gratis, offentlig tannhelsehjelp. Innenfor spesialisttannhelsen (kjevekirurger, kjeveortopeder osv) har Telemark et godt tilbud som yter tjenester til hele fylket. En overføring av disse tjenestene til kommunene vil svekke muligheten for å opprettholde og bygge opp spesialiserte tjenester, da det vil være få kommuner som har et innbyggertall så stort at det gir pasientgrunnlag for denne typen spesialiserte tjenester. Det vil føre til at mange kommuner vil måtte kjøpe tjenester av private eller inngå ulike typer interkommunale avtale. Vi mener at det er et bedre alternativ å la fylkeskommunen ha ansvaret som i dag, for å sørge for opprettholdelse og videreutviklingen av dagens tilbud, til beste for befolkningen både i byene og i mindre tettbebygde strøk.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8036
Forslagsstiller: Telemark

Flyplasser i distriktene.

LO engasjerer seg sterkt fagligpolitisk for å komme til ordninger som styrker og opprettholder distriktsflyplasser.

Begrunnelse:

Dette for å opprettholde næring og å utvikle distriktene og sikre befolkningsvekst i framtiden.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8037
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Tilrettelagt undervisning

Linje 118 etter første setning:

Undervisningen må derfor tilrettelegges slik at alle har en reel mulighet til å fullføre en ønska utdanning, dette skal også omfatte elever/studenter med spesielle behov.

Begrunnelse:

LO i Møre og Romsdal er svært opptatt av utdanning, og ønsker at dette blir ett prioritert satsningsområde av LO. Debattheftet til kongressen 2017 har ikke ett eget kapittel som omhandler utdanning, men dette er spredt rundt omkring i hele heftet.

Vi velger derfor å henvise til linjenummer, og vi mener at teksten i seg selv er utfyllende slik at en ytterligere begrunnelse skulle være unødvendig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8038
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Studentvelferd

Linje 121 nytt kulepunkt

Studentene er en viktig investering for samfunnet, men studenter har trange kår. Det er derfor viktig at vi fortsatt har fokus på videreutvikling av studentvelferd og studiefinansiering slik at alle har mulighet til å studere.

Begrunnelse:

Det er derfor viktig at vi fortsatt har fokus på videreutvikling av studentvelferd og studiefinansiering slik at alle har mulighet til å studere.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8039
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Fremtidens fagarbeidere

Linje 121 nytt kulepunkt

Lærlingenes utsatte situasjon i arbeidslivet med høy skadestatistikk og økt usikkerhet om lære plass og videre arbeid er en stor utfordring for samfunnet. Skal fremtidens fagarbeidere velge yrkesutdanning er dette en situasjon som må forbedres.

Begrunnelse:

Viktig for å sikre fremtidens fagarbeidere.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8040

Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 12 - linje 102

En jevn fordeling skal også gjelde etter oppnådd pensjonsalder med et solidarisk og kollektivt pensjonssystem som ivaretar en verdig alderdom for alle.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8041

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 102 Tillegg

En jevn fordeling skal også gjelde etter pensjonsalder. Vi må arbeide for et pensjonssystem som ikke straffer sliterne i arbeidslivet med lavere pensjon fordi man ikke kan stå i jobb like lenge som andre og et pensjonssystem som gir kvinner like god pensjon som menn.

Begrunnelse:

Det nye pensjonssystemet fører til at de som jobber i fysisk og psykisk tunge yrker og som ofte ikke har helse til å jobbe lenger enn til 62 år, får en langt lavere pensjon enn dem som jobber i yrker hvor man kan stå lenge i jobb. I realiteten representerer det nye pensjonssystemet en politikk hvor man tar fra de fattige og gir til de rike ved at pensjonen blir mindre for sliterne og høyere for advokater, leger og andre høytlønte. Endringen fra besteårsregel til alleårsregel rammer særlig kvinner som i langt større grad enn menn jobber deltid i deler av livet

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8042

Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 102

Tilleggsforslag:

En jevn fordeling skal også gjelde etter oppnådd pensjonsalder med et solidarisk og kollektivt pensjonssystem som ivaretar en verdig alderdom for alle.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8043

Forslagsstiller: Telemark

Sosial boligpolitikk

"Eie, eller ikke eie" er det nye klasses skillet. Vi trenger en boligpolitikk som gir unge en mulighet til å etablere seg på markedet, og som ikke forsterker klasses skillet i boligmarkedet. Situasjonen på boligmarkedet for ungdom og ressursvake grupper er bekymringsfull, særlig i byene. Boligpolitikken må spille en sentral rolle i fordelingspolitikken. LO vil arbeide for at staten legger til rette for økt boligbygging, og

at sentrale myndigheter vektlegger en sosial boligpolitikk i alle kommuner. Husbanken må spille en mer aktiv rolle i boligfinansieringen, og det må etableres leie-til-eie boligordninger, hvor ikke-kommersielle boliger har lavt innskudd, og hvor deler av husleien settes av til BSU. Flere utleieboliger bør bygges med hjelp av offentlig støtte og forvaltes av kommuner og ikke-kommersielle aktører. Disse boligene må ha en makspris på husleie og reguleres slik at de ikke blir offer for boligspekulanter.

LO krever:

- At det skal bygges 2 500 nye studentboliger årlig.
- Øke utbyggingen av kommunale leie-til-eie-boliger
- Ha en storsatsning på sosialboligbygging for de under 35
- et samarbeid mellom kommunene, boligbyggelagene og husbanken, for å få bygget flere boliger for de under 35 år
- En nasjonal eiendomsskatt på 2 promille for å vri skatteinsentivene fra å investere i eiendom til å investere i arbeidsplasser og innovasjon
- At skattefradrag på sekundærboliger fjernes

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8044

Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Nytt kulepunkt foran linje 122

Prisnivået for boliger er gjennomgående for høyt, og for stadig flere grupper er det vanskelig å komme inn på boligmarkedet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8045

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 127 Tilleggsforslag, nytt punkt

Den økonomiske forskjellen vokser også blant pensjonistene grunnet pensjonsreformen. "Sliterne" som ikke klarer å stå lenge i jobb blir de store taperne. Kvinner kan ende opp med å få mindre pensjon enn menn siden de ofte er i yrker med helsebelastninger som fører til tidlig avgang fra jobb.

Begrunnelse:

Pensjonsreformen er i ferd med å skape større forskjeller også blant pensjonistene, og forskjellene mellom kjønnene vil også kunne øke. Forskjellene vil kunne forsterkes ytterligere ved at man ikke har kjønnsnøytral levealderjustering i tilleggspensjonsordningene, enten det er private pensjonsordninger eller pensjonsordninger i arbeidsforhold

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8046

Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 12 - linje 126

Derfor er det viktig for LO å jobbe for et pensjonssystem som tar høyde for et kjønnsdelt arbeidsmarked. Pensjonssystemet skal ikke ramme de som må gi seg tidlig i arbeidslivet fordi helse og krefter ikke strekker til.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8047
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bildet – side 12 – linje 126.

Tilleggsforslag:

Derfor er det viktig for LO å jobbe for et pensjonssystem som er kjønnsnøytralt og ikke rammer de som må gi seg tidlig i arbeidslivet fordi helse og krefter ikke strekker til.

Begrunnelse:

Det nye pensjonssystemet bygger på at folk må jobbe mange år i full stilling, fordi prinsippet om allårsregelen ble innført i stedet for prinsippet om besteårsregelen. Veldig mange må derfor være i arbeid til over 67 år for å få en pensjon å leve med. Dette rammer de med de tyngste jobbene, som må gi seg tidlig fordi de ikke klarer å stå i stilling, og kvinner spesielt - som ofte jobber deltid i flere år på grunn av omsorgsoppgaver.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8048
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bilde – side 12 – linje 102

Jevn fordeling av pensjon

En slik jevn fordeling må også gjelde etter oppnådd pensjonsalder. Derfor vil LO jobbe for et solidarisk og kollektivt pensjonssystem som ivaretar en verdig alderdom for alle.

Begrunnelse:

Folketrygdens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter. Folketrygden skal bidra til økonomisk utjevning mellom folk. Pensjonsreformen som ble innført 01.01.2011 forsterker forskjellene mellom pensjonister.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8049
Forslagsstiller: Vestfold

En jevn fordeling skal også gjelde etter oppnådd pensjonsalder

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bildet – side 12 – linje 102.

Tilleggsforslag:

En jevn fordeling skal også gjelde etter oppnådd pensjonsalder med et solidarisk og kollektivt pensjonssystem som ivaretar en verdig alderdom for alle.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8050
Forslagsstiller: Vestfold

Et kjønnsnøytralt pensjonssystem

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bildet – side 12 – linje 126.

Tilleggsforslag:

Derfor er det viktig for LO å jobbe for et pensjonssystem som er kjønnsnøytralt og ikke rammer de som må gi seg tidlig i arbeidslivet fordi helse og krefter ikke strekker til.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8051
Forslagsstiller: Fagforbundet

Side 12 – linje 102.

Tilleggsforslag:

En jevn fordeling skal også gjelde etter oppnådd pensjonsalder med et solidarisk og kollektivt pensjonssystem som ivaretar en verdig alderdom for alle.

Begrunnelse:

Pensjonsordningene er under press, og det er viktig å slå fast i LOs handlingsprogram at pensjonssystemet må ha en utjevnende effekt, og gi alle en verdig alderdom.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8052
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 108: Flytte setning til linje 102:

Flytte setningen «Dette samfunnet har ikke kommet av seg selv» (linje 108) til slutten av det første avsnittet (linje 102)

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8053
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Endre siste setning i avsnittet linje 112 og 113

Sette punktum etter “økonomisk vekst” og stryke resten av setningen i linje 113.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8054
Forslagsstiller: Akershus

Nytt avsnitt s. 12, linje 115

LO vil utarbeide etisk standard/sertifisering/kravspesifikasjon, hvor hensikten at flest mulig av fagbevegelsens innkjøp skjer gjennom leverandører som etterlever LOs etiske standard

Begrunnelse:

LO og tilsluttede forbund bruker en lang rekke aktører når det gjelder anskaffelser av tekstiler, profilartikler, reiser, opphold kurs og konferanser og så videre. Ved å følge en etisk standard for anskaffelser vil det sette LO i stand til på en bedre måte å etterleve det vi prediker. Samtidig kan det gjøre det mer attraktivt for bedrifter å ha tariffavtale

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8055

Forslagsstiller: Nordland

Viktige utfordringer

Tillegg til linje 117: samtidig som fattigdommen øker.

Begrunnelse:

Et viktig perspektiv å ta med når vi ser på den økende fattigdommen vi har i Norge.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8056

Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 117.

De økonomiske forskjellene vokser, og andelen fattige er økende.

Begrunnelse:

Det er viktig å få frem at det blir flere fattige i Norge, i tillegg til at ulikheten vokser.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8057

Forslagsstiller: Oppland

Det store bildet - endringsforslag linje 117

Endringsforslag Linje 117: De økonomiske forskjellene vokser, Sosiale forskjeller gir økt barnefattigdom, som kan føre til psykiske problemer og mobbing.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8058

Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 12 - linje 117, nytt kulepunkt

Oppslutningen om fagorganisering kan settes på spill om en ikke evner å appellere sterkere til et bredere lag av lønnstakere enn i dag

Begrunnelse:

En bredere oppslutning om verdien av fagorganisering vil styrke legitimiteten til «den norske modellen».

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8059
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 118 etter første setning

Undervisningen må derfor tilrettelegges slik at alle har en reell mulighet til å fullføre en ønska utdanning, dette skal også omfatte elever/studenter med spesielle behov.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8060
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Nytt kulepunkt linje 118

Sysselsettingsraten er synkende og arbeidsløsheten er økende

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8061
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Strykning i linje 119:

Linje 119:

Stryke «For» og starte setningen med «Mange».

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8062
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Nyutdannede

Ny setning L119: Også nyutdannede sliter med å finne relevant arbeid.

Begrunnelse:

De som har tatt en høyere utdanning må kunne få bruke sin opparbeidede kompetanse

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8063
Forslagsstiller: Buskerud

Arbeidslivet etter fylte 50 år

Linje 119-120:

Endre setningen som begynner med: "For mange arbeidstakere sliter med...." til:
"Mange arbeidstakere sliter med...."

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8064
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt kulepunkt - linje 121

Studentene er en viktig investering for samfunnet, men studenter har trange kår. Det er derfor viktig at vi fortsatt har fokus på videreutvikling av studentvelferd og studiefinansiering slik at alle har mulighet til å studere.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8065
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt kulepunkt - linje 121

Lærlingenes utsatte situasjon i arbeidslivet med høy skadestatistikk og økt usikkerhet om læreplass, og videre arbeid er en stor utfordring for samfunnet. Skal fremtidens fagarbeidere velge yrkesutdanning er dette en situasjon som må forbedres.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8066
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 125 Ny setning inn

Heltid skal være en rettighet, deltid en mulighet.

Begrunnelse:
Denne viktige saken må ikke glemmes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8067
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenummer 125

Linje 125, ny setning inn:
"Heltid skal være en rettighet, deltid en mulighet."

Begrunnelse:
Denne viktige saken må ikke glemmes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8068
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Det store bildet

Linje 125, ny setning inn:
"Heltid skal være en rettighet, deltid en mulighet."

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8069
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 126 Tilleggsforslag

Norge har ett av de mest kjønnsdelte arbeidsmarkedene i Europa. Kvinner har 85 % av menns lønn. Partene i arbeidslivet har ikke klart å løse disse strukturelle utfordringene til nå. Staten må føre en likestillingspolitikk med aktive tiltak for å bedre kjønnsbalansen i norsk arbeidsliv. Forutinntatte holdninger om hva som er passende kvinne- og mannsyrker kan påvirke utdanningsvalg. Tiltak for å endre kjønnsstereotyper må starte tidlig – allerede i barnehage og grunnskole. Det er ingen rimelig grunn til at det som har vært tradisjonelle kvinneyrker skal lønnes dårligere enn det som har vært tradisjonelle mannsyrker. LO vil arbeide for utjevning av lønnsforskjellene mellom disse yrkene.

Begrunnelse:

Ligger implisitt i forslaget

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8070
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Lik lønn og arbeidstid

Tillegg etter økt likestilling: dvs. lik lønn og arbeidstid.

Linje 151 blir dermed slik:

retning: Større trygghet i arbeidslivet, jevnere fordeling, økt likestilling dvs. lik lønn og arbeidstid, og en sterkere fellesfinansiert velferdsstat.

Begrunnelse:

Utdyping

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8071
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 127 Nytt kulepunkt:

Norsk arbeidsliv har en svært høy andel yrkesaktive kvinner, og samtidig et sterkt kjønnsdelt arbeidsmarked. Det er derfor en utfordring at likelønnsutviklingen har stagnert. Særskilte tiltak, både av strukturell samfunnsmessig karakter og innenfor lønnsdannelsen, må derfor arbeides videre med.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8072
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 128, endring

for bedriftsorganisering. Dette skaper et løsarbeidersamfunn der faste

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8073
Forslagsstiller: Fagforbundet

Linje 131.

Omgåelser av lønns- og avtaleverk, økt bruk av innleie og vikarbyrå, og mer sosial dumping er en del av dette bildet.

Begrunnelse:

Tydeliggjør i større grad at innleie betyr vikarbyrå.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8074
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 13 - linje 133:

Endre teksten fra: Økende flyt av arbeidskraft og tjenester i kombinasjon med konkurranseutsetting og privatisering fører til et voksende lavlønnsproblem. Det gjelder særlig innen tjenestesektoren.

Endre til: Økende flyt av arbeidskraft og tjenester i kombinasjon med konkurranseutsetting og privatisering vil være med på å undergrave faglige rettigheter og fremme sosial dumping.

Begrunnelse:

Fokusere på sosial dumping.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8075
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 133 Prikkpunktet erstattes av

EØS sine fire friheter med fri flyt av arbeidskraft, varer, tjenester og kapital, samt økende bruk av konkurranseutsetting og privatisering fra høyrekreftene, fører til et voksende lavlønnsproblem og sosial dumping. Dette gjelder særlig innen tjenestesektoren

Begrunnelse:

Vi kan ikke bare skrive symptomer, men vi må faktisk ha med grunnen til hvorfor situasjonen er blitt slik den er. Skal vi argumentere med at fri flyt av arbeidskraft er et problem så får vi adressere hvor problemene kommer fra.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8076
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 127

linje 127 strykes tom punktum, og erstattes av:

Arbeidslivet har vært i kraftig endring siden Øst-utvidelsen i 2004 med fri flyt av arbeidskraft og tjenester. Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet har blitt et stort samfunnsproblem. En viktig årsak er løsere tilknytting til arbeidslivet gjennom nye kontraktsformer og kanalisering av arbeidskraft via bemanningsbransjen.

Begrunnelse:
Selvforklarende

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8077
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 133

linje 133 etter «kombinasjon med» legge til: “offentlige anbud gjennom EØS- avtalen,” med konkurranseutsetting.....

Begrunnelse:
EØS-avtalen pålegger offentlige anbud.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8078
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenr 133

Linje 133, prikkpunktet erstattes av:

”-EØS sine fire friheter med fri flyt av arbeidskraft, varer, tjenester og kapital, samt økende bruk av konkurranseutsetting og privatisering fra høyrekreftene fører til et voksende lavlønnspørsmål og sosial dumping. Dette gjelder særlig innen tjenestesektoren.”

Begrunnelse:
Vi kan ikke bare skrive symptomer, men vi må faktisk ha med grunnen til hvorfor situasjonen er blitt slik den er. Skal vi argumentere med at fri flyt av arbeidskraft er et problem så får vi adressere hvor problemene kommer fra.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8079
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 142.

bytte ut “høy” med “riktig” slik at setningen blir slik: Det blir viktigere å sikre riktig kompetanse i hele bredden av arbeidsstyrken.

Begrunnelse:
All kompetanse er ikke nødvendigvis høy. Riktig kompetanse er et bedre uttrykk enn høy kompetanse.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8080
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Erstatte siste setning i kulepunkt - linje 142

Utfordringen blir å sikre relevant og god kompetanse i hele bredden av arbeidsstyrken.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8081
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Unge uføre

Nytt avsnitt:

Mange blir i dag ufør allerede i ung alder. Dette er tapte ressurser for samfunnet og arbeidslivet. Derfor må det i større grad lages ordninger som gjør at disse personene kan involveres i arbeidslivet i den grad helsen tilsier det.

Nytt kulepunkt:

Jobbe for at det skapes incentivordninger som spesielt åpner arbeidslivet for unge uføre

Fortsettelse L143:

Samtidig må arbeidsgiverne ta ansvar for et arbeidsliv hvor arbeiderne kan være i aktiv jobb fram til pensjonsalderen.

Begrunnelse:

Mange blir i dag ufør allerede i ung alder. Disse personene er tapte ressurser for samfunnet og arbeidslivet. Derfor må det i større grad lages ordninger som gjør at disse personene kan involveres i arbeidslivet i den grad helsen tilsier det.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8082
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Endre formulering linje 152

Et godt og inkluderende arbeidsliv bedre lagt til rette for unge, uføre og eldre....

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8083
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 144

linje 144, erstatte «Internasjonalisering» med «Liberalisering»

Begrunnelse:

Det er liberaliseringen av finansmarkedene, ikke internasjonalisering som gjør dette mulig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8084
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Det store bildet

Linje 149, nytt kulepunkt:

New public management er blitt et dominerende styringsverktøy i offentlig sektor. Dette medfører at arbeidstakere blir informert og ikke inkludert i omorganiseringer og omstillinger på egen arbeidsplass. Rapportering og kvantitet blir viktigere enn kvalitet. LO ønsker å erstatte denne modellen med en tillitsreform. Offentlig sektor skal være underlagt politisk styring med basis i faglighet og tillit til de ansatte. Dette vil føre til bedre kvalitet på offentlige tjenester enn dagens markedsstyringsprinsipper med detaljstyring gjør. Med skiftet fra «personalavdeling» til HR (Human Resources) er det tatt et ny-liberalistisk sprang mot en amerikansk ledelsesstrategi. I HR filosofien er ikke fagforeninger og medbestemmelse en naturlig del. Den ansatte er en ressurs og måles på lik linje som andre ressurser ut fra tap og fortjeneste. Dette er i sterk kontrast til den norske modellen og trepartssamarbeidet.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8085
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 149 nytt prikkpunkt

New public management er blitt et dominerende styringsverktøy i offentlig sektor. Dette medfører at arbeidstakere blir informert og ikke inkludert i omorganiseringer og omstillinger på egen arbeidsplass. Rapportering og kvantitet blir viktigere enn kvalitet. LO ønsker å erstatte denne modellen med en tillitsreform. Offentlig sektor skal være underlagt politisk styring med basis i faglighet og tillit til de ansatte. Dette vil føre til bedre kvalitet på offentlige tjenester enn dagens markedsstyringsprinsipper med detaljstyring gjør.

Begrunnelse:

Byråkrati- og kontrollregimet som kalles NPM hører hjemme i "Det store bildet".

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8086
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenr 149

Linje 149, nytt prikkpunkt:

"New public management er blitt et dominerende styringsverktøy i offentlig sektor. Dette medfører at arbeidstakere blir informert og ikke inkludert i omorganiseringer og omstillinger på egen arbeidsplass. Rapportering og kvantitet blir viktigere enn kvalitet. LO ønsker å erstatte denne modellen med en tillitsreform. Offentlig sektor skal være underlagt politisk styring med basis i faglighet og tillit til de ansatte. Dette vil føre til bedre kvalitet på offentlige tjenester enn dagens markedsstyringsprinsipper med detaljstyring gjør."

Begrunnelse:

Byråkrati- og kontrollregimet som kalles NPM hører hjemme i "Det store bildet".

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8087
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 149, nytt kulepunkt:

Klimautfordringene har skapt et behov for omstillinger i økonomien. Det grønne skiftet må innrettes i samsvar med prinsippene i den norske modellen.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8088
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nye kulepunkt - linje 149

Internasjonale handelsavtaler fører til forringelse av det organiserte arbeidslivet og utfordrer myndigheters selvstyret.

Klimaendringer er en trussel mot menneskeheten.

Innvandring og integrering.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8089
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 154, nytt avsnitt

Eldreomsorgen er i ferd med å bli en salderingspost. Eldreomsorg som blant annet privatiseres og konkurranseutsettes er med på å skape en uverdig alderdom for mange. LO krever en verdig alderdom og en verdig eldreomsorg i offentlig regi.

Begrunnelse:

Det må jobbes for å få på plass en verdig eldreomsorg.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8090
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenr 154

Linje 154, nytt avsnitt:

”Eldreomsorgen er i ferd med å bli en salderingspost. Eldreomsorg som blant annet privatiseres og konkurranseutsettes er med på å skape en uverdig alderdom for mange. LO krever en verdig alderdom og en verdig eldreomsorg i offentlig regi.”

Begrunnelse:

Det må jobbes for å få på plass en verdig eldreomsorg.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8091
Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 13 - linje 160

Nytt avsnitt – Økonomisk demokrati:

Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles generelt og arbeidsplassdemokratiet spesielt. LO er for et sosialistisk samfunn der arbeiderklassen, flertallet av folket, har demokratisk kontroll over produksjon og verdiskaping. LO mener et første skritt for å styrke arbeiderklassens innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken er å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov. Dette styrker demokratiet i arbeidslivet. Politiske myndigheter og fagbevegelse gis innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken som kan overprøve eierklassens vedtak om nedleggelser eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8092
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 160 nytt avsnitt

Vi ser i dag at den internasjonale finanseliten og de store multinasjonale selskapene arbeider aktivt for å svekke demokratisk kontroll med samfunnsutviklingen og flytte makt ut av nasjonale demokratiske institusjoner. LO vil både nasjonalt og gjennom vårt internasjonale arbeid motarbeide svekkelse av våre demokratiske institusjoner og jobbe for å bringe tilbake demokratisk kontroll over industripolitikk, finanspolitikk og hvordan vi organiserer vårt samfunn.

Begrunnelse:

Som mange har pekt på, bl. a. Wegard Harsvik i artikkelen «Alle nyliberale tankesmiers mor» i *agendamagasinet* no 4.6.16, er det sterke krefter som ser på demokrati som hinder for en samfunnsutvikling de kjemper for. Det er en sammenheng mellom dyrkingen av økonomen Friedrich Hayek sine teorier/ideologi og de markedsliberalistiske strømningene. (Hayek var skeptisk til det demokratiske system og tilhenger av et «konstitusjonelt, sterkt begrenset demokrati hvor velferdsrettigheter gjøres ulovlige – han er også kjent som en sterk støttespiller for Pinochet-diktaturet i Chile). Både Thatcher, Reagan, Torbjørn Røe Isaksen og Civita er sterkt inspirert av Hayek. Dette viser seg særlig igjen i TTIP/TISA-forhandlingene hvor man både vil innføre ordninger som gjør en demokratisk «retur» til offentlig drift av velferdstjenester som er konkurranseutsatt eller privatisert, umulig gjennom å gi multinasjonale selskap søksmålsrett mot stater og rett til å kreve erstatning for tapt framtidig profitt. Også flyttingen av den norske nasjonale finanstilsynet til Brussel er eksempel på den samme politikken.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8093
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 160

Nytt avsnitt – Økonomisk demokrati:

Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles generelt og arbeidsplassdemokratiet spesielt. LO mener et første skritt for å styrke arbeiderklassens innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken er å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov. Dette styrker demokratiet i arbeidslivet. Politiske myndigheter og fagbevegelse gis innflytelse

og makt i industri- og næringspolitikken som kan overprøve eierklassens vedtak om nedleggelser eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8094

Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bildet - side 13 – linje 160.

Tilleggsforslag

Nytt avsnitt – Økonomisk demokrati:

Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles generelt og arbeidsplassdemokratiet spesielt. LO er for et sosialistisk samfunn der arbeiderklassen, flertallet av folket, har demokratisk kontroll over produksjon og verdiskaping. LO mener et første skritt for å styrke arbeiderklassens innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken er å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov. Dette styrker demokratiet i arbeidslivet. Politiske myndigheter og fagbevegelse gis innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken som kan overprøve eierklassens vedtak om nedleggelser eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8095

Forslagsstiller: Vestfold

Økonomisk Demokrati

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bildet - side 13 – linje 160.

Tilleggsforslag

Nytt avsnitt – Økonomisk demokrati:

Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles generelt og arbeidsplass demokratiet spesielt. LO mener et første skritt for å styrke arbeiderklassens innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken er å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov. Dette styrker demokratiet i arbeidslivet. Politiske myndigheter og fagbevegelse gis innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken som kan overprøve eierklassens vedtak om nedleggelser eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8096

Forslagsstiller: Fagforbundet

Tekst på linje 155 - 159 erstattes med følgende tekst:

LO-forbundenes mange medlemmer speiler det norske samfunnet. Det gir oss styrke og innflytelse. Gjennom det faglig-politiske samarbeidet påvirker vi samfunns- og arbeidsliv, slik LO har gjort i mer enn 100 år.

Begrunnelse:

Den nye teksten er en språklig forbedring som gjør avsnittet mer forståelig og tydeligere. Det er viktig å få med betydningen av det faglig-politiske samarbeidet når vi beskriver det store bildet, dette var ikke ivaretatt i den opprinnelige teksten.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8097
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 160

Tilleggsforslag Fagligpolitisk samarbeid

LO er partipolitisk uavhengig, men ikke politisk nøytral. LO er på et selvstendig grunnlag åpen for å samarbeide med politiske partier, inkludert å gi støtte ved valg, til de som deler vårt grunnleggende verdisyn om alles rett til arbeid, sikring av faglige rettigheter, rettferdig fordeling og utvikling av velferdsstaten.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8098
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 1 – Det store bildet – side 13 – linje 160.

Tilleggsforslag Fagligpolitisk samarbeid

LO er på et selvstendig grunnlag åpen for å samarbeide med politiske partier, inkludert å gi støtte ved valg, til de som deler vårt grunnleggende verdisyn om alles rett til arbeid, sikring av faglige rettigheter, rettferdig fordeling og utvikling av velferdsstaten.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8099
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Helhetlig forslag til nytt kapittel 2 Å lære

Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdanningsrevolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse.

Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.
- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpilarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud.

Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis
- ha økt bemanning i barnehagen
- Skolefritidsordningen
- Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnopplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning.

Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet.

Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforberedende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagopplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.
- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle

barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Læringer

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det skal stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder

Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og praksisnære studier.

Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren.

Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedsrenten. Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for studiefinansiering.
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.
- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8100
Forslagsstiller: Fagforbundet

Forslag til nytt kapittel 2. Å lære

2. Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdanningsrevolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse.

Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.
- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpilarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud.

Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis
- ha økt bemanning i barnehagen

Skolefritidsordningen

Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnopplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning. Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet.

Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforberedende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagopplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.
- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Læringer

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det skal stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass, overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder

Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at

rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og praksisnære studier.

Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren. Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt, studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedsrenten. Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for finansiering i utdanningene.
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.
- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Ny tekst som erstatter teksten under «Kompetanse» på linje 674 -708, i kapittelet «Å jobbe»

Riktig kompetanse og gode kunnskaper i alle ledd er et viktig konkurransefortrinn for norsk næringsliv, og det sikrer kvalitet på produkter og tjenester både i privat og offentlig sektor. Lik rett til utdanning, og livslang læring er viktige bærebjelker for å sikre dette.

Hele arbeidslivet er og skal fortsatt være preget av kunnskapsarbeidsplasser. Vi kan ikke tillate at det utvikles et nytt sjikt av lavkompetansejobber i arbeidslivet som følge av økt innvandring. Forholdene må legges til rette for å kunne benytte utenlandske arbeidstakers utdanning og arbeidserfaring, og nye innbyggere i Norge må få tilbud om kompetanseutviklende tiltak. Skal virksomhetene klare framtidens omstillinger er de avhengige av at spesielt ansatte med kort utdanning gis bedre vilkår for læring, etter og videreutdanning. Fagutdanning må bli en mer attraktiv karrierevei og voksne skal kunne avlegge fagprøve. Dette gir ikke bare en samfunnsøkonomisk gevinst, men er også et middel for likestilling. Både de største styrkene og utfordringene i kompetansesystemet ligger i arbeidslivet. Universitets- og høyskoleutdanningens faglige innhold, kvalitet, omfang og lengde må samsvare med samfunnets behov. I et usikkert og omskiftelig arbeidsmarked blir en rett til karriereveiledning stadig viktigere for alle.

Godt samarbeid og et seriøst arbeid med medbestemmelse på arbeidsplassene fremmer gode vilkår for læring i arbeidslivet. De tillitsvalgte er nøkkelpersoner i virksomhetenes arbeid med kompetanse. Sentralt i kompetanseutviklingsarbeidet i virksomhetene kan de tillitsvalgte gi nødvendige og nyskapende innspill til arbeidsgiver. Her er kompetanseplaner et godt verktøy. Gjennom godt tillitsvalgtarbeid kan LO nå målet om en bedre fordeling av mulighetene for etter- og videreutdanning.

LO og forbundene må bidra til et konstruktivt og målrettet samarbeid med utdanningsinstitusjonene for å sikre relevant kompetansetilgang og for å sikre

kompetanse i et framtidig digitalisert arbeidsliv. De fleste jobber vil i framtiden kreve digital kompetanse. LO må arbeide offensivt for å sikre medlemmene muligheter til å opparbeide relevant kompetanse i møtet med det digitale i arbeidslivet.

LO vil:

- at alle arbeidstakere skal ha rett til etter- og videreutdanning innenfor økonomiske rammer som gir den enkelte reell mulighet til å delta.
- at kompetanse opparbeidet i arbeidslivet skal kunne dokumenteres og sidestilles med tilsvarende formell kompetanse fra det offentlige utdanningssystemet.
- arbeide for god tilrettelegging av mulighetene for voksenopplæring og det å ta fagbrev på jobb.
- at relevant videreutdanning skal gi uttelling i form av høyere lønn.

Begrunnelse:

Forslaget til handlingsprogram er for defensivt når det gjelder livslang læring. Det er helt avgjørende at velferdsstaten lykkes med å skape og opprettholde et opplæringssystem som er sosialt utjevne, inkluderende og tilgjengelig for alle for at framtidens arbeidsliv skal få den kompetansen det trenger. Derfor er det viktig at LO har en tydelig og offensiv barnehage-, skole- og opplæringspolitikk.

Dette foreslås som nytt kapittel 2 i LOs handlingsprogram, med tittel Å lære.

Kapittel 2 Å skape i forslaget til handlingsprogram forskyves til kapittel 3 osv.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8101

Forslagsstiller: Musikernes fellesorganisasjon (MFO)

2. Å lære

Inn før linje 170:

2. Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdanningsrevolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse.

Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.

- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpillarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud.

Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis
- ha økt bemanning i barnehagen

Skolefritidsordningen

Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnoppplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning. Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet.

Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforberedende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagoppplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.

- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Læringer

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det skal stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder

Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og praksisnære studier.

Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren. Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedsrenten. Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for studiefinansiering i utdanning
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.
- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Begrunnelse:

Vi ønsker et nytt kapittel 2, slik at nåværende kap. 2 Å skape blir kap. 3.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8102
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Nytt kap 2

Følgende tas inn som nytt kapittel 2:

2. Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdanningsrevolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse.

Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.
- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpilarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud.

Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis
- ha økt bemanning i barnehagen
- Skolefritidsordningen
- Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnopplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning. Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet.

Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforberedende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagopplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.
- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Lærlinger

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det skal stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og praksisnære studier.

Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren. Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedsrenten.

Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for studiefinansiering i utdanning
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.
- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Begrunnelse:

Dette kapitlet er for utydelig og fragmentert, og delt på flere kapitler. Kompetanse betyr mye og LO må være tydelig på dette.

Likelydende forslag er også innsendt av Fagforbundet, FO og MFO

Innstilling: Tiltres ikke

2. Å skape

Forslagsnummer: 8103
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet

Endring av tekst i innledning - linje 173

Dette forslaget hører til selve innledningen i avsnittet "Å skape" og ikke til underpunktet "Økonomisk styring". Forslaget er lagt der siden systemet ikke åpner for forslag til innledningen.

Forslag:
, og skaffer arbeidstakerne meningsfylte jobber.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8104
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Å skape - innledningen - linje 179

Linje 179-180, stryk "En åpen utenriksøkonomi sikrer tilgang til større markeder, og"

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8105
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 179 - 180 endring - Hører til 2.0

Stryk: En åpen utenriksøkonomi sikrer tilgang til større markeder, og

Begrunnelse:

Dette er LOs handlingsprogram, ikke Høyres. Slike utsagn vil tas til inntekt for markedsliberalistiske handelsavtaler som TISA og TTIP.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8106
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 179-180

Linje 179-180, stryk "En åpen utenriksøkonomi sikrer tilgang til større markeder, og"

Begrunnelse:

Dette er LOs handlingsprogram, ikke Høyres. Slike utsagn vil tas til inntekt for markedsliberalistiske handelsavtaler som TISA og TTIP.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8107
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg og endring til avsnittet før "Økonomisk styring"

Tillegg og endring i linje 183:

Den norske samarbeidsmodellen med likeverdig dialog og samarbeid mellom arbeidslivets parter og myndighetene skal legge grunnlaget for norsk økonomisk politikk og norsk arbeidslivspolitikkk framover.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8108
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 183

Linje 183-185, teksten byttes ut med denne:

"Den norske samarbeidsmodellen har hatt dalende oppslutning de senere årene. Da mer av uenigheter blir avgjort av advokater, juss og domstoler i stedet for gjennom forhandlinger og samarbeid. Arbeiderklassens styrke er vårt antall, noe som gir oss tyngde og legitimitet både lokalt og nasjonalt. En overgang fra forhandlingsmodell til en juridisk og rettslig modell, slik som utviklingen er i dag, vil være en svekkelse for arbeiderklassen og det organiserte arbeidslivet. Den norske modellen basert på forhandlinger og samarbeid skal legge grunnlaget for norsk økonomisk politikk framover."

Begrunnelse:

Slik det står skrevet i forslaget til handlingsprogram så tegner det et alt for rosenrødt bilde av dagens situasjon. Det er en stadig økende grad av saker som ender opp i rettsalen. Tiden for å tro at NHO og kapitalen "Vil det samme som oss" er over. Angrep på angrep av faglige rettigheter både i tariffavtaler og særavtaler gjør at det nå skinner gjennom hos vår motpart hva de egentlig ønsker. ESA- og EFTA-domstolene er blitt verktøy for kapitalen for å overstyre faglige rettigheter. I en rettsal kan vår kraft som kommer fra medlemsmassen ikke benyttes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8109
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 183 - 185 Ny tekst - Hører til 2.0

"Den norske samarbeidsmodellen har hatt dalende oppslutning de senere årene. Da mer av uenigheter blir avgjort av advokater, juss og domstoler i stedet for gjennom forhandlinger og samarbeid. Arbeiderklassens styrke er vårt antall, noe som gir oss tyngde og legitimitet både lokalt og nasjonalt. En overgang fra forhandlingsmodell til en juridisk og rettslig modell, slik som utviklingen er i dag, vil være en svekkelse for arbeiderklassen og det organiserte arbeidslivet. Den norske modellen basert på forhandlinger og samarbeid skal legge grunnlaget for norsk økonomisk politikk framover."

Begrunnelse:

Slik det står skrevet i forslaget til handlingsprogram så tegner det et alt for rosenrødt bilde av dagens situasjon. Det er en stadig økende grad av saker som ender opp i rettsalen. Tiden for å tro at NHO og kapitalen "Vil det samme som oss" er over. Angrep

på angrep av faglige rettigheter både i tariffavtaler og særavtaler gjør at det nå skinner gjennom hos vår motpart hva de egentlig ønsker. ESA- og EFTA-domstolene er blitt verktøy for kapitalen for å overstyre faglige rettigheter. I en rettsal kan vår kraft som kommer fra medlemsmassen ikke

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8110
Forslagsstiller: LO-Oslo

Forslag til innledningen linjene 183-189.

Linje 183-189 strykes og erstattes av:

Den norske samarbeidsmodellen har frem til de siste årene hatt bred tilslutning blant arbeidslivets parter, myndigheter og sentrale forskningsmiljøer. Vi opplever nå en arbeidsgiverside som i større grad ser på fagbevegelsen som et profitthinder og agerer mer aggressivt overfor fagbevegelsen, spesielt på bedriftsnivå. Den borgerlige regjeringen legger frem forslag til endringer i lover som regulerer arbeidsliv og partsforhold uten dialog med LO i forkant. Både regjering og arbeidsgiverorganisasjoner går til angrep på fagbevegelsens kjerneområder. Ved å svekke arbeidsfolks lønns- og arbeidsvilkår, svekke de tillitsvalgte rolle, svekke arbeidsmiljøloven, tariffavtaler og hovedavtalen, svekkes også grunnlaget for både fagorganisering og produktivitetsvekst. Dersom den norske samarbeidsmodellen skal overleve inn i fremtiden og igjen danne grunnlaget for norsk økonomisk politikk og arbeidslivspolitikkk fremover, må arbeidsgiverne og de borgerlige partiene igjen vise at de ønsker dette samarbeidet velkommen. LO må tilpasse seg denne situasjonen og på nytt bli en kamporganisasjon.

Begrunnelse:

LO må ta til etterretning og vide kampkraft fordi den borgerlige regjeringen og arbeidsgiverorganisasjoner går til angrep på fagbevegelsens kjerneområder.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8111
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Bedre ord

Forslag til endring linje 184::

Ta bort «bør» og erstatte med «må».

Begrunnelse:

LO må vere tydeleg på at det handlar om å utvikle den samarbeidsmodellen vi har og at andre samarbeidsmodellar er uaktuelle.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8112
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 191 nytt avsnitt - Hører til 2.0

Norsk næringsliv må bli mindre oljeavhengig. Samtidig må en omstilling ta utgangspunkt i den teknologien og industrien vi i dag har og staten må bli en aktiv bidragsyter i denne omstillingen. Vi må sørge for at den kompetansen og teknologien vi har opparbeidet blir tatt vare på og utviklet videre for å skape nye og mindre

oljeavhengige arbeidsplasser. Gjennom en aktiv statlig næringspolitikk kan vi skape et mer robust næringsliv som er mindre utsatt for nedgang i oljepris og oljeetterspørsel og vi kan unngå at, det blir arbeidstakerne som må betale prisen for omstillingen i næringslivet. I en overgangsfase er det viktig at vi sørger for sysselsetting også i oljenæringen. For eksempel plugging av tomme oljebrønner, vil kunne sysselsette mange, dette er også en oppgave som oljeselskapene er pålagt å gjøre. Det er neppe noe bedre tidspunkt å gjøre dette på enn når det er lite virksomhet innen riggbransjen.

Begrunnelse:

Vi må unngå at den teknologien og kompetansen som finnes både på ingeniør og fagarbeidernivå blir bygget ned som følge av krisa i oljesektoren. Denne kompetansen må kunne brukes også i framtida, på samme måte som når verftsnaeringa omstilte seg fra å bygge båter til oljerelaterte oppdrag.

Plugging av oljebrønner bør gjøres nå, det vil være uheldig om dette utsettes til et tidspunkt hvor vi trenger arbeidskraften til ny virksomhet. Det vil også bidra til at vi vedlikeholder kompetanse som vi ellers vil miste ved at fagfolk forsvinner fra sektoren. Vår historie er full av eksempler på at det er en aktiv industripolitikk som har vært med på å sørge for det nivået vi har på industri, teknologi, utdanning og velferd i dag. Det er særlig viktig å huske på når vi står overfor de utfordringene vi har i dag. «Nøytral næringspolitikk» er ikke svaret på dette, men snarere en del av problemet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8113

Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Endre ord

Linje 193 og 194:

Forslag til endring:

Erstatte «høyeste inntektsnivå og levestandard» med « høyt inntektsnivå og høy levestandard»

Begrunnelse:

LO bør signalisere at det ikke er et uttalt mål å «oppretholde verdens høyeste inntektsnivå og levestandard». Det holder å si at LO har som mål å «oppretholde et høyt inntektsnivå og en høy levestandard».

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8114

Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Økonomisk styring - linje 196

Linje 195 endres til" krever det et vellykket samspill mellom privat og offentlig sektor, mellom sentrale politikkområder og staten og partene i arbeidslivet."

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8115

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 196 Endring

Linje 196 strykes og erstattes med: "staten og partene i arbeidslivet."

Begrunnelse:

Vårt forslag er mer presist.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8116

Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenr 196

Linje 196 strykes og erstattes med: "staten og partene i arbeidslivet."

Begrunnelse:

Vårt forslag er mer presist.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8117

Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Økonomisk styring - linje 198

Linje 198, ordet "solid" strykes og erstattes av "regulert".

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8118

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 198 Endring

Linje 198, ordet "solid" strykes og erstattes av "regulert".

Begrunnelse:

Finanssektoren er sjelden vår venn. For å sikre at den opptrer i tråd med våre, nasjonale ønsker, trenger den å reguleres.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8119

Forslagsstiller: Fellesforbundet

Endring i linje 198

Det fremmes forslag om en endring i linje 198:

Det er viktig med en solid og godt regulert finanssektor som er en aktiv samarbeidspartner.....

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8120

Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund

Til linjenr 198

Linje 198, ordet "solid" strykes og erstattes av "regulert".

Begrunnelse:

Finanssektoren er sjelden vår venn. For å sikre at den opptrer i tråd med våre, nasjonale ønsker, trenger den å reguleres.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8121

Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Arbeidsliv

Endring av linje 203. Linje 203 blir da slik:

Bidra til god makroøkonomisk styring og en aktiv, inkluderende arbeidslivspolitik.

Begrunnelse:

Presisering

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8122

Forslagsstiller: Fagforbundet

Kap. 2 linje 203 tillegg, inkluderende arbeidsliv etter ordet aktivt.

kulepunktet blir sånn:

Bidra til god makroøkonomisk styring og et aktivt, inkluderende arbeidsliv og arbeidsmarkedspolitikk.

Begrunnelse:

Inkluderende arbeidsliv er en viktig sak for LO, og må derfor nevnes i denne sammenheng.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8123

Forslagsstiller: Aust-Agder

Endre ordlyd

Pkt. 205: Endre «lav ledighet» til «arbeid til alle»

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8124

Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 205: Nytt kulepunkt

Kjempe for at arbeidstakerne får en større andel av verdiene de skaper for å sikre en mer rettferdig fordeling i samfunnet

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8125
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Bekjempe sosial dumping og legge til rette for flere lærlingplasser

Linje 207 Endre setning

Forlenge setningen med «samt bekjemper sosial dumping og legger til rette for flere lærlingplasser».

Begrunnelse:

Bedre setning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8126
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Statlig eierskap og investeringsfond

Nytt kulepunkt L209:

Jobbe for at staten i større grad utøver strategisk eierskap med sine bedrifter, og bidrar til at det dannes et nytt statlig investeringsfond som kan reise kapital til nye norske arbeidsplasser.

Begrunnelse:

Norge skal være i verdenstoppen på høyteknologiske og klimavennlige arbeidsplasser. Til det trengs en aktiv statlig eierskaps- og investeringspolitikk.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8127
Forslagsstiller: Aust-Agder

Nytt kulepunkt

Pkt. 209 (nytt pkt.):

«Norge må sikre kontroll og styring av sine egne finanser, og ikke avgi finanskontrollen til EU.»

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8128
Forslagsstiller: Nordland

Linje 209-210

“Ved gjentatte brudd på lovgivninger som eksempelvis AML og Allmengjøringsvedtak, samt grove brudd på avtaleverk, må det være muligheter for strengere sanksjoner mot disse useriøse aktørene i form av fradømmelse av retten til å drive forretningsvirksomhet”

Begrunnelse:

Det er i dag ikke alvorlige konsekvenser for de ansvarlige for arbeidslivskriminalitet. Det er en utvikling i arbeidslivet hvor useriøse aktører i stadig sterkere grad gjør seg gjeldende, blant annet som en konsekvens av økt importert arbeidskraft. Slike grove brudd er kynisk utnyttelse av mennesker som i mange tilfeller ikke har andre valg enn å stilltiende godta det. I kampen for et seriøst arbeidsliv må det være reelle

sanksjonsmuligheter mot de useriøse aktørene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8129

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 209 - Nytt punkt 1

Linje 209, 1 -nye prikkpunkt:

”-Styrke den norske modellen.”

Begrunnelse:

Vi må ha med den norske modellen i et program. Vi er stolte av den og vil styrke den.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8130

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 209 Nytt punkt 2

Ikke overføre noen økonomisk styring til EU

Begrunnelse:

Den norske modellen er uforenlig med å bli styrt av EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8131

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 209 Nytt punkt 3

Jobbe for et regulert finansmarked.

Begrunnelse:

Vi har sett resultatene av dereguleringen av finansmarkedene i mange land. Det frister ikke.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8132

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 209 Nytt punkt 4

Jobbe mot kuttpolitikk i NRK, helsevesen og forsvar, samt kutt i overføringer til kommunene.

Begrunnelse:

Skal vi ha et levende demokrati så må offentlige institusjoner ha midler til å drive.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8133
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 209 Nytt punkt 5

Jobbe for at arbeidsmarkedstiltak ikke skal konkurranseutsettes men utføres av ikke-kommersielle aktører. Bedriftene må inn i IA, spesielt med tanke på tilrettelagt arbeid i ordinær bedrift og tilrettelagt bedrift.

Begrunnelse:

Det skal ikke være mulig å tjene penger på personer som står langt fra arbeidslivet

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8134
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 209: Nytt kulepunkt

Utvikle statseide selskaper som ikke har til formål å skape profitt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8135
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 209

Linje 209, nytt prikkpunkt:

- Styrke den norske modellen.

Begrunnelse:

Vi må ha med den norske modellen i et program. Vi er stolte av den og vil styrke den.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8136
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 209

Linje 209, nytt prikkpunkt:

- Ikke overføre noen økonomisk styring til EU.

Begrunnelse:

Den norske modellen er uforenlig med å bli styrt av EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8137
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 209

Linje 209, nytt prikkpunkt:

- Jobbe for et regulert finansmarked.

Begrunnelse:

Vi har sett resultatene av dereguleringen av finansmarkedene i mange land. Det frister ikke.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8138

Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 209

Linje 209, nytt prikkpunkt:

- Jobbe mot kuttpolitikk i NRK, helsevesen og forsvar, samt kutt i overføringer til kommunene.

Begrunnelse:

Skal vi ha et levende demokrati så må offentlige institusjoner ha midler til å drive.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8139

Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Å skape - nytt kulepunkt 4

- Styrke den norske modellen

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8140

Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Å skape - nytt kulepunkt 5

- Ikke overføre noen økonomisk styring til EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8141

Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Å skape - nytt kulepunkt 6

- Jobbe for et regulert finansmarked

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8142

Forslagsstiller: Aust-Agder

Nytt kulepunkt

Pkt. 210 (nytt pkt.):

«Sikre at offentlige oppgaver og tjenesteytinger ikke organiseres på en slik måte at det danner grunnlag for konkurranseutsettinger og privatiseringer.»

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8143
Forslagsstiller: Nord-Trøndelag

Partsmodellen må forsvares
Partsmodellen må forsvares

Begrunnelse:
3-partsmodellen er under sterkt press fra dagens regjering, NHO, streikebrytere, innleide, uorganiserte og bedrifter uten tariffavtaler som svekker vår kampkraft.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8144
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 218
Gode samarbeidsrelasjoner og de ansattes aktive medvirkning og involvering har vist seg svært gunstig for nyskappings- og omstillingsevnen. Høyt utdanningsnivå og selvstendige fagarbeidere med høy kompetanse er et norsk konkurransefortrinn. Et arbeidsliv med respekt for formell utdanning så vel som erfaringsbasert kompetanse stimulerer til utvikling og nytenkning.

Begrunnelse:
Begrepet innovasjon er ikke fagbevegelsens begrep. Nyskapning, nytenkning eller nyvinning er bedre begreper.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8145
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Endring i kulepunkt 2 linje 219
Endring i kulepunkt 2 linje 219
Høyt utdanningsnivå og selvstendige ansatte med høy kompetanse er et norsk konkurransefortrinn.

Begrunnelse:
Dette vil dekke alle LO sine medlemmer.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8146
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Etter- og videreutdanning
Linje 219 til setningene på 219 – 222: (Nye setninger før og etter eksisterende tekst.)
Norge står overfor en enorm utfordring med å ha nok fagarbeidere i framtida, og den teknologiske utviklingen på alle områder gjør at vi også må ha fullt fokus på EVU. Flerfaglighet vil tvinge seg fram på mange områder. Høyt utdanningsnivå og selvstendige fagarbeidere med høy kompetanse er et norsk konkurransefortrinn. Et arbeidsliv med respekt for formell utdanning så vel som erfarings basert kompetanse stimulerer til utvikling og innovasjon.

Viktigheten av å være faglig oppdatert og at mulighetene til å gå videre i høyere utdanning eller videreutdanne seg innen eget fagområde, må være reell. Da må vi ha på plass nødvendige finansieringsordninger og et taktskifte i tilbudene innen EVU må skje snarest.

Begrunnelse:

LO i Møre og Romsdal er svært opptatt av utdanning, og ønsker at dette blir ett prioritert satsningsområde av LO. Debattheftet til kongressen 2017 har ikke ett eget kapittel som omhandler utdanning, men dette er spredt rundt omkring i hele heftet. Vi velger derfor å henvise til linjenummer, og vi mener at teksten i seg selv er utfyllende slik at en ytterligere begrunnelse skulle være unødvendig.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8147

Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 219 til setningene på 219 - 222

Norge står overfor en enorm utfordring med å ha nok fagarbeidere i framtida, og den teknologiske utviklingen på alle områder gjør at vi også må ha fullt fokus på EVU. Flerfaglighet vil tvinge seg fram på mange områder. Høyt utdanningsnivå og selvstendige fagarbeidere med høy kompetanse er et norsk konkurransefortrinn. Et arbeidsliv med respekt for formell utdanning så vel som erfaringsbasert kompetanse stimulerer til utvikling og innovasjon.

Viktigheten av å være faglig oppdatert og at mulighetene til å gå videre i høyere utdanning eller videreutdanne seg innen eget fagområde, må være reell. Da må vi ha på plass nødvendige finansieringsordninger og et taktskifte i tilbudene innen EVU må skje snarest.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8148

Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt avsnitt fra linje 223

Partsforholdet på virksomhetene har blitt tøffere. I svært mange virksomheter møter vi nå en arbeidsgiverside som ikke ønsker samarbeid med arbeidstakerne, og i enda mindre grad samarbeid med deres tillitsvalgte og organisasjoner. HR funksjonene i bedriftene brukes ofte til å individualisere de kollektive arbeidstakerstrukturene, ignorere de tillitsvalgte og føre en aggressiv og fagforeningsfiendtlig linje internt i bedriftene. Dette fører til store utfordringer og stort arbeidspress – ofte med personangrep – på de tillitsvalgte og andre som står fram. Vi aksepterer ikke at våre tillitsvalgte blir behandlet slik, og LO vil derfor både styrke rettighetene til de tillitsvalgte og gi klubber og fagforeninger muligheten til å svare på denne type angrep.

Begrunnelse:

Partsforholdet svekkes eller trues og LO må jobbe for å styrke rettighetene til de tillitsvalgte og gi klubber og fagforeninger muligheten til å svare på angrepene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8149
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 227

Styrke samarbeidet mellom arbeidslivets parter og myndighetene med tanke på overordnet økonomisk politikk, sysselsetting, næringsutvikling, forskning, Inkluderende Arbeidsliv (IA-arbeid), Forskning og Utvikling (FoU) og en framtidsrettet arbeidsmarkeds- og kompetansepolitikk.

Begrunnelse:

Forkortelser må skrives helt ut første gang.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8150
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Klausuler om bruk av lærlinger

Linje 230 tillegg:

Klausuler om aktive godkjente opplæringsbedrifter og bruk av lærlinger på oppdragene må innføres i alle fylker og kommuner, og lovfestes.

Begrunnelse:

Vi mener at en lovfestet bruk av lærlinger på slike typer oppdrag, vil styrke lærlingeordningen og føre til at bedriftene tar inn flere lærlinger.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8151
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 230 tillegg

Klausuler om aktive lærlingebedrifter og bruk av lærlinger på oppdragene må innføres i alle fylker og kommuner, og lovfestes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8152
Forslagsstiller: Telemark

Legge til verdiskaping og tjenesteyting under LO vil på linje 231

Legge til verdiskaping og tjenesteyting under LO vil på linje 231:

LO vil:

- Styrke samarbeidet mellom ansatte, tillitsvalgte og ledelse i virksomhetene for å understøtte innovasjon, verdiskaping, tjenesteyting, produktivitetsvekst og et godt og inkluderende arbeidsliv.

Begrunnelse:

Vi mener "verdiskaping og tjenesteyting", er viktige begreper som bør inn i handlingsprogrammet til LO.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8153
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Endring i tredje kulepunkt

Det tredje kulepunktet, linje 231, endres slik:

Styrke samarbeidet mellom ansatte, tillitsvalgte og ledelse på både bedrifts- og konsernnivå for å.....

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8154
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 231

Styrke samarbeidet mellom ansatte, tillitsvalgte, verneombud og ledelse i virksomhetene for å understøtte nytenkning, produktivitetsvekst og et godt og inkluderende arbeidsliv.

Begrunnelse:

Det er viktig også å få med verneombudet. I tillegg er ordet «innovasjon» byttet ut med «nytenkning».

Innstilling: Delvis ivarettatt

Forslagsnummer: 8155
Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 231, tekstendring

Styrke samarbeidet mellom ansatte, tillitsvalgte, ledelse og offentlige instanser.

Begrunnelse:

Skal en lykkes med inkluderende arbeidsliv, så må også offentlige instanser på banen. Det er viktig at det offentlige er nært knyttet til arbeidslivet, særlig med tanke på sysselsetting og videreutvikling av gode velferdstjenester.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8156
Forslagsstiller: Telemark

Privatisering

Der hvor offentlige tjenester er privatisert vil LO jobbe for å omgjøre disse til offentlige.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8157
Forslagsstiller: Buskerud

Arbeidstakere og medbestemmelsesrett

Linje 234: Nytt kulepunkt:

- Arbeide for at arbeidstakere skal få større reell påvirkning og medbestemmelse på konsernnivå.

Begrunnelse:

Flere avgjørelser blir tatt på konsernnivå, derfor må også tillitsvalgte ute i klubbene få større reell påvirkning her.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8158

Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 15 - linje 234

Ny setning: LO må vurdere andre former for å forhandle frem endringer i Hovedavtalen, slik at det kan settes mer makt bak de krava som stilles.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8159

Forslagsstiller: Hedmark

Trepartssamarbeid på alle nivåer

Nytt kulepunkt, linje 234

- Styrke trepartssamarbeidet på alle nivåer i offentlig sektor.

Begrunnelse:

Alle parter bør ha like stor påvirkningsmuligheter for avgjørelser som gjelder den enkelte i bedriftene. Alle har ulik kompetanse og innfallsvinkler til de ulike temaene, alle synspunkter er viktig, da det er dem som skal utføre arbeidet som veit hvor skoen trykker.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslag 8160

Forslagsstiller: Vestfold

Revisjon av Hovedavtalen

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Partssamarbeid og kompetanse – side 15 – linje 234

Tilleggsforslag

Ny setning: LO vil bringe revisjon av Hovedavtalen inn i et hovedoppgjør for å kunne sette makt bak dette og andre viktige krav til endring i Hovedavtalen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8161

Forslagsstiller: Akershus

Side 15 linje 234

Nytt kulepunkt:

- LO vil være pådriver for økt trykk på trepartssamarbeidet og den Norske modellen.

Begrunnelse:

Vi kan ikke vedta noe for oss selv, vi må påvirke våre samarbeidsparter uansett politisk ståsted.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8162
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 234, nytt kulepunkt

- Styrke tillitsvalgtes vern for å sikre reelt partssamarbeid.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8163
Forslagsstiller: Nordland

Manifest mot mobbing

LO skal jobbe for et manifest mot mobbing i arbeidslivet slik som i skolene. Arbeidet for å bekjempe mobbing og trakassering i arbeidslivet, og at varslere må tas på alvor.

Begrunnelse:

Mange av våre medlemmer opplever å være varslere, mobbeoffer eller å være i nær relasjon til disse. Det må arbeides for å bekjempe mobbing og trakassering i arbeidslivet, samt at varslere må tas på alvor. Det må bli lavere terskel for å få tatt opp saker i rettssystemet som gjelder varslere og mobbing.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8164
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund

Til linje nr. 1085

Linje 1085, nytt prikkpunkt:

- At informasjon om arbeidslivets organisasjoner og at arbeidstakers plikter og rettigheter gis mer plass i læreplaner.

Begrunnelse:

Mange unge arbeidstakere blir i dag utnyttet fordi de ikke kjenner sine rettigheter. I tillegg gir kunnskap om arbeidslivet også god innsikt i den norske modellen og samfunnet for øvrig.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8165
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Linje 1085 tilleggsforslag

Side 35 – linje 1085. Tilleggsforslag

kreve overfor myndighetene at læreplanen for ungdomsskolen og videregående skole endres, slik at et av kompetansemålene er at elevene skal kjenne til plikter og rettigheter i arbeidslivet og ha kunnskap om fagbevegelsens organisasjoner.

Begrunnelse:

Skal fagbevegelsen vinne den tidløse ideologiske og samfunnspolitiske kampen om organiseringen av framtidens arbeidsliv, må dagens elever få innsikt i og kunnskap om fag- og arbeiderbevegelsen og om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Elever lærer i dag lite om fagbevegelsen og sine plikter og rettigheter i arbeids-livet. I læreplanen for samfunnsfag for ungdomsskolen er det fastslått at elevene skal kjenne sine rettigheter

som forbrukere, men ingenting om at de skal kjenne sine rettigheter som arbeidere. De lærer altså hva de skal gjøre hvis de kjøper en ødelagt vare i butikken, men ikke hva de skal gjøre hvis noe er feil på jobben. Resultatet er at mange unge er sårbare for å bli utnyttet av kyniske arbeidskjøpere. Fagbevegelsen må ta grep for å sørge for at alle elever lærer om sine rettigheter og plikter og vet hvor viktig det er å organisere seg for å sikre gode lønns- og arbeidsforhold. I tillegg må man sørge for at fagbevegelsen reiser på faste skolebesøk til alle ungdomsskoler. Ingen er bedre til å lære elever om arbeidsrettigheter og plikter enn fagbevegelsen selv. NHO er allerede til stede i skolen, gjennom elevbedrifter og gründerkurs i Ungt Entreprenørskap. Da kan ikke fagbevegelsen ta sjansen på å stå på sidelinja.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8166
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 220 Flyttes og endres til kulepunkt

Linje 220 flyttes til et nytt prikkpunkt på linje 234:

Ha et arbeidsliv med respekt for formell utdanning så vel som erfaringsbasert kompetanse som stimulerer til utvikling og innovasjon.

Begrunnelse:

Vi syns dette er så viktig at vi heller vil ha det som et eget prikkpunkt

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8167
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Formell utdanning og erfaringsbasert kompetanse

Linje 220 flyttes til et nytt kulepunkt på linje 234:

”-Ha et arbeidsliv med respekt for formell utdanning så vel som erfaringsbasert kompetanse som stimulerer til utvikling og innovasjon.”

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8168
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 220

Linje 220 flyttes til et nytt prikkpunkt på linje 234:

”-Ha et arbeidsliv med respekt for formell utdanning så vel som erfaringsbasert kompetanse som stimulerer til utvikling og innovasjon.”

Begrunnelse:

Vi syns dette er så viktig at vi heller vil ha det som et eget prikkpunkt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8169
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Endring av tekst - linje 237

.... med å forvalte de menneskelige ressurser.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8170
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 237 - 238 Endring

Linje 237-238, ordene "den menneskelige kapitalen" strykes og erstattes av "arbeidskraften".

Begrunnelse:

Uttrykk som dette er fjernt fra arbeiderbevegelsen. Det er nytale som skal få oss til å ha et mer positivt syn på kapitalen.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8171
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Endring i linje 237 - 238

Linje 237 – 238, den menneskelige kapital erstattes med arbeidskrafta, slik at setningen blir:

De nordiske landene har lyktes bedre enn de fleste andre med å forvalte arbeidskrafta.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8172
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 237

Linje 237-238, ordene "den menneskelige kapitalen" strykes og erstattes av "arbeidskraften".

Begrunnelse:

Uttrykk som dette er fjernt fra arbeiderbevegelsen. Det er nytale som skal få oss til å ha et mer positivt syn på kapitalen.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8173
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 239

Linje 239 «personer med nedsatt funksjonsevne» settes inn i setningen.

Begrunnelse:

Selvforklarende

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8174
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Inkludering

Linje 236-242 omskrevet deler av avsnittet:

De nordiske landene har lyktes bedre enn de fleste andre med å forvalte de menneskelige ressursene, allikevel er utfordringen med inkludering økende. Særlig utsatte grupper som ungdom, personer med manglende yrkeserfaring eller utdanning og nyankomne innvandrere har fått det mer krevende på arbeidsmarkedet. Med økt flyt av arbeidskraft over landegrensene får ikke utsatte grupper samme drahjelp inn i arbeidslivet som tidligere.

Begrunnelse:

LO i Møre og Romsdal er svært opptatt av utdanning, og ønsker at dette blir ett prioritert satsningsområde av LO. Debattheftet til kongressen 2017 har ikke ett eget kapittel som omhandler utdanning, men dette er spredt rundt omkring i hele heftet. Vi velger derfor å henvise til linjenummer, og vi mener at teksten i seg selv er utfyllende slik at en ytterligere begrunnelse skulle være unødvendig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8175
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 239.

Særlig utsatte grupper har fått det mer krevende på arbeidsmarkedet.

Begrunnelse:

Det foreslås en ny formulering da det er unødvendig å presisere hvilke utsatte grupper, men ivareta alle sårbare grupper.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8176
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Endring av tekst - linje 239

Særlig utsatte grupper som ungdom, personer med manglende yrkeserfaring eller utdanning og nyankomne innvandrere har fått det mer krevende på arbeidsmarkedet.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8177
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 239, tillegg etter "ungdom":
personer med nedsatt funksjonsevne

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8178
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Endre ordlyd linje 239

Endre ordlyd på: "(...) personer med lav kompetanse (...) " til : (...) uten formell kompetanse (...) "

Begrunnelse:

Ordlyden er stigmatiserende

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8179
Forslagsstiller: Akershus

Side 15 linje 239

Endringsforslag, ordlyd: linje 239, original: «(...) personer med lav kompetanse (...)».
Forslag endres til: «(...) uten formell kompetanse (...)».

Begrunnelse:

Ordlyden er stigmatiserende.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8180
Forslagsstiller: Hedmark

En aktiv arbeidsmarkeds- og kompetansepolitikk

Setning på linje 239 endres til:

"Særlig utsatte grupper som ungdom, personer med lav kompetanse, personer med minoritetsbakgrunn og tidligankomne innvandrere har fått det mer krevende på arbeidsmarkedet."

Begrunnelse:

Opprinnelig setning er etter vårt syn ikke dekkende nok for de som møtet utfordringer i forhold til å komme seg på arbeidsmarkedet, selv om mange har kompetanse som er nyttig i arbeidslivet, men da i hjemlandet. Det er viktig å synliggjøre at arbeidsmarkedet har blitt vanskeligere for mange grupper.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8181
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 239

Linje 239 "lav kompetanse" erstattes med «kortere utdanning».

Begrunnelse:

Et mer dekkende og mindre nedvurderende begrep

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8182
Forslagsstiller: Akershus

Side 15, linje 239 og 240

Særlig utsatte grupper som ungdom, personer uten formell kompetanse og nyankomne innvandrere har fått det mer krevende på arbeidsmarkedet.

Begrunnelse:

Hva defineres som tidligankommende? Dette gir rom for tolking. Hvor lenge skal vi "telle" generasjoner når det dreier seg om innvandrere? I så måte er kronprins Håkon 4. generasjons innvandrere. På et eller annet fornuftig tidspunkt må de på lov å bli norske.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8183
Forslagsstiller: Fagforbundet

Avsnittet på linje 244-246 strykes.

Avsnittet på linje 244-246 strykes.

Begrunnelse:

Anbudssystemet og tjenestetilbydere som har profitt som mål er ikke bare uegnet for enkelte grupper, men for offentlig sektor i sin helhet. Avsnittet foreslås derfor fjernet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8184
Forslagsstiller: Telemark

Arbeidsmarkedsbedrifter

Legge til følgende setning på linje 246: Mange av arbeidsmarkedsbedriftene har i dag profitt som mål. Derfor bør også arbeidsmarkedsbedriftene eies, driftes og finansieres av det offentlige, slik at også dette området er under politisk styring.

Begrunnelse:

Profitt egner seg dårlig som mål for denne gruppen mennesker. Profittjaget har ført til at arbeidsmarkedsbedriftene melder seg inn i dårligere tariffområder, med svekkede lønns, pensjons og arbeidsvilkår. LO som organisasjon kan ikke godta dette.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8185
Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 15 - linje 247

Kamp mot arbeidslinjas negative menneskesyn.

Den såkalte arbeidslinja strider mot det solidariske grunnlag fagbevegelsen mener samfunnet skal bygges på. Arbeidslinja i dagens sosialpolitikk bygger på prinsippet om "lavere attraktivitet", en overklassetenkning fra tidligere tider om at hvis bare de arbeidsløse, syke eller fattige får det ille nok, kommer de seg i arbeid. LO mener den såkalte arbeidslinja bygger på et menneskesyn som går ut på at folk må tvinges til å arbeide, ellers vil de bare leve på trygd. NAVs virksomhet må endres bort fra et slikt negativt menneskesyn.

Begrunnelse:

Den såkalte arbeidslinjas budskap bygger på forakt for fattige, syke og arbeidsløse. Samling av sosialkontor, trygdekontor og arbeidskontor til NAV, skjedde etter råd fra den markedsliberale tenketanken OECD til hele Europa. Den såkalte arbeidslinja skal styrkes ved å styrke kontrollen med stønadsmottakerne.

«Prinsippet om lavere attraktivitet» er et sosialpolitisk prinsipp som blant annet tvangsarbeidshusene bygde på, og som overraskende nok også Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (AP) tror på, jfr. oppslag i Klassekampen 4. april 2011: – Det første (prinsippet) er at de økonomiske stønadene personen mottar skal være lavere enn de laveste lønningene i arbeidsmarkedet.

LO krever at retten til arbeid skal være et offentlig ansvar, og at de som ikke får arbeid skal sikres økonomisk trygghet. Vi må kjempe mot at arbeidslinjas negative menneskesyn får gjennomslag i folks tenkning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8186

Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel En aktiv arbeidsmarkeds- og kompetansepolitikk – side 15 – linje 247.

Tilleggsforslag

Kamp mot «arbeidslinjas» negative menneskesyn.

Den såkalte «arbeidslinja» strider mot det solidariske grunnlag fagbevegelsen mener samfunnet skal bygges på. «Arbeidslinja» i dagens sosialpolitikk bygger på prinsippet om "lavere attraktivitet", en overklassetenkning fra tidligere tider om at hvis bare de arbeidsløse, syke eller fattige får det ille nok, kommer de seg i arbeid. LO mener den såkalte «arbeidslinja» bygger på et menneskesyn som går ut på at folk må tvinges til å arbeide, ellers vil de bare leve på trygd. NAVs virksomhet må endres bort fra et slikt negativt menneskesyn.

Begrunnelse:

Den såkalte «arbeidslinjas» budskap bygger på forakt for fattige, syke og arbeidsløse. Samling av sosialkontor, trygdekontor og arbeidskontor til NAV, skjedde etter råd fra den markedsliberale tenketanken OECD til hele Europa. Den såkalte «arbeidslinja» skal styrkes ved å styrke kontrollen med stønadsmottakerne.

«Prinsippet om lavere attraktivitet» er et sosialpolitisk prinsipp som blant annet tvangsarbeidshusene bygde på, og som overraskende nok også tidligere arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (AP) tror på, jf. oppslag i Klassekampen 4. april 2011: – Det første (prinsippet) er at de økonomiske stønadene personen mottar skal være lavere enn de laveste lønningene i arbeidsmarkedet.

LO krever at retten til arbeid skal være et offentlig ansvar, og at de som ikke får arbeid skal sikres økonomisk trygghet. Vi må kjempe mot at «arbeidslinjas» negative menneskesyn får gjennomslag i folks tenkning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8187
Forslagsstiller: Vestfold

Kamp mot arbeidslinjas negative menneskesyn

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel En aktiv arbeidsmarkeds og kompetansepolitikk – side 15 – linje 247.

Tilleggsforslag

Kamp mot arbeidslinjas negative menneskesyn.

LO mener den såkalte arbeidslinja bygger på et menneskesyn som går ut på at folk må tvinges til å arbeide, ellers vil de bare leve på trygd. NAVs virksomhet må endres bort fra et slikt negativt menneskesyn. LO krever at retten til arbeid skal være et offentlig ansvar, og at de som ikke får arbeid skal sikres økonomisk trygghet. Vi må kreve respekt for alle mennesker i ulike livs- og arbeidssituasjoner.

Begrunnelse:

Den såkalte arbeidslinjas budskap bygger på forakt for fattige, syke og arbeidsløse. Samling av sosialkontor, trygdekontor og arbeidskontor til NAV, skjedde etter råd fra den markedsliberale tenketanken OECD til hele Europa. Den såkalte arbeidslinja skal styrkes ved å styrke kontrollen med stønadsmottakerne.

«Prinsippet om lavere attraktivitet» er et sosialpolitisk prinsipp som blant annet tvangsarbeidshusene bygde på, og som overraskende nok også Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (AP) tror på, jfr. oppslag i Klassekampen 4. april 2011: – Det første (prinsippet) er at de økonomiske stønadene personen mottar skal være lavere enn de laveste lønningene i arbeidsmarkedet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8188
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Praksiskandidatordningen

Nytt kulepunkt L248:

At det skal etableres støtteordninger for praksiskandidatordningen, og at det sørges for at ordningen til en hver tid følger utviklingen i samfunnet.

Begrunnelse:

Vi må ha gode ordninger for å heve kompetanse blant arbeidstakere, spesielt arbeidstakere med erfaring uten formell kompetanse.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8189
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 249: Tillegg til kulepunkt

Samt legge til rette for flere læreplasser.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8190
Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 249, nytt kulepunkt.

Tilskuddsordninger fra NAV, herunder arbeidsavklaring og praksisperioder i bedrift, må ikke gå på bekostning av faste ansettelser og må ikke legge til rette for utnyttelse av sårbare arbeidstakere.

Begrunnelse:

I dag går kandidatene på dyre kurs som bedriftene avholder internt, som blir betalt av NAV. Etter endt tilskudds- eller praksisperiode tilbys en lav kontrakt – gjerne 20 %
Det må være et krav om minst 50 % kontrakt. Videre oppfattes deler av ordningen som negativ, da allerede deltidsansatte ikke får sine kontrakter økt.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8191
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt kulepkt. linje 252

Jobbe for en finansieringsmodell for etter- og videreutdanning basert på et aktivt trepartssamarbeid.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8192
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Skolegang for aldersgruppen 20-25 år

Nytt linje 252:

Det må jobbes med å finne en løsning for skolegang for de mellom 20-25 år.

Begrunnelse:

De har ikke retten til skoleplass og er ennå for unge til voksenopplæring.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8193
Forslagsstiller: Buskerud

Lærlingeplasser

Linje 252: Nytt kulepunkt:

“Arbeide for at offentlige institusjoner og bedrifter er pålagt å ha lærlingeplasser, og at det innføres ordninger for ytterligere å stimulere private bedrifter til å ta inn lærlinger. De som mottar offentlig støtte må pålegges dette. Lærlingebedriftene må ha gode rammer og kompetanse til å ivareta lærlingene på en forsvarlig måte”.

Begrunnelse:

Lærlingeplasser er avgjørende for at lærlingene kan få fullført utdanningen sin. Det offentlige må ta sin del av ansvaret, også de som mottar offentlig støtte.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8194
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 252 Nytt punkt

I kontrakter og anbud i det offentlige skal det være tariffavtale og lærlingeplasser

Begrunnelse:

Sikre nok læreplasser. Forebygge sosial dumping. Styrke det organiserte arbeidsliv. Jfr. Forsterket DIFI-modell (Rogalandsmodellen)

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8195
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 253 -254 etter 1. setning

Alle som består eksamen skal ha rett til garantert læreplass i godkjent opplæringsbedrift.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8196
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Lovfestet rett til læreplass

Linje 253 -254 etter første setning:

Alle som består eksamen skal ha lovfestet rett til læreplass.

Begrunnelse:

LO i Møre og Romsdal er svært opptatt av utdanning, og ønsker at dette blir ett prioritert satsningsområde av LO. Debattheftet til kongressen 2017 har ikke ett eget kapittel som omhandler utdanning, men dette er spredt rundt omkring i hele heftet. Vi velger derfor å henvise til linjenummer, og vi mener at teksten i seg selv er utfyllende slik at en ytterligere begrunnelse skulle være unødvendig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8197
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Endring kulepunkt

Forbedre dagpengeordningen for arbeidsledige og permitterte - blant annet ved lovfestet rett til feriepengene av dagpengeytelser samt fjerning av karenisdager.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8198
Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 256, tekstendring

Opprettholde og videreutvikle dagpengeordningen for arbeidssøkende, arbeidsledige og permitterte.

Begrunnelse:

Det er viktig at offentlige stønadsordninger er treffsikre og godt egnet til å hjelpe de som trenger dem. Derfor må de også videreutvikles.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8199

Forslagsstiller: Fagforbundet

Dagpenger og andre ytelser i samråd med NAV

Tilrettelegge for at personer som mottar dagpenger og andre ytelser, i samråd med NAV kan ta utdanning uten å risikere avkortning i stønaden.

Begrunnelse:

Det er viktig at personer som kommer på siden av arbeidslivet får reelle muligheter til å komme inn i arbeidslivet. Med dagens utdanningskrav vil det være nærmest umulig for de fleste å komme tilbake i arbeid dersom de har vært utenfor arbeidslivet en lengre periode, dersom de ikke har mulighet til å få omskolering og oppdatering så lenge de mottar støtte fra NAV.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8200

Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Nytt kulepunkt foran linje 256

Tiltaksplasser gitt av NAV må forbeholdes virksomheter med tariffavtale og etableres i samråd med tillitsvalgte og skal ikke fortrenge ordinære ansatte.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8201

Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Nye kulepunkt

Nytt kulepunkt linje 257:

Forslag til endring/nye kulepunkt:

Jobbe for en mer aktiv og målrettet arbeidslivspolitik med vekt på at kompetansen bedre tilpasses virksomhetenes behov. Flere må få styrket grunnleggende ferdigheter og få anledning til å fullføre en utdanning.

Opprettholde og eventuelt forbedre, ordningene med dagpenger for arbeidsledige og permitterte.

Begrunnelse:

Selvforklarende

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8202
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Kompetanseheving og ingen tap av dagpenger ved studier

Linje 257 nytt kulepunkt:

Ved oppsigelse/permittering må dagpengeordningen kunne kombineres med studier/kursing.

Forslaget gjelder når kurs/studie er deltid eller kan fortsettes når vedkommende kommer i arbeid igjen.

Begrunnelse:

Ingen tap av dagpenger ved studier under arbeidsledighet.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8203
Forslagsstiller: Aust-Agder

Nytt kulepunkt

Pkt. 257 (nytt pkt.):

«Arbeide for at langtidsledige kan få muligheten til omskolering til annet yrke, og da med økonomisk støtte som gjør dette mulig pga. familie- og andre forhold.»

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8204
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 256, tilleggsforslag

”..., blant annet ved kompetanseheving.”

Begrunnelse:

Skal man ha reelle muligheter for omskolering under sykdom og permittering må man ha muligheter for å få dagpenger.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8205
Forslagsstiller: Nordland

Dagpengeordningen

Linje 256 Redigert forslag fra oss:

Styrke dagpengeordningen, herunder gjeninnføre, feriepenger på dagpenger.

Begrunnelse:

Styrke den for å sikre medlemmene på sikt. Ei ordning som er under konstant press, må derfor styrke den istedenfor bare opprettholde. Den blå-blå regjeringen fjernet feriepenger på dagpenger da de kom til makten. Dette rammer de som er permitterte fra fast jobb i deler av året. De har likevel ferie på lik linje med andre fast ansatte, men får ikke kompensert bortfallet av feriepenger for perioder de er permitterte med dagens ordning.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8206
Forslagsstiller: Fagforbundet

Linje 256

Bytte ordet opprettholde med styrke, slik at setningen blir: Styrke dagpengeordningen.

Begrunnelse:

Dagpengeordningen er under konstant press. Det er derfor viktig å styrke, ikke bare opprettholde ordningen.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8207
Forslagsstiller: Akershus

Side 16 linje 256

Tillegg kulepunkt:

Opprettholde dagpengeordningene for arbeidsledige og permitterte, og forbedre den med hensyn til kompetanseheving under arbeidsledighetsperioder.

Begrunnelse:

Bidra til kompetanseheving av arbeidsledige/permitterte for raskere komme tilbake i arbeid.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8208
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 257

Dagpengeordningen må kunne kombineres med studier under forutsetning av at studiene kan kombineres med full jobb. Enten at studiene var i gang før vedkommende ble arbeidsledig eller at studiene kan fortsettes når vedkommende kommer i arbeid igjen.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8209
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 16 - linje 257: Nytt kulepunkt

Jobbe for at arbeidsmarkedstiltak i størst mulig grad skal gjennomføres av forhåndsgodkjente bedrifter.

Begrunnelse:

Det skal ikke være anledning til å tjene penger på personer som står til dels langt fra arbeidslivet. Dersom dette konkurranseutsettes skal det bare være ikke kommersielle aktører og ideelle organisasjoner som skal få delta i konkurransen om å være utfører.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8210
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Nytt kulepunkt linje 257

Nytt kulepunkt linje 257

Alle ytelser som gis som erstatning for lønn skal gi rett til feriepenger.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8211
Forslagsstiller: Telemark

Nytt kulepunkt under LO vil på linje 257

Nytt kulepunkt under LO vil på linje 257: LO vil: • arbeide for at de som har begynt på yrkesfaglig utdanning på videregående skole skal få sikret lærlingeplass.

Begrunnelse:

Det er mange ungdom i Norge som ikke får fullført utdanninga si på grunn av mangel på lærlingeplass. Det er sterkt demotiverende for den enkelte å ikke få fullført og kanskje særlig når den praktiske delen av fagopplæringa mistes. Først og fremst er det den enkelte som rammes, men det er dyrt for samfunnet at yrkesfagelever ikke får fullført utdanninga si. De bruker da lengre tid på å komme seg ut i arbeidsmarkedet. Dette vil igjen ramme den delen av arbeidsmarkedet som har behov for fagarbeidere.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8212
Forslagsstiller: Telemark

Arbeidsmarkedsbedrifter

NAV styrkes slik at NAV kan gjøre mer av arbeidet med å få folk i arbeid selv

Begrunnelse:

Nav kjøpte tjenester av private tiltaksarrangører for 6,6 milliarder kroner i fjor. Magasinet Velferd skriver at 599 aktører fikk utbetalt mer enn én million kroner fra Nav i 2014. Ti virksomheter fikk mer enn 50 millioner i betaling for oppdrag for Nav. Nå varsler Nav-direktør Sigrun Vågeng at de i større grad skal stå for formidlingen selv, i stedet for å kjøpe tjenester fra ulike tiltaksarrangører.

– Flere ledige vil komme i arbeid raskere, mer effektivt og til en lavere pris hvis Nav får begynne å gjøre mer av jobben selv. Vi ønsker frihet for å finne de beste løsningene for brukerne, og ikke bare være bundet til å kjøpe tiltaksplasser fra attføringsbedriftene. Jeg mener vi på sikt vil spare samfunnet for store kostnader ved en enda nærmere kontakt mellom Nav og arbeidsgivere, sier Vågeng til Dagsavisen.

Forsøk som er blitt gjort ved fem Nav-kontorer rundt omkring i landet, viser imidlertid at Nav er i stand til å hjelpe brukere på en bedre måte selv, ved raskt og effektivt sørge for at folk kommer i arbeid, påpeker Nav-direktør Vågeng.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8213
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt linje 257

Arbeide for lovfesta rett til læreplass og at det blir krav om at tilbyder i offentlege anbod må være godkjent som lærlingbedrift.

Begrunnelse:

Alle har rett på å få fullføre vidaregåande opplæring. Men mange står utan læreplass. Utan læretid vil ikkje elevane få fullført utdanninga på vidaregåande opplæring. Å ha fagutdanna arbeidskraft vil være viktig for utviklinga av norsk næringsliv.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8214
Forslagsstiller: Hedmark

Seniorpolitikk

Nytt kulepunkt linje 257

Med forventet økende pensjonsalder blir god seniorpolitikk et stadig viktigere virkemiddel. LO mener at seniorpolitiske tiltak må sterkere inn i arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Begrunnelse:

Det blir praktisert ulikt i kommunene. Å beholde eldre lengre i jobb, er en rimelig arbeidskraft for arbeidsgiver, samt gir samfunnsøkonomiske fordeler.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8215
Forslagsstiller: Buskerud

Kontroll av arbeidsmarkedstiltakene

Linje 583: Nytt kulepunkt:

Arbeide for at arbeidsmarkedstiltakene som iverksettes ikke skal utnyttes av arbeidsgivere. Det må innføres bedre kontrollrutine rundt disse tiltakene.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8216
Forslagsstiller: Nordland

Praktiske ferdigheter

Nytt kulepunkt: linje 257; Praktiske ferdigheter må vektlegges på lik linje med teoretisk kunnskap.

Begrunnelse:

Vi mener at praktisk ferdighet må vektlegges på linje med teoretiske kunnskap. Det må være samarbeid mellom skole og bedrift slik at elever får teori i en praktisk hverdag. Det må det settes tiltak inn for å endre læreplan for å møte kompetansebehovet i arbeidslivet.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8217
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 617 Nytt punkt 6

Det må tilrettelegges for at bedrifter som ansetter arbeidstagere med nedsatt arbeidsevne blir motivert ved ulike stimuleringsmidler.

Begrunnelse:

Det er et samfunnsansvar å tilrettelegge for at alle skal ha arbeid å gå til. Bedrifter som har funksjonshemmede i synlig arbeid får økt anerkjennelse.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8218
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 256

Linje 256, tilleggsforslag:

”..., blant annet ved kompetanseheving.”

Begrunnelse:

Skal man ha reelle muligheter for omskolering under sykdom og permittering må man ha muligheter for å få dagpenger.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8219
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje 260

Linje 260-261, setningen byttes ut med denne:

”Situasjonen i landene rundt oss viser hvilke enorme utfordringer EU og EØS har skapt i Europa.”

Begrunnelse:

Vi må adressere opphavet til problemene i Europa. Å argumentere med at på generelt grunnlag er det enorme utfordringer for å skape verdier i landene rundt oss er ikke noe argumentasjon.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8220
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

TISA og TTIP

Nytt kapittel under Partssamarbeid og kompetanse:

LO bør ha et eget hovedkapittel om TISA og TTIP i sitt handlingsprogram.

Begrunnelse:

Teksten fra og med linje 266 til og med linje 273 er ikke god nok. LO må ta avstand fra TISA og TTIP i tydelige og uomtvistelige ordelag. LO må kreve fullt innsyn i det som skjer både i TISA – forhandlingene og i TTIP – forhandlingene.

Det må sies noe eksplisitt om LO/vår felles motstand mot disse forhandlingene, som skjer i hemmelighet. Vi kan ikke akseptere at regjeringen forhandler bort arbeidstakerrettigheter, sosiale rettigheter og miljø- og matvarestandarder. Regjeringen kan ikke forhandle bort retter og standarder vi har for å sikre vår velferd og vår helse. Vi kan heller ikke akseptere at det blir etablert et klagesystem, som gjør det mulig for investorer/internasjonale storkonsern å saksøke stater. Vi må være tydelige på at ingen offentlige tjenester skal være en del av TISA eller andre internasjonale handelsavtaler. LO må kreve at regjeringen i det minste skal gjøre unntak for alle former for velferdstjenester i TISA – avtalen, og at Stortinget og fagorganisasjonene får fullt innsyn i den pågående forhandlingsprosessen. Aller helst bør LO be regjeringa bryte forhandlingene om TISA og gjøre det klart at Norge heller ikke ønsker å implementere det partene i TTIP- forhandlingene kommer fram til.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8221

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 260 - 261 Endring

setningen byttes ut med denne:

”Situasjonen i landene rundt oss viser hvilke enorme utfordringer EU og EØS har skapt i Europa.”

Begrunnelse:

Vi må adressere opphavet til problemene i Europa. Å argumentere med at på generelt grunnlag er det enorme utfordringer for å skape verdier i landene rundt oss er ikke noe argumentasjon.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8222

Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 262

Linje 262, erstatte «europiske land» med «EU-land».

Begrunnelse:

I denne sammenhengen er det EU-land som har problemer, ikke europeiske land.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8223

Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 262

Linje 262, etter nytt begrep «EU-land». Legges til ny setning: “EUs markedsliberalistiske løsninger på disse utfordringene forsterker problemene”.

Begrunnelse:

Det er allment akseptert, også av OECD, at EUs svar på euro-krisen har forsterket problemene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8224
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 262-263

Linje 262-263: sette inn «kunnet ta» og «fordi vi står utenfor EU» slik at setningen blir:
De veivalg vi har kunnet ta i Norge, fordi vi står utenfor EU, har (...)

Begrunnelse:

Dette er en presisering av virkeligheten

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8225
Forslagsstiller: Telemark

Endre linjene 266 - 273

Endre linjene 266 - 273 fra: «LO mener det er svært viktige å ta hensyn til hardt tilkjempede rettigheter og standarder når det forhandles om nye handelsavtaler som TTIP og TISA, og krever åpenhet rundt slike avtaler. Arbeidstakeres rettigheter og medinnflytelse, herunder retten til tariffavtaler, må ivaretas og beskyttes. Norges høye standarder knyttet til blant annet sosiale rettigheter, helse, miljø og matvarer må kunne beholdes. Slike avtaler må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne tvistesystemer der de kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratiske vedtak i enkeltland.»

Til: «LO mener det er svært viktige å ta hensyn til hardt tilkjempede rettigheter og standarder når det forhandles om nye handelsavtaler. Arbeidstakeres rettigheter og medinnflytelse, herunder retten til tariffavtaler, må ivaretas og beskyttes. Norges høye standarder knyttet til blant annet sosiale rettigheter, helse, miljø og matvarer må kunne beholdes. Slike avtaler må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne

Tvistesystemer, der de kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratiske vedtak i enkeltland. Handelsavtaler som TTIP og TISA, vil kunne ramme punktene nevnt ovenfor og LO er derfor imot inngåelse av disse avtalene.»

Begrunnelse:

TTIP og TISA avtalene inneholder trusler på akkurat de punktene LO advarer mot. Derfor bør LO gå imot TTIP og TISA, for å sikre at disse rettighetene ikke vil risikere å bli svekket.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8226
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Nytt avsnitt

Vi mener teksten fra og med linje 266 til og med linje 273 ikke er god nok. LO må ta avstand fra TISA og TTIP i tydelige og uomtvistelige ordelag. LO må kreve fullt innsyn i det som skjer både i TISA-forhandlingene og i TTIP-forhandlingene. Det må sies noe eksplisitt om LO sin felles motstand mot disse forhandlingene, som skjer i hemmelighet. Vi kan ikke akseptere at regjeringen forhandler bort arbeidstakerrettigheter, sosiale rettigheter og miljø- og matvarestandarder. Regjeringa kan ikke forhandle bort retter og standarder vi har for å sikre vår velferd og vår helse.

Vi kan heller ikke akseptere at det blir etablert et klagesystem, som gjør det mulig for investorer/internasjonale storkonsern å saksøke stater. Vi må være tydelige på at ingen offentlige tjenester skal være en del av TISA eller andre internasjonale handelsavtaler. LO må kreve at regjeringen i det minste skal gjøre unntak for alle former for velferdstjenester i TISA-avtalen, og at Stortinget og fagorganisasjonene får fullt innsyn i den pågående forhandlingsprosessen. Aller helst bør LO be regjeringen bryte forhandlingene om TISA og gjøre det klart at Norge heller ikke ønsker å implementere det partene i TTIP-forhandlingene kommer frem til. LO bør ha et eget hovedkapittel om TISA og TTIP i sitt handlingsprogram.

Begrunnelse:

Se over

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8227

Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 266 til 273 strykes og erstattes av ny tekst

Stryke linje 266 til 273 og erstatte med:

Det pågår for tiden forhandlinger om en frihandelsavtale for tjenester (TISA) hvor Norge deltar, og en frihandelsavtale mellom EU og USA (TTIP) hvor Norge ikke er part.

Dersom forhandlingene fører frem vil begge avtalene kunne ha stor betydning for norsk industri, næringsliv og offentlig sektor. TTIP vil, selv om vi ikke er part i en eventuell avtale, få stor betydning for norsk lovgivning fordi felles EU- og USA-regler påvirker EU-direktiver som kommer til Norge gjennom EØS-avtalen. LO krever full åpenhet i TISA-forhandlingene, noe som til nå har vært fraværende. TISA- eller TTIP-avtalene må ikke inneholde noen liberaliseringer som svekker faglige rettigheter, miljøstandarder eller forbrukerrettigheter. Slike avtaler skal heller ikke kreve eller legge opp til ytterligere privatisering eller være til hinder for at tjenester tas tilbake i offentlig regi. Avtalene må ikke inneholde noen klausuler som binder opp framtidige regjeringer, og avtalene må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne tvistesystemer der de kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratisk vedtatte lover eller inngåtte tariffavtaler. Handelsavtaler som aktivt og ensidig fremmer storkapital og flernasjonale selskapers interesser truer demokrati og faglige rettigheter.

Begrunnelse:

Sterkere og bedre tekst

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8228

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Endre setningen på linje 266-268 til:

LO mener at hardt tilkjempede rettigheter og standarder skal legges til grunn når det forhandles om....

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8229
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 268 - 273 Endring

Linje 268-273 strykes og erstattes med:

Dersom forhandlingene fører fram vil begge avtalene ha stor betydning for norsk industri og næringsliv. TTIP vil, selv om vi ikke er part i en eventuell avtale, få stor betydning for vår handel særlig i forhold til USA. Norge vil måtte vurdere å inngå en tilsvarende avtale med USA for å ikke bli konkurransemessig skadelidende. LO krever full åpenhet i forhandlingene. Avtalene må ikke inneholde noen liberaliseringer som svekker faglige rettigheter, miljøstandarder eller forbrukerrettigheter. Avtalene må ikke inneholde klausuler som binder opp framtidige regjeringer, og avtalene må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne tvistesystemer, der de kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratisk vedtatte lover. LO krever at alle framtidige internasjonale handelsavtaler, av slikt omfang, tas opp til folkeavstemming.

Begrunnelse:

Fagbevegelsen ser med stor skepsis på TTIP- og TISA-avtalene. Det feilslåtte EØS-prosjektet fører med seg mer og mer markedsliberalisme. Når handelsavtaler som EØS og TISA skal overstyre demokrati og nasjonal politikk med negative ringvirkninger for faglige rettigheter og selvstyre, kan ikke en ansvarlig norsk fagbevegelse på noe punkt støtte opp om slike avtaler.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8230
Forslagsstiller: Buskerud

Arbeidstakernes rettigheter

Linje 268: Ny endret setning:

Hvis arbeidstakernes rettigheter og medinnflytelse, herunder retten til tariffavtaler svekkes som følge av internasjonale avtaler, må Norge si nei til avtalene. Norges høye standarder knyttet til blant annet sosiale rettigheter, helse, miljø og matvarer, må beholdes.

Begrunnelse:

Tariffavtaler er med på å sikre arbeidstakerne mot blant annet sosial dumping.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8231
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 268

Linje 268-273 strykes og erstattes med:

"Dersom forhandlingene fører fram vil begge avtalene ha stor betydning for norsk industri og næringsliv. TTIP vil, selv om vi ikke er part i en eventuell avtale, få stor betydning for vår handel særlig i forhold til USA. Norge vil måtte vurdere å inngå en tilsvarende avtale med USA for å ikke bli konkurransemessig skadelidende. LO krever full åpenhet i forhandlingene, noe som til nå har vært en mangelvare. Avtalene må ikke inneholde noen liberaliseringer som svekker faglige rettigheter, miljøstandarder eller forbrukerrettigheter. Avtalene må ikke inneholde klausuler som binder opp framtidige regjeringer, og avtalene må ikke inneholde aksept for at investorer skal få egne tvistesystemer, der de kan kreve erstatning for mulige konsekvenser av demokratisk

vedtatte lover. LO krever at alle framtidige internasjonale handelsavtaler tas opp til folkeavstemming.”

Begrunnelse:

Fagbevegelsen ser med stor skepsis på TTIP- og TISA-avtalene. Det feilslåtte EØS-prosjektet fører med seg mer og mer markedsliberalisme. Når handelsavtaler som EØS og TISA skal overstyre demokrati og nasjonal politikk med negative ringvirkninger for faglige rettigheter og selvstyre, kan ikke en ansvarlig norsk fagbevegelse på noe punkt støtte opp om slike avtaler.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8232

Forslagsstiller: Aust-Agder

Endre ordlyd

Pkt. 271:

Stryke ordet «kunne».

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8233

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 271, stryke:

kunne

Begrunnelse:

Styrker tekstens innhold

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8234

Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Ny setning på linje 271

Ny setning på linje 271:

Slike avtaler må ikke inneholde klausuler som binder opp framtidige regjeringer.

Avtalene må heller ikke inneholde aksept

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8235

Forslagsstiller: Telemark

Utarbeide nytt avsnitt på linje 274 knyttet til delingsøkonomi

LO ser med bekymring på den stadig mer utstrakte bruken av delingsøkonomi. Dette er en form for lukket økonomi som både fagbevegelsen, arbeidstilsynet og skatteetaten har uttalt at vil være umulig, eller svært vanskelig å kunne kontrollere.

LO vil samarbeide med arbeidstilsynet og skatteetaten for å begrense og regulere utviklingen i delingsøkonomien.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8236
Forslagsstiller: Aust-Agder

Ny setning

Pkt. 274 (nytt):

«EØS-avtalen medfører store inngripen i det norske velferdssamfunnet, eierforholdet til norske naturressurser og norsk arbeidsliv på en slik måte at vårt samfunn og arbeidsliv blir styrt etter markedsmessige prinsipper. De fire friheter er førende for hvordan EØS-avtalen påvirker Norge og Norges befolkning og arbeidstakere.»

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8237
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 274 Ny setning

Alle avtaler som ikke innfrir disse kravene vil LO gå i mot.

Begrunnelse:

Vi kan ikke bare stille krav, vi må også si noe om konsekvensene av at kravene ikke blir innfridd.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8238
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Ny setning linje 274

LO krever på denne bakgrunn at regjeringen stanser forhandlingene om nye handelsavtaler til det er gjennomført en analyse av mulige konsekvenser for alle sektorer i Norge.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8239
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 274

Linje 274, ny setning: "Alle avtaler som ikke innfrir disse kravene vil LO gå i mot."

Begrunnelse:

Vi kan ikke bare stille krav, vi må også si noe om konsekvensene av at kravene ikke blir innfridd.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8240
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 278 - 279 Endring

stryke ordene: sikrer like konkurransevilkår globalt,

Begrunnelse:

Like konkurransevilkår globalt" står ofte i motstrid til det som står i resten av kulepunktet. Det er resten som er viktig. "Like konkurransevilkår" er høyresidas språk for å kutte i velferdsstaten og arbeidstakernes rettigheter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8241

Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 278

Linje 278-279, stryke ordene: "sikrer like konkurransevilkår globalt,"

Begrunnelse:

"Like konkurransevilkår globalt" står ofte i motstrid til det som står i resten av kulepunktet. Det er resten som er viktig. "Like konkurransevilkår" er høyresidas språk for å kutte i velferdsstaten og arbeidstakernes rettigheter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8242

Forslagsstiller: Telemark

Endre kulepunkt 3 under LO vil på linje 283

Endre kulepunkt 3 under LO vil på linje 283: Fra: Kreve at markedene for helse- og omsorgstjenester, offentlig utdanning og sosiale velferdstjenester ikke åpnes fra norsk side for utenlandske tilbydere under TISA eller andre internasjonale handelsavtaler.

Til: Ingen velferdstjenester skal åpnes for innenlandske eller utenlandske tilbydere.

Begrunnelse:

Å bruke ordet markeder innen offentlig velferd er ikke akseptabelt. LO bør omtale offentlig velferd, for offentlig velferd. Å bruke markeder på dette, gir en følelse av aksept for handel innenfor disse tjenestene. Det er heller ikke bare utenlandske tilbydere eller handelsavtaler som kan svekke offentlige tjenester. Vi har store nasjonale og multinasjonale selskaper som driver både private barnehager, sykehjem og andre offentlige velferdstjenester med stort overskudd. Dette er verken til det beste for samfunnet, skattebetalerne, de ansatte eller brukerne av tjenestene.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8243

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 283, tillegg etter "kreve":

«full åpenhet rundt forhandlingene og at...»

Begrunnelse:

Forhandlingene foregår bak lukkede dører uten at folkevalgte, fagforbund eller sosiale bevegelser får nødvendig informasjon. Det er et demokratisk problem at det ikke er åpenhet omkring hvordan Norge skal beskytte sine offentlige tjenester og hvordan regjeringen vil beholde det politiske handlingsrommet.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8244
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 283, stryke:
markedene for

Begrunnelse:

Forutsetter at disse områdene allerede er markeder eller at man aksepterer at de er det/organiseres som markeder. LO har et mål om at de ikke skal være markeder, noe som også kommer frem andre steder i handlingsprogrammet, derfor må omtalen av disse områdene som markeder fjernes.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8245
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 283

Kreve at offentlige tjenester ikke åpnes fra norsk side for utenlandske tilbydere under TISA eller andre internasjonale handelsavtaler.

Begrunnelse:

Markedsbegrepet er ikke egnet i omtalen av offentlige tjenester.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8246
Forslagsstiller: Telemark

Nytt kulepunkt under LO vil på linje 285

Legge til et nytt kulepunkt under LO vil på linje 285: LO vil: • Gå imot handelsavtalene TTIP og TISA, samt andre handelsavtaler som kan svekke arbeidstakeres velferd og arbeidsvilkår.

Begrunnelse:

Slike handelsavtaler vil kunne svekke arbeidstakeres velferd og arbeidsvilkår, dette kan vi ikke ta sjansen på skal kunne skje.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8247
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 285 tillegg

Tilføye et komma etter "TISA", og videre tilføye "TTIP".

Begrunnelse:

TTIP bør også nevnes særskilt, ikke bare TISA.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8248
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 16 - linje 285

Kreve at markedene for helse- og omsorgstjenester, offentlig tjenesteyting, offentlig utdanning, og sosiale velferdstjenester ikke åpnes fra norsk side for utenlandske tilbydere under TTIP , TISA eller andre internasjonale handelsavtaler.

Begrunnelse:

Ved å legge til offentlig tjenesteyting styrkes forslaget.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8249
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 285

Linje 285, tilføy et komma etter "TISA", og videre tilføy "TTIP".

Begrunnelse:

TTIP bør også nevnes særskilt, ikke bare TISA.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8250
Forslagsstiller: Buskerud

TTIP og TISA

Linje 286: Tilføy et kulepunkt:

"Gå inn for at Norge ikke slutter seg til TTIP og TISA."

Begrunnelse:

Vi er bekymret for at TTIP og TISA vil få dyptgripende og i praksis irreversible konsekvenser. Vi tror avtalene vil begrense muligheten for demokratisk styring over viktige samfunnsområder. Måten forhandlingene foregår på, er lite demokratisk. Forhandlerne arbeider i tett dialog med mektige forretningsinteresser, mens velgere og medier nektes innsyn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8251
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 286 Nytt punkt 1

Kreve folkeavstemming om avtaler som TISA og TTIP.

Begrunnelse:

Hvis disse avtalene fører til suverenitetsavståelse må folket få si sin mening.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8252
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 286 Nytt punkt 2
Jobbe for å få Norge ut av EØS.

Begrunnelse:

EØS har siden starten hatt en markert negativ påvirkning på faglige rettigheter og nasjonal politikk i Norge. Det som startet som en handelsavtale har utviklet seg til å bli et politisk verktøy for markedsliberalismen og kapitalen. Tiden er inne for at Norge melder seg ut av EØS og ser på andre løsninger som rene handelsavtaler i stedet for handelsavtaler der man skal avgi suverenitet og nasjonal styring til markedsliberale krefter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8253
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt kulepunkt linje 286
Ikke akseptere at opparbeidede rettigheter og standarder svekkes som en følge av forhandlinger om nye handelsavtaler som TTIP og TISA.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8254
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt kulepunkt linje 286
Nytt kulepunkt linje 286: «LO vil aktivt arbeide mot TTIP og TISA»

Begrunnelse:

Aktivt arbeid mot TTIP og TISA må slås fast som det LO vil.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8255
Forslagsstiller: Hordaland

Under "LO vil": Utenlandske selskap i Norge

Ved konsesjonstildelinger skal det spesifiseres at selskap, eller deres datterselskap og underleverandører, ikke skal bidra til grove menneskerettsbrudd og/eller miljøkriminalitet. Dersom selskap domfelles for slike mister de retten til konsesjonen. Norske myndigheter kan da gi konsesjonen til andre avhengig av bruddets natur, selskapets involvering og hvordan de følger opp dommen.

Begrunnelse:

Vi kan ikke tildele lisenser for utnyttelse av vann, mineraler eller petroleumsressurser i Norge til selskap som ikke har gjort opp for miljøkriminalitet eller alvorlige brudd på menneskerettigheter. Eksempelvis har to av selskapene i den siste konsesjonsrunden fra mai 2016 uoppgjorte saker. Chevron og Lundin er to selskaper som har utestående konflikter med bakgrunn i selskapenes ansvar for miljøkriminalitet, brudd på menneskerettigheter og/eller grove normbrudd. Chevron tar ikke tilfølge dommen om å

gi erstatning til lokalbefolkningen i Ecuador. Lundin er under ettforskning for å bidra til krigsforbrytelser under borgerkrigen i Sudan.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8256
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 285, tillegg:

Dersom kravene ikke imøtekommes, vil LO arbeide mot at Norge tilslutter seg TISA-avtalen og lignende internasjonal handelsavtaler.

Begrunnelse:

LO kan ikke støtte at Norge inngår denne type avtaler uten at de politiske konsekvensene er kjent i forkant og uten nødvendig demokratisk debatt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8257
Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepunkt, linje 286

Sikre at det offentlige eier, drifter og har kontroll over infrastruktur og naturressurser

Begrunnelse:

Norge må ha kontroll over landets ressurser.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8258
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund

Til linje nr. 286

Linje 286, nytt prikkpunkt:

”-Kreve folkeavstemming om avtaler som TISA og TTIP.”

Begrunnelse:

Hvis disse avtalene fører til suverenitetsavståelse må folket få si sin mening.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8259
Forslagsstiller: Akershus

Side 16 linje 286

Nytt kulepunkt;

* LO vil arbeide for at offentlige virksomheter ikke omorganiseres eller tilrettelegges med sikte på privatisering.

Begrunnelse:

Det vil ikke kunne legges begrensninger på fremtidige valgte politikere/politisk ståsted.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8260
Forslagsstiller: Akershus

Side 16 linje 286

Nytt kulepunkt:

LO vil arbeide for å tilbakeføre allerede privatiserte virksomheter til offentlig eierskap og kontroll.

Begrunnelse:

Det vil ikke kunne legges begrensninger på fremtidige valgte politikere/politisk ståsted.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8261
Forslagsstiller: Aust-Agder

Nytt kulepunkt

Pkt. 287 (nytt pkt.):

«Arbeide i mot at TISA, TTIP og andre handelsavtaler etableres på det grunnlaget det forhandles om nå. Internasjonale handelsavtaler skal ikke undergrave demokratiet, velferdssamfunnet og arbeidstakers rettigheter slik dagens forhandlinger om TISA, TTIP med flere legger opp til nå.»

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8262
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Handelsavtaler

LO vil gå imot avtaler som ikke sikrer rettferdig handel eller der de grunnleggende faglige rettighetene ikke respekteres. Dette gjelder også frihandelsavtaler som åpner for at selskaper kan gå til søksmål mot Norge, der nye tvisteløsningsmekanismer mellom investorer og stater legges til grunn.

Begrunnelse:

Motstanden mot disse avtalene øker, og den norske fagbevegelsen bør være en del av denne bevegelsen.

Innstilling: Delvis ivarettatt

Forslagsnummer: 8263
Forslagsstiller: Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)

Norges forhold til EU/EØS og handelsavtaler

EU er Norges viktigste handelspartner. Handelen med EU sikres best gjennom EØS avtalen. EØS avtalen sikrer forutsigbare vilkår for den eksportrettede industrien. Norge er best tjent med å stå utenfor EU, men videreutvikle sitt forhold til EU gjennom EØS avtalen.

De nye globale handelsavtalene, som for eksempel TTIP og TISA, er ikke til det beste for norske arbeidstakere, men tjener best internasjonale konsern. Norge må i stedet styrke sine handelsavtaler direkte med EU/USA. Arbeidstakerrettigheter blir satt til side i de

store handelsavtalene. Ved utvikling av handelsavtaler må sikring av norsk sysselsetting og arbeidstakerrettigheter prioriteres.

LO ser med bekymring på krisen og utviklingen i EU. Forslag som angriper faglige rettigheter er fremmet i EU og gjennom ulike dommer ser vi at det er arbeidstagerne som taper i viktige saker. LO kan ikke godta at nye direktiver og regler svekker grunnleggende rettigheter til norske arbeidstakere, som for eksempel streikeretten, kollektiv forhandlingsrett og nasjonal lønnsdannelse. I kampen mot sosial dumping kan vi ikke godta at EU-regler kommer i veien for et anstendig arbeidsliv i Norge.

LO krever:

- Videreføring og videreutvikling av EØS avtalen
- at arbeidstakerrettigheter skal prioriteres i utviklingen av nye handelsavtaler, herunder TTIP og TISA.
- at Norge ikke må tillate bruk av GMO og hormoner i matproduksjonen.
- at Norge ikke må akseptere å gi fra seg nasjonal styringsrett i sine handelsavtaler til multinasjonale selskaper.
- at Norsk sysselsetting må prioriteres i handelsavtaler.
- at tollvern på jordbruksprodukter må opprettholdes.
- forbedret markedsadgang for norsk sjømat til EU.

Begrunnelse:

Norge har offensive og defensive handelsinteresser. Disse må ivaretas slik at vi verner om norske arbeidsplasser og sikrer sosiale og faglige rettigheter. Norsk sjømatindustri har best mulighet til å vokse med innenlands bearbeiding av ressursene fra havet.

Bedring av norsk tilgang til EU-markedet med bearbeidede produkter må prioriteres. Med økt andel av innenlands bearbeiding av denne ressursen vil også dette gi muligheter til utvikling av ny industri og verdiskaping på restråstoffet.

Handelsbalansen mellom EU/USA tilsier at norsk sjømat ikke vil miste markedsandeler på grunn av TTIP-avtalen og en norsk tilslutning vil ikke tjene norske interesser. Norges behov for vern av den landbruksbaserte industrien gjennom tollvern på landbruksprodukter er ikke til hinder for utvikling av handelsavtaler på andre områder.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8264

Forslagsstiller: Norsk Post og Kommunikasjonsforbund (Postkom)

En åpen økonomi

Internasjonale handelsavtaler må begrense de multinasjonale selskaperes mulighet til å omgå nasjonal regulering. Det er viktig å opprette et internasjonalt økonomisk system som gir statlige institusjoner og kontrollorganer virkemidler til å sikre offentlig innsyn og kontroll med multinasjonale selskaper. Vi må få internasjonale regler for å regulere skattlegging av multinasjonale selskaper, basert på skatteplikt lik den nasjonale selskaper forholder seg til.

Begrunnelse:

Internasjonalt samarbeid og handel har bidratt til velstandsutviklingen i den industrialiserte verden. Det er en stor utfordring å sikre at også utviklingslandene får ta del i velferdsutviklingen. Dette må skje ved å styrke internasjonal solidaritet, rettferdig og jevn fordeling, fellesskapsløsninger og forpliktende internasjonalt samarbeid. Nasjonal

skattelegging er det viktigste virkemiddelet for å sikre rettferdig fordeling av verdiene som er bygd av fellesskapet, både nasjonalt og internasjonalt. Nasjonalstaten må ha kontroll over skattenivået for selskaper som har virksomhet i eget land.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8265
Forslagsstiller: Oppland

En åpen økonomi

TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) og TISA (Trade in Service Agreement) er nye handelsavtaler som er lansert av amerikansk og europeisk storkapital. Disse handelsavtalene tar sikte på å bygge ned nasjonale reguleringer og legge nye markeder åpne for storkapitalen uten det de betrakter som handelshindringer, det vil si arbeidsmiljølov, forbruker-beskyttelse, miljøstandarder osv.

LO krever full åpenhet om forhandlingene om TISA og TTIP, stopp i forhandlingene inntil konsekvensene er utredet, ingen liberalisering som svekker faglige rettigheter, miljøstandarder og forbrukerrettigheter. LO stiller videre krav om ingen aksept av klausuler som binder opp framtidige regjeringer, og ingen aksept for at investorer skal få egne tvistesystem der de kan kreve erstatning for demokratisk vedtatte lover.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8266
Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag: underkapittel EU og EØS – side 17 – linje 324.

LO vil at Norge må kunne vedta tiltak med hensyn til sosial dumping, ikke være bundet av EUs markedsliberale friheter og EU-domstolens tolkning av disse.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8267
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

EØS

Endring linje 319: 'Gå inn for' erstattes med 'kreve'.

Begrunnelse:

Vi ønsker en sterkere formulering

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8268
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Kreve

Erstatte "Gå inn for" med Kreve på linje 319.

Linje 319 blir da slik: Kreve at ILO konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeids-

Begrunnelse:

Sterkere formulering

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8269

Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 319

Linje 319 «Gå inn for» strykes og erstattes av «Praktisere», og ordet «må» strykes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8270

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 319-321, endre kulepunktet til:

Kreve at ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning gis forrang foran EU-regler.

Begrunnelse:

Forholdet til EØS må oppdateres etter utviklingen fra forrige kongress.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8271

Forslagsstiller: Fagforbundet

Linje 311

Ordet må byttes ut med skal.

Begrunnelse:

Skal er mer forpliktende.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8272

Forslagsstiller: Telemark

EUs vikarbyrådirektiv

LO beklager at EUs vikarbyrådirektiv ble innført i Norsk lov mot fagbevegelsens vilje. Vi merker oss at direktivet ble innført i den tro at bruken av innleie skulle reduseres og kontrolleres. Hvis ikke dette er tilfellet krever LO at vedtaket om innføring av vikarbyrådirektivet reverseres

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8273
Forslagsstiller: Telemark

Nytt punkt linje 324, EØS

Legge til nytt punkt under LO vil på linje 324: LO vil:

- Ha arbeidslivsspørsmål og faglige rettigheter ut av EØS-avtalen

Begrunnelse:

Samtidig som EØS-avtalen sikrer viktig norsk innflytelse på utformingen av standarder og handelsregler, har EØS-avtalen gitt oss store problemer på arbeidslivsområdet. Utviklingen av EØS-avtalen gjennom nye direktiver og forordninger, og ikke minst nye tolkninger fra domstolen, har fått et omfang på arbeidslivsområdet som går langt utover det som ble forespeilet når avtalen ble inngått. Derfor mener LO at arbeidslivsspørsmål og faglige rettigheter må ut av avtalen, slik at vi kan bevare den norske arbeidslivsmodellen. I påvente av dette må vi benytte reservasjonsretten eller andre tilgjengelige virkemidler, der den norske modellen står under press. LO vil gå dypere inn i rapporten "Alternativer til EØS" og NOU 2012:2 "Utenfor og innenfor" for å utnytte handlingsrommet innenfor EØS-avtalen. Retten til å opprette og forsvare tariffavtaler er selve grunnlaget for fagbevegelsen. Denne retten er forankret i blant annet den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) og ILO-konvensjonen, der arbeidstakernes rett til kollektive forhandlinger og arbeidskamp har status som grunnleggende menneskerettigheter etter folkeretten. EF-domstolen har i en rekke saker satt disse rettighetene til side, der bruk av disse rettighetene kan være hindre for den frie etableringsretten eller den frie flyt av tjenester og arbeidskraft i EU/EØS-området. LO mener våre forpliktelser og rettigheter til å følge EMK veier tyngre enn EØS-avtalens bestemmelser. Reservasjonsretten må derfor konsekvent brukes når EU-direktiver eller dommer innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige og sosiale rettigheter og velferdsordninger. LO krever også en aktiv europapolitikk fra myndighetene. Norge må benytte mulighetene for påvirkning fullt ut, og komme tidlig på banen i de politiske prosessene for å søke gjennomslag. Her er dialog med arbeidslivets parter avgjørende.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8274
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Fjerne ord: må

Ordet må fjernes fra starten på linje 320.

Linje 320 blir da som følgende:

livslovgivning gis forrang foran EU regler. En slik forrang må

Begrunnelse:

Unødvendig ord.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8275
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

EU og EØS - nytt kulepunkt

Norge sier opp dagens EØS-avtale. Dette pga. at EØS-regler utgjør en trussel mot norske faglig rettigheter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8276
Forslagsstiller: Nord-Trøndelag

Endringsforslag til linje 308 - 313

”Tidlig innsats i de politiske prosessene vil være påkrevet for å få gjennomslag. Dialog med arbeidslivets parter i forbindelse med innføringen av EU-lovgivning i norsk rett er avgjørende. Reservasjonsmuligheten må brukes når EU-direktiver innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger” endres til:

LO vil erstatte EØS avtalen med en handelsavtale.

(Fylkeskonferansens vedtak: Oversendes til redaksjonell behandling på LO-kongressen)

Begrunnelse:

LO-kongressen 2013 krevde: «at norske myndigheter går mot begrensninger i retten til kollektive kampmidler, det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse. ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler. En slik forrang må avklares mellom EØS-avtalens parter.» Dette vedtaket stiller i praksis spørsmålet om vi kan leve med EØS-avtalen, siden det er mer enn tvilsomt om EU kan godta disse premissene. Norsk Transportarbeiderforbund, EL&IT Forbundet og FO har gått et skritt videre og krevd at EØS avtalen sies opp og erstattes av en handelsavtale. LO deler disse oppfatningene, og stiller seg bak kravet som nå reises om å ta EØS-avtalen opp til en folkeavstemning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8277
Forslagsstiller: Buskerud

Arbeidsplasser under EU-direktivet

Linje 324: Nytt kulepunkt:

“Arbeide aktivt for at viktige samfunnsområder som infrastruktur, utdanning, helse og sosial ikke liberaliseres ytterligere som følge av EU direktiv”.

Begrunnelse:

Det er viktig at det offentlige tar seg av slike saker.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8278
Forslagsstiller: Nord-Trøndelag

Linje 293 – 296 strykes

(EØS-avtalen har siden inngåelsen ivaretatt Norges interesser på dette området. EØS-avtalen er derfor grunnlaget for LOs faglige Europapolitikk)

Begrunnelse:

EØS-avtalen har ikke ivaretatt arbeidstagernes interesser på en tilfredsstillende måte, den griper inn i 3 partssamarbeidet i Norge som etter vår mening fungerer best.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8279
Forslagsstiller: Nordland

EU og EØS

Linje 311: Ordet må byttes ut med skal.

Begrunnelse:

Skal er sterkere enn må.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8280
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel EU og EØS – side 17 – linje 311 - 313.

Endringsforslag til linje 311 - 313

Inntil da må reservasjonsmuligheten brukes når EU-direktiver... osv.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8281
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 289 - 303 Endring

Linje 289-303 strykes og erstattes med: " Utviklingen av EØS-avtalen gjennom nye direktiver og forordninger, og ikke minst nye tolkninger fra domstolen, har fått et omfang på arbeidslivsområdet som går langt utover det som ble forespeilet da avtalen ble inngått.

EØS-avtalen har vist seg å være et verktøy som kapitalen bruker til å angripe faglige rettigheter. Dette truer den norske samfunnsmodellen og utgjør et demokratisk problem. LO kan ikke godta at norsk arbeidslivslovgivning og tariffpolitikk skal dikteres fra Brussel eller at norske tariffkonflikter skal avgjøres av EFTA- og EU-domstolen. Norske myndigheter må ta initiativ til å endre EØS-avtalen slik at den ikke kan gripe inn mot norske tariffavtaler eller mot norsk lovgivning av betydning for arbeidstakernes rettigheter i arbeidslivet. Dersom dette ikke er mulig, må avtalen sies opp og erstattes med mer ordinære handelsrelasjoner mellom Norge og EU.

Begrunnelse:

Hvis EØS-avtalen ikke kan endres, må den sies opp.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8282
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 305 Tillegg og endring

Tillegg og endring av første setning: Inntil EØS-avtalen er endret eller erstattet krever LO en aktiv norsk europapolitikk.

Begrunnelse:

Dette følger logisk av forrige forslag.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8283
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 316 Nytt punkt 2

Dersom det ikke er mulig å endre EØS-avtalen, må avtalen sies opp.

Begrunnelse:

Logisk følge av at vi foreslår endringer i teksten om EU og EØS.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8284
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 305, andre setning strykes

Linje 305, andre setning (Norge må bruke....) strykes og erstattes av: "LO krever at EØS-avtalen erstattes av en handelsavtale. Inntil dette lar seg realisere må Norge aktivt bruke handlingsrommet som finnes i dag."

Begrunnelse:

En bilateral handelsavtale med EU vil være en mye bedre løsning for Norge enn dagens omfattende og udemokratiske EØS-avtale.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8285
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt kulepunkt linje 324

Nytt kulepunkt linje 324: at EØS-avtalen erstattes av handelsavtaler med EU

Begrunnelse:

En eller flere bilateral handelsavtaler med EU vil være en mye bedre løsning for Norge enn dagens omfattende og udemokratiske EØS-avtale.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8286
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 321 Ny setning

Linje 321, etter ...EØS-avtalens parter. Ny siste setning: Hvis dette ikke er mulig må Norge si opp avtalen og inngå en handelsavtale med EU

Begrunnelse:

LO må kreve at det settes hardt mot hardt om norske arbeidslivsregler eller ILO-konvensjoner ikke har forrang i Norge. Da er en eller flere bilateral handelsavtaler med EU en mye bedre løsning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8287
Forslagsstiller: Oppland

EU og EØS

EØS i dag er langt unna det som folker ble forespeilet i 1992. Viktige avgjørelser blir tatt i Brussel - ikke på Stortinget eller i kommunestyrene. EØS begrenser demokratiet. LO krever at regjeringen ikke implementerer flere nye direktiv og EU-vedtak som undergraver velferdsordninger og norsk lov- og avtaleverk. LO krever at EØS avtalen må erstattes med en handelsavtale.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8288
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Endring av setning linje 295

Linje 295: Stryke setningen: EØS-avtalen er derfor grunnlaget for LOs faglige europapolitikk

Ny setning: EØS-avtalen bør på sikt sies opp og erstattes med ny avtale som sikrer større uavhengighet og handlingsrom for norske interesser.

Begrunnelse:

Gjennom EØS- avtalen og Schengen-samarbeidet har Norge forpliktet seg til å overta all ny politikk, lover og regler som kommer fra Brussel innenfor mange områder. Det fører til at Norge passivt overtar mange regler uten å ha politisk påvirkning, dette mener vi er et demokratisk problem.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8289
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 324 Nytt kulepunkt

Linje 324 Nytt kulepunkt:

Gå inn for at Norge sier opp EØS-avtalen og fremforhandle en handelsavtale som sikrer større uavhengighet, faglige rettigheter og frihet fra EU-direktiver.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8290
Forslagsstiller: Akershus

side 17 linje 324

Kulepunkt 2 endring

* Gå inn for at ILO konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU regler. En slik forrang må avtales mellom EØS avtalens parter. Dersom avtale ikke inngås i kongressperioden, skal LO arbeide for å melde Norge ut av EØS

Begrunnelse:

Kan ikke avgi enda en periode med ny kongress som skal diskutere det samme om og om og om igjen. Da har vi ikke noe faglige rettigheter eller sikkerhetsnett igjen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8291
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 316 Nytt punkt 1

(eksisterende prikkpunkt flyttes nedover)

Endre EØS-avtalen slik at den ikke kan gripe inn mot norske tariffavtaler eller mot norsk lovgivning av betydning for arbeidstakernes rettigheter i arbeidslivet.

Begrunnelse:

Logisk følge av at vi foreslår endringer i teksten om EU og EØS.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8292
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 289 – 323 – Ny tekst EU og EØS

Våre europeiske naboland og EU er Norges viktigste samarbeidspartnere både økonomisk og politisk og utgjør samtidig Norges største eksportmarked.

Et forutsigbart og gjensidig samarbeid er nødvendig for å sikre Norge tilgang til EUs indre marked og rammevilkår som er likeverdige med våre naboland. EØS-avtalen har siden inngåelsen ivaretatt Norges interesser på dette området.

LO mener den sosiale dimensjonen i Europa må styrkes. Å sikre minimumsregler på arbeidsrettsområdet og hindre sosial dumping må være høyt prioritert. EU har ikke lyktes med dette. Utviklingen har gått i motsatt retning, med angrep på eksisterende rettigheter og færre minimumsregler. I tillegg har det blitt et økt press på nasjonal lønnsdannelse, kollektive forhandlinger og grunnleggende arbeidstakerrettigheter i flere europeiske land.

LO krever en aktiv norsk europapolitikk. Så lenge EØS-avtalen består må Norge bruke handlingsrommet i avtalen for å påvirke utformingen av nytt regelverk, og ved gjennomføring i norsk rett. Politiske myndigheter må sikre at norske interesser ivaretas. I dette arbeidet er dialog med arbeidslivets parter avgjørende. Reservasjonsmuligheten må brukes når EU direktiver innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger. EØS-avtalen har fått en langt større inngripen i ulike sider av samfunnet enn det som lå til grunn når avtalen ble vedtatt. Spesielt er dette merkbart på arbeidslivsområdet.

LO vil:

Kreve at norske myndigheter går imot begrensinger i retten til kollektive kampmidler, det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse.

Delta aktivt i EFTAs konsultative komite for å fremme arbeidstakerrettigheter og den sosiale dimensjon.

Arbeide for at EØS-avtalen på sikt sies opp og erstattes av mer ordinære handelsforbindelser mellom Norge og EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8293
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 293-295

Linje 293-295 strykes og erstattes av: "Det kan settes spørsmålstegn ved om EØS- avtalen siden inngåelsen har ivaretatt Norges interesser på dette området."

Begrunnelse:

Selv Europautredningen fra 2012 kunne slå fast med noen grad av sikkerhet hva EØS-avtalen har betydd for Norges handelsadgang til EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8294
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt avsnitt fra linje 305

Nytt avsnitt fra linje 305;

"Med fri flyt av arbeidskraft har EU lagt opp til at arbeidstakere skal konkurrere med hverandre på lønns- og arbeidsvilkår, noe som bekreftes fra dommer i EU domstolen. Denne konkurransen bidrar til å sette europeiske arbeidstakere opp mot hverandre og hindrer samhold på tvers av landegrensene. Fagbevegelsen har gjennom kollektiv lønnsdannelse i landsomfattende tariffavtaler arbeidet for å hindre slik konkurranse. Vi kan derfor ikke akseptere at slik konkurranse får eksistere videre i EU."

Avsnittet som begynner på linje 305: LO krever en aktiv europapolitikk rykkes nedover.

Begrunnelse:

LO må arbeide mot lønnskonkurransen som EUs politikk med fri flyt av arbeidskraft bidrar til.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8295
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linjene 311-313 strykes - nytt kulepunkt linje 324

Linje 311-313 strykes og erstattes av kulepunkt på linje 324:

"Norge må bruke reservasjonsretten mot EU-direktiv som innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og som svekker faglige rettigheter og velferdsordninger."

Begrunnelse:

Understreker viktigheten ved at det er kulepunkt. Dette er noe LO vil.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8296
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Kulepunkt 2 på linje 319 endres

Gå inn for at ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler.

Stryk setningen:
En slik forrang må avklares mellom EØS-avtalens parter.
Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8297
Forslagsstiller: Vestfold

Stryk i linje

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel EU og EØS – side 17 – linje 320-321.

Stryk i linje
En slik forrang må avklares mellom EØS-avtalens parter

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8298
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 324, nytt kulepunkt:

LO vil under kongressperioden gjennomføre en utredning om alternativer til EØS-avtalen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8299
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 319

Kreve at ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning gis forrang foran EU-regler.
Stryke resten av kulepunktet.

Begrunnelse:

Dette forslaget strammer opp språket i teksten, slik at meningen kommer tydeligere frem.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8300
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Linje 324, nytt kulepunkt

Linje 324, nytt kulepunkt:
Stopp forhandlinger om TTIP og TISA avtaler

Begrunnelse:

Disse avtalene er grunnleggende udemokratiske. De åpner for mer privatisering, vil fjerne eller svekke regler og reguleringer, og minimere konkurransekraften til statseideselskaper. Avtalene forhandles i skjul og det er ikke noen rettetmulighet. Dette vil føre til dårligere vern av arbeidstagere! Og kan føre til fagforeningsknusing.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8301
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel EU og EØS – side 17 – linje 324.

Tilleggsforslag

LO vil at Norge må kunne vedta tiltak med hensyn til sosial dumping, og ikke være bundet av EUs markedsliberale friheter og EU-domstolens tolkning av disse.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8302
Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepkt.1, på linje 316 -317 på side 17.

Kreve at norske myndigheter ivaretar og styrker retten til kollektive kampmidler som det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse.

Begrunnelse:
Bedre språk.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8303
Forslagsstiller: Akershus

Side 17, linje 316 – 317

Nytt forslag: Krever at norske myndigheter ivaretar og styrker retten til kollektive kampmidler som det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse.

Begrunnelse:
Setningen kan oppfattes som tungt forståelig og defensivt ladet. Om vi velger å gå inn for å begrense høres det nesten ut som vi har resignert før kampen er tatt.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8304
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Tillegg til kulepunkt 3 linje 322

Tillegg kulepunkt 3 linje 322:

LO vil sørge for at det blir informert godt om planer og strategier.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8305
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 303, tillegg

Sentrale elementer innen norsk distriktpolitikk, petroleumspolitikk, forvaltning av

naturressurser, alkoholpolitikk og i de senere år faglige rettigheter og tiltak for å hindre sosial dumping, har i tur og orden blitt utfordret av ESA- og EFTA-domstolen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8306

Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 324, nytt kulepunkt

Kreve at regjeringen nedsetter et utvalg som vurderer eventuelle behov for reforhandling av EØS-avtalen i kjølvannet av Brexit

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8307

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 327-329 strykes og erstattes av:

Utdanning og forskning er grunnlaget for videreutvikling av demokrati og velferd. Forskning og utvikling er sentralt for få opprettholde og videreutvikle gode velferdstjenester, et konkurransedyktig næringsliv, samt for sysselsetting og framtidig verdiskaping. Staten må sikre langsiktige investeringer i forskning som vil komme hele samfunnet til gode.

Innstilling: Delvis ivare tatt

Forslagsnummer: 8308

Forslagsstiller: LO-Oslo

Ny setning linje 330

Ny setning tilføyes linje 330 etter "...hele samfunnet til gode". En økt andel av statlige forskningsmidler skal gå direkte til institusjonene, ikke via Norges Forskningsråd eller EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8309

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 330, tillegg:

En økt andel av statlige forskningsmidler skal gå direkte til institusjonene, ikke via Norges Forskningsråd eller EU.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8310
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linjene 332-333

Linjene 332-333: Første setning «...utvikling av ny kunnskap.» strykes og erstattes av: Universitetene og høyskolene må fortsatt være demokratisk styrte statlige forvaltningsorgan, slik at de kan ivareta sine samfunnsoppdrag i form av forskningsbasert undervisning, forskning og formidling. For å sikre ubundet utvikling av ny kunnskap må finansiering støtte opp under den frie forskningen og ikke gjøres avhengig av konkurranse mellom institusjoner eller den enkelte forskeren. En større del av finansieringen må gis som basisbevilgning for å gi virksomhetene rom for å gjøre egne strategiske prioriteringer samtidig som den langsiktige grunnforskningen styrkes. Premiering av elitemiljøer må ikke hindre utvikling av forsknings- og utdanningsmiljøer i hele landet. Den individuelle forskningsretten må sikres, og en større del av forskerstillingene må være faste stillinger. Fri, kritisk og uavhengig forskning av høy kvalitet sikres gjennom forutsigbare og trygge arbeidsbetingelser. Oppdragsforskning må underlegges vanlige forskningsetiske krav og organiseres tydelig adskilt fra den frie forskningen, og på en slik måte at forskerne får ordinære faste stillinger.

Begrunnelse:

Understøtter statlig forvaltning og offentlig drevet forskning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8311
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 332-333 til og med «...ny kunnskap.» strykes og erstattes av:

Universitetene og høyskolene må fortsatt være demokratisk styrte statlige forvaltningsorgan, slik at de kan ivareta sine samfunnsoppdrag i form av forskningsbasert undervisning, forskning og formidling. For å sikre ubundet utvikling av ny kunnskap må finansiering støtte opp under den frie forskningen og ikke gjøres avhengig av konkurranse mellom institusjoner eller den enkelte forskeren. En større del av finansieringen må gis som basisbevilgning for å gi virksomhetene rom for å gjøre egne strategiske prioriteringer samtidig som den langsiktige grunnforskningen styrkes. Premiering av elitemiljøer må ikke hindre utvikling av forsknings- og utdanningsmiljøer i hele landet. Den individuelle forskningsretten må sikres, og en større del av forskerstillingene må være faste stillinger. Fri, kritisk og uavhengig forskning av høy kvalitet sikres gjennom forutsigbare og trygge arbeidsbetingelser. Oppdragsforskning må underlegges vanlige forskningsetiske krav og organiseres tydelig adskilt fra den frie forskningen, og på en slik måte at forskerne får ordinære faste stillinger.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8312
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg i linje 335

Tillegg i linje 335, etter punktum:

Vi må i større grad evne å utnytte styrken som ligger i økt arbeidstakermedvirkning og bedriftsdemokrati innen forskning og utvikling.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8313
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Styrking av næringsorientert forskning

Nytt avsnitt fra L336:

Innovasjon skjer i samspillet mellom teknologiutvikling og produksjon, slik det har gjort i 110 år i Norge. Derfor er det også viktig at Norge satser på forskning og utvikling, slik at universitetene fortsatt får styrke både grunnforskning og anvendt forskning innenfor materialteknologi og aluminium.

Nytt kulepunkt L343:

Jobbe for å styrke samarbeidet mellom universiteter, høyskoler og bedrifter for å sikre næringsorientert forskning.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8314
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Styrking av klimateknologifondet

Nytt avsnitt fra L336:

På Karmøy utvikler Hydro verdens mest energi- og klimaeffektive aluminiumsproduksjon gjennom sitt nye pilotanlegg. Dette er en av flere store industrisatsinger som er muliggjort gjennom klimateknologifondet. For at norsk industri skal kunne fortsette arbeidet med å videreutvikle verdensledende teknologi, er det viktig at klimateknologifondet styrkes i tråd med intensjonene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8315
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 336 Nytt avsnitt

LO vil ha offentlig finansierte forskningsprogrammer, med deltakelse fra arbeidslivets parter, som ivaretar hele spekteret av arbeidslivsforskningen, herunder den norske arbeidslivsmodellen. Spesielt er det behov for å sikre arbeidsmiljøforskningen; helse, miljø og sikkerhet. Samt avklare tilknytningsformer til arbeidslivet; i forhold til den enkelte, arbeidsplassen, samfunnet og fagbevegelsen. LO ønsker ny forskning om bedriftsdemokrati og arbeidstakermedvirkning. Temaene medvirkning og medbestemmelse, og forskning om dette, må inntas i lederutviklingsprogrammer. (jf Medbestemmelsesutvalgets oppfordring i NOU 2010 :1)

Begrunnelse:

Teksten som står i gjeldende handlingsprogram var sterkere og tydeligere.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8316
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 336

Linje 336, nytt avsnitt:

”LO vil ha offentlig finansierte forskningsprogrammer, med deltakelse fra arbeidslivets parter, som ivaretar hele spekteret av arbeidslivsforskningen, herunder den norske arbeidslivsmodellen. Spesielt er det behov for å sikre arbeidsmiljøforskningen; helse, miljø og sikkerhet. Samt avklare tilknytningsformer til arbeidslivet; i forhold til den enkelte, arbeidsplassen, samfunnet og fagbevegelsen. LO ønsker ny forskning om bedriftsdemokrati og arbeidstakermedvirkning. Temaene medvirkning og medbestemmelse, og forskning om dette, må inntas i lederutviklingsprogrammer. (jf Medbestemmelsesutvalgets oppfordring i NOU 2010 :1)”

Begrunnelse:

Teksten som står i gjeldende handlingsprogram var sterkere og tydeligere.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8317
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Bioforskning

Tillegg på linje 341: særlig innen bioforskningen.

Linje 341 blir da slik:

betydelig økonomisk løft, særlig innen bioforskningen.

Begrunnelse:

Viktig presisering.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8318
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 341, tillegg etter “økonomisk løft”

med sikte på at Norges samlede forskningsinnsats blir på 3 % av BNP.

Begrunnelse:

Internasjonale sammenligninger viser at en mindre del av brutto nasjonalproduktet (BNP) brukes på forskning i Norge enn i land det er naturlig å sammenligne oss med. FoU-statistikken for 2014 viser at 1,71 prosent av BNP ble allokert til forskning i Norge dette året. BNP-andelen i Norge er den klart laveste i Norden. Både i Danmark, Sverige og Finland utgjorde FoU-utgifter over 3 prosent av BNP i 2013.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8319
Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 18 - linje 343

LO vil jobbe for en ny nasjonal satsing med utvikling av utviklingssenter for å

sikre kontinuerlig fagutvikling og anvendt forskning innen tjenestene i NAV og sosialtjenestene.

Etablering av arbeids og velferdsforvaltningen har vært en krevende prosess.

Sosialtjenesten i og utenfor NAV og NAV generelt står ovenfor mange komplekse utfordringer og oppgaver, både på organisatorisk, faglig og brukerrelatert nivå.

For å møte dagens og morgendagens utfordringer trenger NAV og sosialtjenesten kontinuerlig oppmerksomhet på forbedring og utvikling. Kunnskapsutviklingen må være forskningsbasert.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8320

Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 18 - linje 343

LO vil bruke deler av oljefondet på forskning og utvikling av norsk industri, utbygging av infrastruktur, og oppgradering av kraftproduksjon og – distribusjon. Innenfor den til enhver tid gjeldende handlingsregel.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8321

Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Forskning og utvikling – side 18 – linje 343

Tilleggsforslag

LO vil bruke deler av oljefondet på forskning og utvikling av norsk industri, utbygging av infrastruktur, og oppgradering av kraftproduksjon og – distribusjon.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8322

Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 18 - linje 377

LO vil arbeide for at deler av Oljefondet brukes og retter næringspolitikken inn på å utvikle langsiktig og miljø- og klimavennlig næringsvirksomhet. Innenfor den enhver tid gjeldende handlingsregel.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8323

Forslagsstiller: Telemark

Forskning og utvikling

Å bruke deler av oljefondet på forskning og utvikling av norsk landbasert industri, utbygging av infrastruktur og oppgradering av kraftproduksjon og distribusjon.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8324
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 343 Nytt punkt

Jobbe for at FOU midler skal gjøres tilgjengelige for eksisterende virksomheter og innrettes mot det grønne skiftet

Begrunnelse:

For å videreutvikle eksisterende teknologi for å fremskynde miljøvennlige produksjonsmetoder for norsk industri

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8325
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 343

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for at det forskes på det kjønnsdelte arbeidsmarkedet i Norge og hva årsakene kan være.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8326
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Forskning og utvikling – side 18 – linje 343.

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for at det forskes på det kjønnsdelte arbeidsmarkedet i Norge og hva årsakene kan være.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8327
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Forskning og utvikling – side 18 – linje 343.

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for en ny nasjonal satsing med utvikling av utviklingssenter for å sikre kontinuerlig fagutvikling og anvendt forskning innen tjenestene i NAV og sosialtjenestene.

Etablering av arbeids og velferdsforvaltningen har vært en krevende prosess. Sosialtjenesten i og utenfor NAV og NAV generelt står ovenfor mange komplekse utfordringer og oppgaver, både på organisatorisk, faglig og brukerrelatert nivå. For å møte dagens og morgendagens utfordringer trenger NAV og sosialtjenesten kontinuerlig oppmerksomhet på forbedring og utvikling. Kunnskapsutviklingen må være forskningsbasert.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8328
Forslagsstiller: Vestfold

Ny nasjonal satsning

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Forskning og utvikling – side 18 – linje 343.

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for en ny nasjonal satsning for å sikre kontinuerlig fagutvikling og anvendt forskning innenfor tjenestene i NAV og sosialtjenesten. Dette for å rette oppmerksomheten mot forbedring og utvikling.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8329
Forslagsstiller: Vestfold

Offentlige midler til bruk på forskning og utvikling

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Forskning og utvikling – side 18 – linje 343

Tilleggsforslag

LO krever at det settes av tilstrekkelig offentlige midler til forskning og utvikling av norsk industri, utbygging av infrastruktur, og oppgradering av kraftproduksjon og kraftdistribusjon.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8330
Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 19 - linje 416

”Verktøy i verktøykassa” og statlig eierskap som et aktivt virkemiddel i næringspolitikken for å videreutvikle industrien i Norge. LO vil arbeide for at den næringsnøytrale industripolitikken må opphøre og at det må gjennomføres en statlig satsing på framtidens grønne industri som solarindustri, offshore vindkraft og industriell utnyttning av skog. Utflagginga av industrien i Norge må stanses, og regjeringen må bruke sin eiermakt og stanse eksempelvis Hydros nedleggelse av arbeidsplasser i Norge til fordel for utenlandssatsing.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8331
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Blå/marin sektor

Stortinget bør vedta en økonomisk øremerking til fri og uavhengig forskning innen blå/marin sektor.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8332
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 345 Ny overskrift

Linje 345: Overskriften endres til: Nullutslippssamfunnet

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8333
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 345, overskriften endres til:

Nullutslippssamfunnet

Begrunnelse:

Nullutslipp er mer offensivt enn lavutslipp og helt nødvendig for å nå de internasjonale klimagassutslippsmålene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8334
Forslagsstiller: Fagforbundet

**Forslag til nytt avsnitt på linjene 345 - 377. som erstatning til avsnittet
"Lavutslippssamfunnet":**

LO støtter Paris-avtalens mål om å begrense den globale temperaturøkningen til maksimalt 2 grader, samt å etterstrebe å holde temperaturøkningen ned mot 1,5 grader.

Det betyr at Norges klimamål må strammes inn, og ifølge Paris-avtalen er alle land forpliktet til å gjøre dette innen 2020. Norge må forsterke dagens mål om 40 prosent kutt innen 2030 betydelig.

Klima-, nærings-, transport- og infrastrukturpolitikk må ses i sammenheng. Gods- og persontrafikk er realistisk å få fossilfri innen 2030, ved satsning på kollektivtrafikk, overføring av gods til bane og sjø, og tilrettelegge for sykkelbruk.

For å begrense temperaturutviklingen må mye av verdens, også Norges, fossile ressurser bli liggende urørt. En satsning på å utvikle nye arbeidsplasser som tar i bruk ren energi vil være avgjørende for å skape et lavutslippssamfunn.

For å skape arbeidsplasser som erstatning for de som blir borte i oljeindustrien, må det satses på eksisterende kunnskap og kompetanse, i sektorer som havvind, bølgekraft, fossilfrie ferjer, skip og utstyr til fornybarindustrien. Det må legges til rette for økt forskning på disse områdene.

LO mener at privatisering og konkurranseutsetting svekker styringsmulighetene og hinder en klimavennlig utvikling. Tilrettelegging for det grønne skifte må komme gjennom statlig styring.

LO vil:

- At bruken av samfunnets samlede ressurser må sikre målet om et lavutslippssamfunn. Investeringer som vil gi utslipp, lokalt eller globalt, i et tidsperspektiv utover 2050 må unngås.

- At Norges olje- og gassproduksjon må trappes ned i tråd med målene i Paris-avtalen, dette gjelder særlig sårbare og verneverdige områder.
- At lov om offentlig innkjøp må endres slik at hensyn til miljø og klima prioriteres fremfor pris.
- At klimapolitikk ses i sammenheng med næringspolitikk, slik at jobbene som går tapt i sektorer som mister arbeidsplasser, erstattes.
- At jordvernet styrkes.

Begrunnelse:

Ny tekst er tydeligere enn det opprinnelige forslaget.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8335

Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 346 – 360 strykes - Ny tekst

Linje 346 – 360 strykes og erstattes med tre nye avsnitt:

LO vil arbeide for et bærekraftig samfunn hvor vår velferd ikke utvikles på bekostning av kommende generasjoner og andre deler av verden, gjennom en kortsiktig ressursbruk og forurensende aktiviteter. Den største og vanskeligste utfordringen er å redusere de globale utslipp som bidrar til oppvarming av kloden.

Det er ikke lenger tvil om at klimaendringene er menneskeskapte, og at hovedårsaken er bruken av fossilt brennstoff. Vi må snarlig endre holdninger og handlinger og snu utviklingen i retning av et framtidig null-utslippssamfunn. Effekten av menneskeskapte klimaendringer vises allerede mange steder i verden som ekstremvær, artsutryddelse og svekket matsikkerhet. FNs klimapanel har slått fast at dette vil forsterkes så lenge temperaturen på jorda øker. Et grønt skifte og en omstilling til et nullutslippssamfunn er helt nødvendig. Kampen mot klimaendringene er også en kamp mot fattigdom og for solidaritet i praksis. FNs klimapanel har påvist at klimaendringene kommer raskere og blir større enn vi tidligere har trodd. Selv med de klimatiltakene som landene samlet sett planlegger å iverksette, er vi langt fra målsettingen om å begrense temperaturøkningen til to grader. Norge må fortsatt være i front med tiltak for å bidra til at verden reduserer klimagassutslippene. Vi må gå foran og vise at vi kutter egne utslipp, og som bidrar til at de totale utslippene i verden blir redusert. Ny teknologi må gjøres tilgjengelig for land i utvikling.

Begrunnelse:

Mer presist og mer offensivt.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8336

Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Tillegg, linje 350

Grønne reformer og tiltak må gjennomføres på en planmessig måte som opprettholder den enkeltes sosiale og økonomiske trygghet.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8337
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Standarder og internalisering av kostnader basert på C=2-intensitet

Fortsettelse L352 / nytt kulepunkt L367:

LO vil arbeide for å fremme et globalt klimaregime hvor det etableres standarder og internalisering av kostnader basert på CO₂-intensitet. LO vil jobbe mot alle ordninger som fører til karbonlekkasje.

Begrunnelse:

Norsk petroleumsvirksomhet og kraftforedlende landindustri er verdensledende når det gjelder klima- og miljøvennlig virksomhet. Framtidas bestanddeler til klimanøytrale bygg, biler og teknologiske elementer er best produsert på norsk vannkraft, med norske utslippskrav. Et globalt klimaregime vil fremme produksjon med lavest mulig utslipp av klimagasser.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8338
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Videreforedling av kraft

Nytt avsnitt fra L352:

I den videre utviklingen av Norge som industri- og innovasjonsnasjon, er det avgjørende at kraft, klima og industri utvikles helhetlig. Med dagens utsikter til kraftoverskudd i Norden, er det viktig å sørge for at Norge er en industrinasjon, der kraftoverskuddet videreføres til produkter som verden trenger, skaper arbeidsplasser, velferd og klimafortrinn.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8339
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 353, tillegg:

Effekten av menneskeskapte klimaendringer vises allerede mange steder i verden som ekstremvær, artsutryddelse og svekket matsikkerhet. FNs klimapanel har slått fast at dette vil forsterkes så lenge temperaturen på jorda øker. Et grønt skifte og en omstilling til et nullutslippssamfunn er helt nødvendig.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8340
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 354-356 strykes og erstattes med:

Skal vi forhindre de verste konsekvensene av klimaendringer, må alle land bidra. Klimarettferdighet innebærer at rike land som Norge, går foran med utslippskutt hjemme og bidrar til utvikling, utslippskutt og klimatilpasning i fattige land. Fortsatt satsing på fossilt brensel vil forverre klimasituasjonen. Dette vil medføre økte flyktningestrømmer, økt fattigdom, matmangel og konflikter. Dette vil ramme de som fra før har få resurser aller mest. Det er store muligheter i det grønne skiftet, og Norge

har både kompetanse, kapital og teknologi til å lykkes. Myndighetene må ta en aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8341

Forslagsstiller: Buskerud

Klimaendringer

Linje 354 - 360 strykes og erstattes av:

“Skal vi forhindre de verste konsekvensene av klimaendringer, må alle land bidra.

Klimarettferdighet innebærer at rike land som Norge går foran med utslippskutt hjemme, og bidrar til utvikling, utslippskutt og klimatilpasning i fattige land. Det er store muligheter i det grønne skiftet, og Norge har både kompetanse, kapital og teknologi til å lykkes. Myndighetene må ta en aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling.”

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8342

Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Endring linje 354-360

Linje 354-360 strykes og erstattes av:

Skal vi forhindre de verste konsekvensene av klimaendringer, må alle land bidra.

Klimarettferdighet innebærer at rike land som Norge går foran med utslippskutt hjemme, og bidrar til utvikling, utslippskutt og klimatilpasning i fattige land. Det er store muligheter i det grønne skiftet, og Norge har både kompetanse, kapital og teknologi til å lykkes. Myndighetene må ta en aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8343

Forslagsstiller: Akershus

Side 18, linje 355 og 356

Endringsforslag, ordlyd: linje 355 og 356, original: «(...) og særlig fokusere på reduksjoner i utslippene i ikke-kvotepliktig sektor»

Forslag endres til: (...) og fokusere på reduksjoner i utslippene i både kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor»

Begrunnelse:

LO burde ha en offensiv miljøpolitikk og sørge for at alle sektorer reduserer sine utslipp.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8344
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Ny setning i linje 360

Vi foreslår en ny setning i linje 360:

Skogen tar opp og lagrer tilsvarende rundt halvparten av norske CO2-utslipp, produkter fra skogen erstatter fossil energi og materialer med stor utslippsintensitet. Klimariktig skogbruk og utnyttelse av skogens ressurser er derfor avgjørende.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8345
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Lavutslippssamfunnet – side 18 – linje 360.

Tilleggsforslag

For å få til dette kreves en kontrollert nedtrapping av norsk oljeindustri, og isteden sikre at kunnskapen oljearbeiderne besitter blir brukt til å skape fornybare energikilder.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8346
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 361, tillegg:

Avgifter og kvoter kan være gode virkemidler i klima- og miljøpolitikken, men kan ha uheldige fordelingsmessige konsekvenser. Dersom skatte- og avgiftssystemet skal dreies mot større vekt på miljøavgifter må fordelingshensyn ivaretas.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8347
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 361:

Kunnskapsbasert utvikling og nyskapning i bedriftene er viktig. Produktene som omsettes, bør være fornybare kvalitetsprodukter. Våre tillitsvalgte, verneombud og medlemmer må være pådrivere for at drift, produksjon og produktene som omsettes, er så miljøvennlige som mulig.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8348
Forslagsstiller: LO-Oslo

Stryke linjene 362 - 367 Nytt avsnitt

Stryke linjene 362 – 367. Erstattes av nytt avsnitt fra linje 362:

For fagbevegelsen er det helt avgjørende at solidariske og kollektive verdier står i sentrum for omstillingene. Grønne reformer og tiltak må komme i tillegg til, ikke i stedet for, reformer og tiltak for utjevning og likhet.

Dersom skatte- og avgiftssystemet skal dreies mot større vekt på miljøavgifter må fordelingshensyn ivaretas. Fagbevegelsen må jobbe for at det grønne skiftet skal oppfattes som en mulighet, ikke en byrde.

Begrunnelse:

Selvforklarende

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8349

Forslagsstiller: Buskerud

Klimamål

Line 364-366 strykes og erstattes med:

“Paris-avtalen skjerper de globale klimamålene, som Norges klimainnsats så langt har vært basert på. Det betyr at Norges nåværende mål om 40 % kutt må skjerpes.”

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8350

Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Endring linje 364 -366

Linje 364 -366 strykes og erstattes med:

Paris-avtalen skjerper de globale klimamålene, som Norges klimainnsats så langt har vært basert på. Det betyr at Norges nåværende mål om 40 % kutt må skjerpes. I følge Paris-avtalen er alle land forpliktet til å gjøre dette innen 2020. Vi kan ikke vente på forhandlingene med EU før målet økes og utslippene i Norge reduseres.

Begrunnelse:

Skal vi forhindre de verste konsekvensene av klimaendringer, må alle land bidra.

Klimarettferdighet innebærer at rike land som Norge, går foran med utslippskutt hjemme og bidrar til utvikling, utslippskutt og klimatilpassing i fattige land. Det er store muligheter i det grønne skifte, og Norge har både kompetanse, kapital og teknologi til å lykkes. Myndighetene må ta aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8351

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 365

Ordet lavutslippssamfunn byttes ut med nullutslippssamfunn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8352
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 365-366 strykes og erstattes med:

Paris-avtalen skjerper de globale klimamålene, som Norges klimainnsats så langt har vært basert på. Det betyr at Norges mål også må skjerpes, og ifølge Paris-avtalen er alle land forpliktet til å gjøre dette innen 2020. Norge må da forsterke dagens mål om 40 prosent kutt innen 2030 betydelig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8353
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Utlippsreduksjon

Linje 365, stryke "EUs" og tilføye bokstavene "et" slik at det står "målet".

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8354
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 365 Endring

Stryke "EUs" og tilføye bokstavene "et" slik at det står "målet".

Begrunnelse:

Vi støtter forslaget, og hadde gjort uansett hvem som kom med det. Det er ikke interessant i vårt program at det var EU som foreslo det.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8355
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linje nr. 365

Linje 365, stryke "EUs" og tilføye bokstavene "et" slik at det står "målet".

Begrunnelse:

Vi støtter forslaget, og hadde gjort uansett hvem som kom med det. Det er ikke interessant i vårt program at det var EU som foreslo det.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 83
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 367, tillegg:

Det er avgjørende av solidariske verdier er førende for omstillingsprosessene. Grønne tiltak må komme i tillegg til, ikke i stedet for, tiltak for utjevning og økt rettferdighet. LO skal jobbe for at det grønne skiftet blir en mulighet, ikke en byrde.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8357
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nye avsnitt fra linje 368

Nye avsnitt fra linje 368:

For Norges vedkommende betyr det at vi må begrense offshorenæringen, redusere utvinningstempoet for olje og gass, samt å la oljeressurser bli liggende. Alt dette må skje uten arbeidsløshet og plikter og rettigheter må fordeles solidarisk.

Vi trenger grep som reduserer utslipp via nødvendig omstilling. Dersom dette ikke skjer vil det skapes klimajobber i mange andre land utenom Norge og vi blir hengende etter i prosessen med å skape en framtidsrettet industri. Aktiviteter som skader klimaet må nedbygges, mens fornybar energi, energisparing og miljømessig bærekraftig aktiviteter må bygges ut. Dette må skje planmessig og krever sterkere økonomisk styring. Staten bør iverksette utvikling av klimavennlig teknologi i virksomheter som ikke har profitthensikt som formål.

Vi trenger en systematisk forskyvning både av forskning og investeringer fra fossile energikilder til fornybare, og en miljøvennlig reindustrialisering basert på fornybar energi. Et virkemiddel kan være nye avskrivningsregler som styrker økologisk bærekraftige investeringer. Å flytte norsk industri til utlandet fører ofte til økte globale utslipp av klimagasser. Norsk vannkraft blir erstattet med fossil energi, noe som blant annet skjer hvis aluminiumproduksjon flyttes fra Norge til Midtøsten. Vi trenger en massiv styrking av kollektivtrafikken, en areal- og byplanlegging med miljøvennlige bygg og redusert mobilitetsbehov. Vi trenger en styrking av forskning og utvikling, innovasjon og kompetanseutvikling. Organiserte fagarbeidere er gode oppfinnere.

LO vil spesielt støtte konkrete krav for styrking av kollektivtrafikk, særlig der befolkningsgrunnlaget er størst. Videre må det legges til rette for å flytte godstrafikk fra vei til bane og sjø. LO støtter en kraftig jernbanesatsing, noe som er uforenlig med anbud og privatisering.

Begrunnelse:

LO må være konkrete, nytenkende og offensive i miljøpolitikken

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8358
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

CCS

Tillegg til kulepunkt L370-372

Ett av disse bør være på Norcem i Brevik. LO vil arbeide for at staten bidrar med å legge til rette for transport og lagring av CO₂ i Norge

Begrunnelse:

Norge er fremst i verden på lavutslippsindustri, men vi må også ta en ledende rolle i å utvikle CCS

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8359
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Karbonfangst

Erstatt "skikkelig" med "helhetlig" på linje 370.

Linje 370 blir da slik:

Arbeide for en helhetlig satsning på fangst og lagring av karbon (CCS) i

Begrunnelse:

Bedre formulering

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8360
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 374

Linje 374: Ordet lavutslippssamfunn byttes ut med nullutslippssamfunn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8361
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 374

Ordet lavutslippssamfunn byttes ut med nullutslippssamfunn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8362
Forslagsstiller: Buskerud

Lavere utslipp

Tre nye kulepunkter etter linje 376:

Arbeide for at Norge blir fossilfritt innen år 2040.

Gjennomføre et grønt skattesifte hvor det blir dyrere å forurense og billigere å leve miljøvennlig.

Oppfordre Statens pensjonsfond utland, kommunale fond og andre offentlige og private investorer til å trekke sine investeringer ut av fossil industri, og heller satse på grønne alternativer, for å bidra aktivt til klimaløsningen.

Begrunnelse:

Skal vi forhindre de verste konsekvensene av klimaendringer, må alle land bidra.

Klimarettferdighet innebærer at rike land som Norge, går foran med utslippskutt hjemme og bidrar til utvikling, utslippskutt og klimatilpassing i fattige land. Det er store muligheter i det grønne skiftet, og Norge har både kompetanse, kapital og teknologi til å lykkes. Myndighetene må ta en aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8363
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 376

Linje 376 etter «produksjon» legge til: “og sterkere statlig engasjement for klimaarbeidsplasser med vekt på fornybar energi.”

Begrunnelse:

Klimaarbeidsplasser er viktig for det grønne skiftet og omstillingen fra olje- og gassavhengighet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8364
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

To nye kulepunkt etter linje 376

To nye kulepunkt etter linje 376:

Arbeide for at Norge blir fossilfritt innen 2040»

Oppfordre Statens pensjonsfond utland, kommunale fond og andre offentlige og private investorer til å trekke sine investeringer ut av fossilindustri, og heller satser på grønne alternativer, for å bidra aktivt til klimaløsningen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8365
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Klimatiltak som virker globalt

Nytt kulepunkt L377:

Alle klimatiltak skal vurderes i et livssyklusperspektiv hvor direkte og indirekte CO2-utslipp og den globale klimaeffekten inkluderes

Begrunnelse:

For at verden skal nå sine mål om å redusere klimagassutslippene slik at den globale oppvarmingen havner godt under to grader, er vi avhengige av at det føres en klimapolitikk som fører til reelle globale utslippsreduksjoner

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8366
Forslagsstiller: Aust-Agder

Nytt kulepunkt

Pkt. 377 (nytt pkt):

Sette inn et nytt kulepunkt: «Fokus på ny teknologi for å få ned miljøutslipp».

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8367
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Lavutslippssamfunnet - nytt kulepunkt

Linje 377, nytt prikkpunkt:

- Oppgradere allerede eksisterende vannkraftanlegg.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8368
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 377 Nytt punkt

Oppgradere allerede eksisterende vannkraftanlegg.

Begrunnelse:

Det kan være adskillig mer kraft å hente fra eksisterende anlegg. Dette må gjøres før det blir aktuelt med ny storstilt kraftutbygging.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8369
Forslagsstiller: Buskerud

Industri

Linje 377: Nytt kulepunkt:

- Gi industrien kraftfulle omstillingsverktøyer, og ny grønn energi som skal subsidieres med aktive markedstiltak.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8370
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 377 Nytt punkt 2

Jobbe for økt bruk av klimavennlig samferdsel som tog, båt, sykkel og kollektivtrafikk.

Begrunnelse:

Minske klimautslipp

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8371
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nye kulepunkt - linje 377

- Innføre karbonavgift til fordeling.
- Testsenteret på Mongstad må sikres statlig finansiering.
- Fullskalarensing av Statoils raffineri på Mongstad bygges ut.
- Elektrifisering av sokkelen.
- Kvotehandel må avvikles.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8372
Forslagsstiller: Norsk Post og Kommunikasjonsforbund (Postkom)

Lavutslippssamfunnet

Lavutslippssamfunnet linje 377 nye kulepunkt:

- at det settes krav til klimaregnskap ved anbud og investeringer
- at det investeres i klima- og miljøvennlige infrastrukturløsninger
- at transportsektoren i størst mulig grad skal benytte klimanøytralt drivstoff eller fornybar energi

Begrunnelse:

Klima- og miljøendringene er kanskje verdens største utfordring, og løsningene krever både nasjonale og internasjonale tiltak. Norge må nasjonalt ta sin del av ansvaret for utslippsreduksjoner og utvikling av miljøvennlige løsninger. Transportsektoren står for noen av de største klimautslippene i Norge. Det må være et mål å få mest mulig godstransport på skinner, at dobbeltkjøring unngås, og at veibasert godstransport skjer ved bruk av klimanøytralt drivstoff. Alle bedriftene LO organiserer i skal kjennetegnes av en aktiv og effektiv miljøpolitikk som sikrer bærekraftige arbeidsplasser. Det må utvikles kontrollrutiner for å sikre oppfølging.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8373
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 18 - linje 377: Nytt kulepunkt

- Jobbe for at norsk teknologi er i førersetet mot et «grønt skifte».

Begrunnelse:

Som følge av klimaavtalen vil det være behov for å endre produksjonsmetoder mot mer miljøvennlig teknologi. Det er viktig at norsk industri er i førersetet og dette kan bidra til å skape nye og trygge allerede eksisterende arbeidsplasser.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8374
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt kulepunkt linje 377

Nytt kulepunkt linje 377: Norge må la noe av petroleumsressursene ligge for å nå målene i Paris-avtalen, særlig sårbare og verneverdige områder som Lofoten, Vesterålen og Senja må gis varig vern.

Begrunnelse:

LO må gå inn for vern av Lofoten, Vesterålen og Senja.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8375
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 377, nytt kulepunkt

Arbeide for at norske utslipp kuttes i tråd med Paris-avtalens målsettinger og klimapanelets anbefalinger.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8376
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 377, nytt kulepunkt

Bidra til at Statens pensjonsfond utland, kommunale fond og andre offentlige og private investorer trekker sine investeringer ut av fossilindustri, og heller satser på grønne alternativer, for å bidra aktivt til klimaløsningen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8377
Forslagsstiller: Hedmark

Grønt skifte må skje snarest

Nytt kulepunkt 377

At kollektivtrafikken utvikles som et reelt alternativ til privatbilisme, også i distriktene.

Begrunnelse:

Politisk må det skje større vilje til å ta ansvar for grønt skifte. Eks. kollektiv transport i istedenfor privatbiler, må gi en økonomisk vinst for den enkelte å velge kollektiv transport istedenfor privatbil. Mener politikerne noe med grønt skifte, kan de ikke legge ned kollektiv tilbud ute i distriktene. Miljøavgifter bør gå til kollektive tilbud.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8378
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Lavutslippssamfunnet – side 18 – linje 377.

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at deler av Oljefondet brukes og retter næringspolitikken inn på å utvikle langsiktig og miljø- og klimavennlig næringsvirksomhet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8379
Forslagsstiller: Vestfold

Utvikling av langsiktig miljø- og klimavennlig næringsvirksomhet

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Lavutslippssamfunnet – side 18 – linje 377.

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at det settes av nok offentlige midler som retter næringspolitikken inn på å utvikle langsiktig og miljø- og klimavennlig næringsvirksomhet.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8380

Forslagsstiller: Aust-Agder

Nytt kulepunkt

Pkt. 379 (nytt pkt.):

«Arbeide for at det norske oljefondet investerer mere for å bygge et fremtidig norsk industri- og næringsliv.»

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8381

Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

CO2-kompensasjon for nikkel

Forslag til nytt kulepunkt

LO krever at også nikkel skal omfattes av CO2-kompensasjonsordningen

Begrunnelse:

CO2 kompensasjon er en ordning som reduserer dobbelt klimabeskatning av industrien. Ordningen er og etablert for å forhindre karbonlekkasje. Uten CO2-kompensasjon legges industrien ned grunnet høye kraftkostnader. Det er viktig at også nikkel innlemmes i ordningen, på lik linje med resten av industrien som omfattes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8382

Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Klimavennlige produkter

Forslag til nytt kulepunkt

LO vil jobbe for at CO2- intensitet i produkter i økende grad skal redegjøres for, og gjøres gjeldende som beslutningskriterier for innkjøp i offentlig og privat sektor.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8383

Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt avsnitt fra linje 409

Nytt avsnitt fra linje 409: Offentlige investeringer, investeringsvirkemidler og forskningsmidler må kanaliseres vekk fra fossil energi og over på fornybare energikilder som vannkraft, vindkraft, solenergi, bioenergi og nye havbaserte energiformer. Statens Pensjonsfond Utland må i større grad investere i infrastruktur og næringsliv basert på nullutslippsteknologi. Gitt Norges store utslipp og oljebaserte rikdom må Norge også finansiere utslippskutt og klimatilpasning i andre land, men dette kan ikke kompensere for tiltak i Norge.

Begrunnelse:

LO må være konkrete, nytenkende og offensive i miljøpolitikken.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8384

Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 425, tekstendring

Vi må utnytte vår kompetanse i alle ledd i verdikjeden til industriell bearbeiding av råvarer som olje, gass, fornybare ressurser, mineraler, skog, fisk og landbruksprodukter i Norge.

Begrunnelse:

Mer presis ordlyd; alle fornybare ressurser må utnyttes.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8385

Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 436

For eksempel til biodrivstoff, under betingelse av at dette gir en reell klimaeffekt.

Begrunnelse:

Det er viktig at LO er tydelig på dette.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8386

Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 448

Det er viktig å ivareta oljearbeidernes kunnskap og kompetanse, slik at den kan brukes i utvikling av fornybare energikilder, næringsvirksomhet og arbeidsplasser i Norge, etter nedtrappingen av norsk oljeindustri.

Begrunnelse:

Det er viktig å ivareta den kompetansen som allerede finnes i Norge, og sørge for at den vil overføres til andre sektorer når vi trapper ned norsk oljeindustri.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8387

Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Satsing på industrien

Tillegg til avsnitt fra linje 379:

Det må opprettes et industridepartement med egen industriminister i Norge.

Industrisatsinga i Norge må styrkes og rendyrkes gjennom økt politisk fokus, forskning og satsing på kompetanse blant norske arbeidstakere. For at det grønne skiftet skal

gjennomføres i Norge så er det av den største betydning at det satses videre på den basen vi har av landbasert, kraftforedlende industri i Norge. Norges råvarer må foredles lokalt til høyteknologiske produkter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8388

Forslagsstiller: Telemark

Industridepartement

LO krever at det opprettes et industridepartement med en industriminister.

Begrunnelse:

LO etterlyser en langsiktig nærings- og industripolitikk. Norge har et fragmentert statlig forvaltningssystem for næringsliv og industrien og hvor de fleste departementer er involvert.

LO er av den oppfatning at Regjering og Storting bør utvikle en helhetlig nærings- og industripolitikk ikke minst fordi global konkurransedyktighet i stadig sterkere grad forutsetter at næringslivet bl.a. har en velfungerende infrastruktur. Utviklingen av infrastrukturen bestemmes i meget stor grad gjennom politiske vedtak knyttet til ulike departement.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8389

Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg i linje 399

Tillegg i linje 399 etter punktum:

En forutsetning for dette er at ordningen med CO2-kompensasjon videreføres og at industrien gis forutsigbare elektrisitetsleveranser til konkurransedyktige vilkår.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8390

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 401 Endring

Store deler av det norske arbeidslivet som er sterkt utsatt for konkurranse fra lavkostland

Begrunnelse:

Presisere at det ikke bare er produksjonsvirksomheten som er utsatt for konkurranse fra lavkostland

Innstilling: Delvis ivarettatt

Forslagsnummer: 8391
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Tilføye tekst - linje 401

Det er særlig produksjonsvirksomheten og tjenestevirksomheten som er sterkest utsatt.

I tillegg:

Linje 411. Endre tekst i kulepunkt:

Satse på næringer hvor vi har fortrinn og kompetanse i hele verdikjeder.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8392
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Endring i linje 401

Endring i linje 401, slik at første setning lyder:

Store deler av norsk industri og særlig produksjonsleddet er utsatt for sterk konkurranse fra lavkostland, ...

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8393
Forslagsstiller: Fagforbundet

linje 402/403

... fra lavkostland, men vår styrke ligger i kvalitet, kompetanse, produktivitet og nyskapning.

Begrunnelse:

Begrepet innovasjon er ikke fagbevegelsens begrep. Nyskapning, nytenkning eller nyvinning vil være bedre begrep.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8394
Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 405

Nyskapning i småbedrifter og gjennom gründere er viktig, men mye av grunnlaget for dette og de nye arbeidsplassene skapes i, og i tilknytning til eksisterende bedrifter.

Begrunnelse:

Begrepet innovasjon er ikke fagbevegelsens begrep. Nyskapning, nytenkning eller nyvinning vil være bedre begrep.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8395
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

En aktiv næringspolitikk

Linje 406, erstatte ordet "nye" med ordet "mesteparten".

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8396
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 406 Endring

Erstatte ordet "mye" med ordet "mesteparten".

Begrunnelse:

Mesteparten" er et mye mer presist ord i konteksten.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8397
Forslagsstiller: Musikernes fellesorganisasjon (MFO)

Kulturnæringene

Vi foreslår følgende tillegg inn mellom ... eksisterende bedrifter ... og ...

Virkemiddelapparatet ... i linje 407:

Kulturnæringsfeltet er i sterk vekst og det trengs en økt forståelse for at kultur også har sin plass i næringspolitikken.

Med denne teksten følger ett nytt kulepunkt, som vi ønsker inn i linje 416:

(LO vil:)

- Arbeide for at kulturnæringer blir en naturlig del av nærings- og fiskeridepartementets område.

Begrunnelse:

Kultur er også næring, og vi i MFO mener at vi må synliggjøre at LO ønsker en aktiv næringspolitikk på kulturområdet.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8398
Forslagsstiller: Buskerud

Innovasjonsmidler

Etter tekst i linje 408, nytt avsnitt:

"Innovasjonsmidler må i langt større grad innrettes mot eksisterende bedrifter, og dens langt større mulighet til å drive reell nærings- og utviklingsrettet innovasjon. Her bør risikokapital være et virkemiddel".

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8399
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg i linje 408

Tillegg i linje 408, erstatte punktum med komma:

..., herunder gi gode muligheter for eksisterende bedrifter å kunne søke om risikolån/tilskudd.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8400
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

CO2-kompensasjonsordningen

Nytt avsnitt L409:

Industrien må ha sikkerhet rundt CO2-kompensasjon, før og etter 2020. Vi må sikre at produksjon med CO2-fri kraft ikke får svekket konkurranseevne på grunn av påslaget i kraftprisen som følge av EUs kvotehandelssystem. LO støtter en global CO2-pris, men før vi har like konkurransevilkår, må industrien kompenseres for å kunne hevde seg i internasjonal konkurranse. Arbeidet med å sikre CO2-kompensasjon etter 2020 pågår nå i EU. Det er viktig at Norge aktivt deltar i diskusjonen for rammene til norsk kraftforedlende industri.

Nytt kulepunkt L416:

Arbeide for rettferdige rammevilkår for kraftforedlende industri.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8401
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt avsnitt 409

Industrien må ha sikkerhet rundt CO2-kompensasjon, før og etter 2020. Vi må sikre at produksjon med CO2-fri kraft ikke får svekket konkurranseevne på grunn av påslaget i kraftprisen som følge av EUs kvotehandelssystem. Partene støtter en global CO2-pris, men før vi har like konkurransevilkår må industrien kompenseres for å kunne hevde seg i en internasjonal konkurranse. Arbeidet med å sikre CO2-kompensasjon etter 2020 pågår nå i EU. Det er viktig at Norge aktivt deltar i diskusjonen for rammene til norsk kraftforedlende industri. Norge er med i opprinnelsesgarantiordningen. Ordningen fungerer imidlertid ikke slik som ønsket, siden den gir inntrykk av at kraften som brukes i Norge er skitten kraft som forurenses mye. Mens vi produserer verdens reneste varer med ren norsk vannkraft.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8402
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Opprinnelsesgarantiordningen

Nytt avsnitt L409:

Norge er med i opprinnelsesgarantiordningen. Norsk kraftproduksjon er i all hovedsak fornybar vannkraft. Dette skal være et konkurransefortrinn for norsk industri. LO mener at opprinnelsesgarantien må fjernes, da den ikke gjenspeiler det reelle kraftforbruket til sluttbruker.

Nytt kulepunkt L416:

Fjerne opprinnelsesgarantiordningen.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8403
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt avsnitt i linje 409, samt nytt kulepunkt

Nytt avsnitt linje 409.

Også IKT-bransjen er utsatt for sterk internasjonal konkurranse. Flere og flere virksomheter, også offentlige velger å outsource utvikling og drift av IKT-systemer. Store oppdrag som er viktige for å utvikle en sterk nasjonal IKT-industri forsvinner ut av landet. Særlig offentlige virksomheter må ta et større ansvar for å utvikle og opprettholde nasjonale kompetansemiljø innenfor IKT-området.

Nytt kulepunkt linje 416:

At offentlige virksomheter bidrar til å utvikle sterke og levedyktige IKT-miljø, både gjennom å utføre oppgave i egen regi og gjennom en bevisst kontraktspolitikk.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8404
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 409, tillegg:

Norges bruk av fossile energikilder gir oss et særlig ansvar for å gå i front for det grønne skiftet. Vi har utviklet betydelig kompetanse på områder som kan bidra til omstillingen. Offentlige investeringer må kanaliseres vekk fra fossil energi og over på fornybare. Statens Pensjonsfond Utland må i større grad investere i infrastruktur og næringsliv basert på nullutslippsteknologi. Norge også bidra til utslippskutt og klimatilpasning i land i Sør, men dette må komme i tillegg til tiltak i Norge.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8405
Forslagsstiller: Fagforbundet

Forslag til nytt avsnitt på linje 409:

Nordområdene vil være Norges viktigste strategiske satsningsområde i årene som kommer, som gir muligheter og utfordringer knyttet til forvaltning, miljø, næringsinteresser og sikkerhetspolitikk. Norge har et stort ansvar for bærekraftig ressurs- og miljøovervåkning i nord, og for å håndheve norsk lovgivning og suverenitet.

Begrunnelse:

Forslaget til handlingsprogram er for lite offensivt når det gjelder nordområdene. Det er viktig at LO viderefører en tydelig nordområdepolitikk.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8406
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 411 Endring

Satse på næring hvor vi har åpenbare fortrinn og har kompetanse i hele verdikjeder

Begrunnelse:
Språkvask

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8407
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 19 - linje 411 (endre begynnelsen på kulepunktet)

Satse på næringer hvor vi har åpenbare fortrinn og har kompetanse i hele verdikjeder.

Begrunnelse:
Setningen er lettere å forstå.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8408
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

En aktiv næringspolitikk - tillegg i tredje kulepunkt

Linje 415, føye til ordene: "Ved at det sikres langsiktige og forutsigbare rammevilkår."

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8409
Forslagsstiller: Rogaland

linje 415 Tilføyelse

Føye til ordene:, ved at det sikres langsiktige og forutsigbare rammevilkår.

Begrunnelse:
Både for å bevare eksisterende industri, og for å utvikle ny er det særdeles viktig med langsiktige og forutsigbare rammevilkår.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8410
Forslagsstiller: Buskerud

"Grønn" teknologi

Linje 415: Tilføyelse:
-, "med særlig vekt på utvikling av "grønn" teknologi."

Begrunnelse:
Skal vi forhindre de verste konsekvensene av klimaendringer, må alle land bidra. Klimarettferdighet innebærer at rike land som Norge, går foran med utslippskutt hjemme og bidrar til utvikling, utslippskutt og klimatilpassing i fattige land. Det er store muligheter i det grønne skiftet, og Norge har både kompetanse, kapital og teknologi til lyktes. Myndighetene må ta aktiv rolle i omstillingen og legge til rette for innovasjon og næringsutvikling.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8411
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 415 tilføyelse

Linje 415 tilføyelse:
.. med særlig vekt på utvikling av "grønn" teknologi.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8412
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel En aktiv næringspolitikk – side 19 – linje 416.

Tilleggsforslag

"Verktøy i verktøykassa" og statlig eierskap som et aktivt virkemiddel i næringspolitikken for å videreutvikle industrien i Norge.

LO vil arbeide for at den næringsnøytrale industripolitikken må opphøre og at det må gjennomføres en statlig satsing på framtidens grønne industri som solarindustri, offshore vindkraft og industriell utnytting av skog. Utflagginga av industrien i Norge må stanses, og regjeringen må bruke sin eiermakt og stanse eksempelvis Hydros nedleggelser av arbeidsplasser i Norge til fordel for utenlandssatsing.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8413
Forslagsstiller: Vestfold

"Verktøy i verktøykassa" og statlig eierskap som et aktivt virkemiddel i næringspolitikken for å videreutvikle industrien i Norge.

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel En aktiv næringspolitikk – side 19 – linje 416.

Tilleggsforslag

"Verktøy i verktøykassa" og statlig eierskap som et aktivt virkemiddel i næringspolitikken for å videreutvikle industrien i Norge.

LO vil arbeide for at den næringsnøytrale industripolitikken må opphøre og at det må gjennomføres en statlig satsing på framtidens grønne industri som solarindustri, offshore vindkraft og industriell utnytting av skog.

Utflagginga av industrien i Norge må stanses, og regjeringen må bruke sin eiermakt og stanse eksempelvis Hydros nedleggelser av arbeidsplasser i Norge til fordel for utenlandssatsing.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8414
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 416 Nytt punkt 3

At det fortsatt gis CO2-kompensasjon til industrien.

Begrunnelse:

CO2-kompensasjon var helt nødvendig for at for eksempel Hydro skulle satse på pilotprosjektet sitt på Karmøy. Vi tror det er like nødvendig andre steder hvis vi vil legge til rette for ny industriutbygging i Norge.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8415
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

En aktiv næringspolitikk - nytt kulepunkt 6

- At det fortsatt gis CO2-kompensasjon til industrien

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8416
Forslagsstiller: Telemark

Nytt kulepunkt inn på linje 416

LO skal jobbe for å få på plass storskala CO2 renseanlegg på Norcem i Brevik.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8417
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Forbud mot salg av felles ressurser til utlandet

Nytt kulepunkt på linje 416

LO vil arbeide for et forbud mot at naturressurser, felles eie og nasjonale selskap blir solgt til utlandet.

Begrunnelse:

Vi må ikke selge ut velferdsstatens ressurser.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8418
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Kartlegge mineralforekomster

Nytt kulepunkt linje 416:

LO vil at den norske stat skal arbeide mere for å kartlegge mineralforekomster.

Begrunnelse:

Norge trenger nye arbeidsplasser. Gruvedrift gir store ringvirkninger og spredt bosetting.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8419
Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 416, nytt kulepunkt.

LO vil jobbe for at den norske stat skal fullføre kartleggingen av mineralforekomster på norsk territorium.

Begrunnelse:

Det er av stor betydning at Norges forekomster av mineraler kartlegges, både med tanke på bergverksnæringen, men også den nasjonale økonomien. Mye tyder på at det finnes

store ressurser i norske fjell som vil kunne gi store inntekter til staten i fremtiden, og dette er ressurser som må kartlegges.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8420

Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Etter- og videreutdanning

Linje 416 nytt kulepunkt:

At det legges til rette for utstrakt bruk av etter- og videreutdanning som inkluderer alle arbeidstakere i alle bransjer.

Begrunnelse:

LO i Møre og Romsdal er svært opptatt av utdanning, og ønsker at dette blir ett prioritert satsningsområde av LO. Debattheftet til kongressen 2017 har ikke ett eget kapittel som omhandler utdanning, men dette er spredt rundt omkring i hele heftet. Vi velger derfor å henvise til linjenummer, og vi mener at teksten i seg selv er utfyllende slik at en ytterligere begrunnelse skulle være unødvendig.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8421

Forslagsstiller: Buskerud

Gjenkjøpsavtaler

Linje 416: Nytt kulepunkt:

“Sikre gjenkjøpsavtaler når staten inngår kontrakter innenfor forsvar og romfartsutvikling”.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8422

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 416 Nytt punkt 2

At det skal bli vanskeligere å stykke opp og flytte ut lønnsom virksomhet ut av landet.

Begrunnelse:

Vi må få et lovverk som gjør det vanskeligere å flytte lønnsom industri. Mange andre land har dette.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8423
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 416 Nytt punkt 1

Gå mot flere strømkabler utenlands.

Begrunnelse:

Strømkabler utenlands gjør kraften dyrere i Norge. Dette er ikke bra verken for eksisterende industri eller for at det skal satses på ny industri i landet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8424
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

En aktiv næringspolitikk - nytt kulepunkt 4

- Gå imot å legge flere strømkabler til utlandet

Begrunnelse:

Flere strømkabler til utlandet vil kunne føre til økte strømpriser i Norge, noe som vil være en trussel mot mange arbeidsplasser i den kraftkrevende industrien.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8425
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

En aktiv næringspolitikk - nytt kulepunkt 5

At det skal bli vanskeligere å stykke opp og flytte ut lønnsom virksomhet ut av landet

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8426
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet

Nytt kulepunkt - linje 416

LO vil arbeide for at Statens pensjonsfond utland (Oljefondet) investerer mer i norsk industri og miljøteknologi

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8427
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt kulepunkt i linje 416

Nytt kulepunkt i linje 416: Ha et aktivt samarbeid med landbruksorganisasjoner.

Begrunnelse:

Viktig å bygge allianse med landbruksorganisasjonene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8428
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt linje 416

At politikken og virkemiddelapparatet ivaretek og utviklar jordbruksnæringa i Norge. Eit aktivt landbruk er viktig for næringsmiddelindustrien.

Begrunnelse:

Gjennom utvikling og effektivisering av jordbruket vil gjera det meir attraktivt for unge å starte med jordbruk. Jordbruk er og ein viktig del av næringslivet i distriktet og er viktig for rsysselsetting i distriktsnorge og står som ein av dei viktigaste aktørane til bevaring av vårt kulturlandskap.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8429
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt 416

- Arbeide for rettferdige rammevilkår for kraftforedlende industri.
- Opprinnelsesgarantien endrast og gjerast meir treffsikker.
- Arbeide for auka foredlingsgrad av råvareproduksjon der Norge har miljømessige fordelar; aluminiumsindustri, jordbruk og fiske.
- Arbeide for densentralisert produksjon som sikrar distrikta mot avfolking og sentralisering

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8430
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel En aktiv næringspolitikk – side 19 – linje 416.

Tilleggsforslag

Styrk arbeiderklassens innflytelse og makt i næringspolitikken – gjeninnfør en ny og forsterket ervervslov. LO vil kreve overfor de politiske myndigheter at det gjeninnføres en ny og forsterket ervervslov.

Begrunnelse:

Lov om erverv av næringsvirksomhet (ervervsloven) erstattet 1. januar 1995 reglene i industrikonsesjonsloven av 1917, som påla utenlandske rettssubjekt og utlendinger plikt til å søke om konsesjon ved kjøp av fast eiendom i Norge. Loven ble avskaffet da Norge ble med i det europeiske økonomiske samarbeidsområdet EØS. Regler som diskriminerte utlendinger måtte fjernes. Ervervsloven ga norske myndigheter mulighet til å kontrollere oppkjøp av næringsvirksomhet over en viss størrelse gjennom meldeplikten til Nærings- og handelsdepartementet. Loven ga arbeidsfolk, fagorganisasjonen og politiske myndigheter virkemidler til å utfordre eierne av bedriftene.

Bondevikregjeringa førte en passiv næringspolitikk, hvor honnørordet var næringsnøytralitet. Adams Smiths ”usynlige hånd” fikk rå. Høyres tidligere næringsminister Ansgar Gabrielsen klaget over at verktøykassa var tom. Men det moderne Norge ble ikke skapt på grunnlag av næringsnøytralitet, men ved politisk vilje og evne til at fellesskapet ved staten skulle ha en aktiv rolle i næringspolitikken.

For 15 år siden slaktet Findus en livskraftig hvitfiskforedlingsfabrikk i Trondheim med 117 arbeidsplasser - ett år etter oppkjøpet. Fagbevegelsen krevde at Regjeringa brukte ervervsloven til å pålegge Findus å selge. Bondevikregjeringa og Fremskrittspartiets svar i 2002 var å tømme verktøykassa for ervervsloven. Begrunnelsen var blant annet å følge opp Sem-erklæringens politiske budskap om at såkalt unødvendig regelverk bør fjernes for å minske reguleringen av hverdagen til enkeltmennesker og bedrifter.

Et av de seks spørsmålene / kravene under temaet "En aktiv industri- og næringspolitikk" som LO stilte til de politiske partiene foran Stortingsvalget i 2005 var: Vil partiet gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov? Både SP, SV og AP svarte ja på dette kravet fra LO. I den rød-grønne regjeringens Soria-Moria erklæring samme år ble følgende nedfelt: "Innføre en ny og forsterket ervervslov innenfor EØS-avtalens ramme."

Med bakgrunn i LO i Trondheim sine erfaringer med tilfeller da den tidligere ervervsloven gjaldt, ba vi i brev av 13. oktober 2006 til Stortingets Næringskomité om at følgende forhold ble innarbeidet i ny ervervslov: 1) Vi ønsket tilbake den tidligere ervervsloven med konkret regel om at det må søkes konsesjon når kjøper oppnår 1/3, 50 % og 2/3 av aksjekapitalen. Da kunne tillitsvalgte/ansatte og myndigheter stille spørsmål om hensikt med oppkjøp og fremtidsplaner for virksomheten. Dette gjaldt viktige spørsmål om demokrati og styrke forhold som "fratok" eierne noe av deres styringsrett. Myndighetene kunne utsette å gi konsesjon dersom svar ikke var tilfredsstillende. Myndighetene kunne stille krav når konsesjon ble gitt. Dersom konsesjonsvilkår ble brutt, kunne myndighetene pålegge tvangssalg; 2) Det må bli dyrere for eiere å nedlegge bedrifter gjennom å lovfeste bestemte sluttvederlag til ansatte ved nedleggelser. Slike beslutninger må også utløse en plikt for eier til å bidra til lokale næringsfond.

I stedet for å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov som regulerte eierskifter i norske bedrifter, foreslo regjeringen i høringsnotat av 8. desember 2006, med høringsfrist 8. mars 2007, en "lov om omstilling". Lovforslaget inneholdt tiltak som skal forebygge nedleggelse av bedrifter og redusere negative virkninger der bedrifter legges ned. Det innføres en meldeplikt og lovfesting gjennom en ny bestemmelse i arbeidsmiljøloven av ansattes rett til å drøfte en eventuell overtakelse av virksomhet som planlegges nedlagt. Meldingen skal sendes til fylkeskommunen senest 30 dager før en eventuell nedlegging kan gjennomføres. Hensikten er, gjennom et samspill mellom næringsliv og myndigheter, å vurdere muligheter for videre drift, eventuelt med nye eiere, eller andre omstillingstiltak. Ledelsen må informere om eierskifter, og nye eiere informere ansatte om begrunnelse for oppkjøpet og videre planer for bedriften. Regjeringen mener det er umulig å innføre en lov om salgspplikt, fordi det vil stride med EØS-avtalen.

Flere slakt av industribedrifter de senere år viser at styrkeforholdet mellom arbeidsfolk og bedriftseierne er til kapitalistenes fordel. Våren 2007 ble det kjent at danske Skandinavisk Compagni ville nedlegge en av Norges eldste industribedrifter med 230 års virksomhet, J. L. Tiedemanns Tobakksfabrikk i Oslo, og flytte 130 svært lønnsomme arbeidsplasser ut av landet. Overskuddet var i 2006 på 363 millioner kroner av en omsetning på 1.339 millioner. Konsernbidrag etter skatt var på mer enn 1,2 millioner kroner per ansatt. Alt tydet på at inntjeningen i 2007 ville øke. Likevel ville konsernet flytte produksjonen ut av Norge. Å flagge ut vil gjøre produksjonen billigere, hevdet de. Informasjons- og drøftingsplikten med de tillitsvalgte ble ikke ivarettatt, slik den burde. De ble først informert sent i beslutningsprosessen.

Tidligere næringsminister Dag Terje Andersen (AP) sa i et intervju i Klassekampen 22. mars 2007 at den nye "omstillingsloven" ikke kunne ha stoppet nedleggelsen av Tiedemanns Tobakksfabrikk: "Det er innenfor rammene av EØS ikke mulig å ha en lov som gir staten mulighet til å overprøve vedtak om nedleggelser eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet. Det lov om omstilling legger opp til, er å sikre gode prosesser mellom ansatte, eiere og lokalsamfunn", sa Andersen.

”Vi ønsker så langt som mulig å ivareta arbeidstakers interesser innenfor rammene av EØS. Informasjonsplikten kan hindre useriøse eiere å kjøpe opp bedrifter, forplikte eierne, og bidra til at tillitsvalgte får bli med og påvirke prosessene så tidlig som mulig”, sa Fanny Voldnes, spesialrådgiver og nestleder i LOs næringslivspolitiske avdeling til klassekampen 22. mars 2007. Hun påpekte at ordningen ikke er like god som ervervsloven, men å gjennomføre ervervsloven ville sannsynligvis være i strid med EØS-avtalen. Hun kjente ikke til Tiedemanns, men hun tvilte på om en kunne ha klart å stoppe prosessen selv om de ansatte hadde kommet inn i prosessen på et tidligere stadium. Tidligere hovedtillitsvalgt ved nedlagte Union i Skien, Jan Grini, trodde heller ikke regjeringens nye lov for å forebygge bedriftsnedleggelse kunne stoppet nedleggelsen av Tiedemanns Tobakksfabrikk.

Nedleggelsen av Tiedemanns Tobakksfabrikk er et eksempel på eierklassens grådighet og hensynsløshet i det kapitalistiske systemet. Fagbevegelsen krever en framtidsrettet og langsiktig industri- og næringspolitikk som ikke styres av eierklassens kortsiktige grådighet og politiske myndigheter som besitter en tom verktøykasse i industri- og næringspolitikken. Ervervsloven eksisterte fra 1995 til 2002. Vi aksepterer ikke at EØS brukes som argument mot å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov. En slik lov vil bidra til å styrke arbeiderklassens og de politiske myndigheters innflytelse og makt i næringspolitikken.

Hydros nedleggelse av pressverket på Karmøy i 2012 og Orklas salg i 2011 av ELKEM til China National Bluestar Group Co., Ltd (Bluestar), viser at norske myndigheter ikke har de næringspolitiske verktøy som er nødvendig for å sikre industriell videreutvikling av virksomhetene i Norge.

Styret i Orkla Home & Personal Care (OHPC) valgte tirsdag 26. april 2016 å flagge ut produksjonen ved den lønnsomme Lanofabrikken i Kristiansund til Sverige. Med dette påtok Orkla seg et tungt ansvar for framtiden til hver og en av de 60 ansatte som mistet jobbene sine ved den 116 år gamle hjørnesteinsbedriften. Halvparten av de ansatte har jobbet mellom 24 og 44 år ved fabrikk. Gjennomsnittsarbeideren ved Ello var midt i femtiårene, mange risikerer å ikke kunne ta ut avtalefestet pensjon (AFP). De ansatte har viet store deler av livet sitt til å sette Orkla i førerretet gjennom innovasjon og stor omstillingsevne. Takken er en usikker framtid.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8431
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Lånegarantier

Forslag til nytt kulepunkt

LO krever etablering av en statlig lånegaranti for industriinvesteringer.

Begrunnelse:

Kapital og lånemarkedet fungerer dårlig for store industriinvesteringer. Lånegarantier er i dag i bruk via GIEK for verft og utlandsinvesteringer og utbredt i Europa for å bidra til industriell vekst innenfor energi, industri og infrastruktur.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8432
Forslagsstiller: Telemark

Lån og garantier for landbasert industri

LO må arbeide for at staten bidrar med lån og garantier som gjør at vår landbaserte industri får rammevilkår på linje med våre konkurrenter.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8433
Forslagsstiller: Telemark

Nei til sentralisering av samfunnsnyttige tjenester

For å bevare bosetting og arbeidsplasser over hele landet er LO imot en sentralisering av samfunnsnyttige tjenester.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8434
Forslagsstiller: Telemark

Omstillingsloven

LO krever endringer i omstillingsloven som gjør det vanskeligere å legge ned lønnsomme arbeidsplasser i Norge.

Begrunnelse:

Loven må være tydelig på at omstillingsloven gjelder når 30 eller flere arbeidsplasser legges ned i en kommune og et fylke. Det må ikke være mulig å unnsnippe loven ved å omdefinere en nedlegging til nedbemanning. Loven må også være tydelig på at det ikke er anledning til å si opp ansatte før forhandlingene med fylkeskommunen er gjennomført.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8435
Forslagsstiller: Telemark

Samferdsel og kommunikasjon

LO skal arbeide for å kvalitetssikre anbudsregimet innen kollektivtransporten, men det må også gjelde taxi/tur- selskaper som legger inn anbud på skole, syke/handikap kjøring for kommuner og fylkeskommuner.

Begrunnelse:

Dagens ordning er sosial dumping for ansatte når det gjelder lønns og arbeidsforhold. Useriøse arbeidsgivere betaler ikke skatt og avgifter slik at ansatte blir berørt med regress fra myndighetene men arbeidsgiver går fri.

Selskapene bruker uføretrygda folk som blir presset til å arbeide utover lovlig beløpsgrense, og inntekten skyves frem i tid eller utbetales svart. Slike arbeidsgivere bruker også personer som går på streke medisiner eller har sykdommer som gjør at førerkortet er inndratt.

Dette skaper et negativt bilde av bransjen både når det gjelder arbeidstakerne og de arbeidsgiverne som driver seriøst. Ikke minst er det en fare for passasjerene som er bruker og ikke kjenner til eller kan si fra om klanderverdige forhold.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8436
Forslagsstiller: Akershus

Side 24, linje 618

Nytt kulepunkt

Konkurranseutsetting på kollektivtransport avvikles.

Begrunnelse:

Sikre de ansatte gode og trygge lønns- og arbeidsvilkår.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8437
Forslagsstiller: Telemark

Konsekvensutredninger

Ordningen med konsekvensutredninger er en del av det norske systemet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8438
Forslagsstiller: Troms

Fortsatt kulldrift på Svalbard

Regjeringen har besluttet at Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS skal ha driftshvile i Svea frem til 2019. Dette betyr at investeringen i Lunkefjell på over en milliard kroner vil ha en stillstand frem til 2019. LO Svalbard ber om at LO kongressen vedtar som prinsipp å arbeide for at det fortsatt skal være kulldrift på Svalbard, med Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS som hovedaktør.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8439
Forslagsstiller: Troms

Regjeringen må tilrettelegge for norske bedrifter som vil etablere seg på Svalbard I Svalbardmeldingen som skal opp i Stortinget i løpet av høsten 2016, uttrykker regjeringen at Svalbard fortsatt skal være levedyktig samfunn, der norsk suverenitet ivaretas. LO Svalbard ser med bekymring på at andel av norsk befolkning minker, mens den utenlandske befolkningen øker. Vi ber derfor LO kongressen vedta at LO i sitt langtidsprogram å arbeide for at regjeringen tilrettelegger for norske bedrifter som vil etablere seg på Svalbard. Det stilles som krav at minst 50 % av arbeidsstokken har norsk statsborgerskap og en selvfølge at bedriften inngår tariffavtale.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8440
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Bruk av egne naturressurser

Ny setning L425:

Det må legges bedre til rette for bruk av egne naturressurser, for eksempel ved utbygging av gassrør for leveranse til norsk industri

Begrunnelse:

Et land som bare selger råvarene sine, er betegnelse på et uland. Vi må ta mer av våre ressurser i bruk til produksjon. Et gassrør kan føre til nye industrier og at eksisterende industri slipper å importere fra utlandet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8441
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 425, tillegg:

Norges naturressurser og infrastruktur må eies og forvaltes av det offentlige.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8442
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Økt produksjon av fornybar energi

Nytt avsnitt L426:

Det må satses på oppgradering av eksisterende vannkraftverk og ny vannkraftutbygging.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8443
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 426 Nytt avsnitt

Tilgang på kraft til stabile og forutsigbare priser er viktig for industriell utvikling. Energieffektivisering, økt kraftproduksjon og et forsterket linjenett er de viktigste tiltakene for å bedre tilgangen på kraft og sikre stabile priser. Norsk avhengighet av vannkraft gjør oss sårbare i år med lite nedbør. Kraftprodusentene må stimuleres til å modernisere og kontinuerlig oppgradere eksisterende anlegg. LO krever likeverdige nettariffer i regionalnettet og sentralnettet for store forbrukere. En omlegging til gjennomgående tariff for industrien, bør basere seg på den modellen som i dag gjelder for sentralnettet.

Begrunnelse:

I avsnittet om produksjon er vi nødt til å ha med noe om energi og vasskraftproduksjon som er en viktig grunnpilar for all norsk produksjon både on- og offshore.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8444
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Statkraft

Nytt avsnitt L426:

Suksesshistorien om den kraftforedlende industriens framvekst i Norge er tett sammenvevd med historien om norsk vannkraft. Langsiktig tilgang på konkurransedyktig kraft har skapt industriarbeidsplasser, vekst og velstand i mange lokalsamfunn langs kysten. Her har staten en viktig rolle via Statkraft. Statkraft må vise samfunnsansvar og fortsatt gi industrien langsiktige kraftavtaler, i første omgang en fornying av de gamle Statkraftkontrakene jf. Eierskapsmeldingen.

Nytt kulepunkt L469:

Statkraft skal være statens virkemiddel for kraftpolitikk

Innstilling: Delvis ivare tatt

Forslagsnummer: 8445
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Eierskap av kraft til industrielt forbruk

Nytt avsnitt L426:

I et ansvarlig selskap (ANS/DA) kan kraften disponeres industrielt i stedet for å tas ut som finansielt utbytte, forutsatt en tredjedels eierskap, i tråd med konsolideringsmodellen. Grunnrentebeskatning av kraft til industrielt forbruk av egen kraft må beregnes over et tilstrekkelig langt tidsrom for å gi forutsigbarhet til industrien. En tidshorisont som er i samsvar med kommersielt inngåtte kontrakter med en varighet på opptil 15 år, må legges til grunn for grunnrentebeskatning.

Nytt kulepunkt L469:

Grunnrentebeskatning må beregnes over 15 år for ANS/DA industrikraft.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8446
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Aktiv flomsikring

Nytt avsnitt etter linje 426

Aktiv flomsikring er virkemiddel som kombinerer flomforebygging og energiproduksjon, dette bør også brukes i vernede områder. Vannmagasinene med vannregulering vil i praksis fungere som en aktiv flomsikring. En slik flomsikring vil sikre innbyggerne i de aktuelle flomutsatte områdene, forebygge store ødeleggelser, bidra til økt verdiskapning og økt kraftforsyning til storsamfunnet.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8447
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt avsnitt etter linje 426

Suksesshistorien om den kraftforedlende industriens fremvekst i Norge er tett sammenvevd med historien om norsk vannkraft. Langsiktig tilgang på konkurransedyktig kraft har skapt industriarbeidsplasser, vekst og velstand i mangt et lokalsamfunn langs kysten. Her har staten en viktig rolle via Statkraft. Statkraft må vise samfunnsansvar og fortsatt gi industrien langsiktige kraftavtaler, i første omgang en fornying av gamle Statkraftkontraktene jf. Eierskapsmeldingen.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8448
Forslagsstiller: Vestfold

Industrikraft

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Produksjon – side 21 – linje 469. Tilleggsforslag

Industrikraft

LO vil at Stortinget setter av en viss mengde kraft til industri som er storforbrukere av kraft til konkurransedyktig pris. Som vilkår for å få kraftkontrakt stilles at krafta skal brukes til drift av navngitte bedrifter, at kraft skal stilles til rådighet for samfunnet i tørrår eller ved effektmangel, og at det inngås forpliktende avtaler om energigjenvinning og energiøkonomisering. Ved opphør av drift faller kontraktene bort.

Begrunnelse:

Over hele landet er nøkkelbedrifter og lokalsamfunn avhengig av langsiktige industrikraftkontrakter, ikke minst med tanke på behovet for nødvendige investeringer. De stortingsbestemte kraftkontraktene gikk ut 31.12. 2010.

Det er en felles oppfatning i industrien at dagens kraftbørs ikke trykker bedriftene. Det er ikke laget for langsiktige kraftavtaler, sikrer ikke at krafta blir brukt til industri og inneholder ingen samfunnsmessige krav.

Et lignende system er i bruk i Frankrike og er dermed godkjent innenfor EØS. Vi ser ingen som helst grunn til at Norge ikke kan gjøre det samme.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8449
Forslagsstiller: Fagforbundet

Fiskeressursene i norsk økonomisk sone.

Nytt avsnitt på linje 426.

Fiskeressursene i norsk økonomisk sone kan sikre Norge verdiskaping og inntekter til evig tid. I henhold til havressursloven og deltakerloven tilhører fiskeressursene «fellesskapet i Norge» og skal høstes slik at ressursene kommer «kystbefolkningen til gode». De siste 25 årene er norske fiskerettigheter samlet på færre og større hender. Denne privatiseringen er i strid med Stortingets forutsetning og må stoppes og reverseres.

Begrunnelse:

Den storstilte privatiseringen av fiskeressursene som har pågått de siste 25 årene, truer flere lokalsamfunn langs kysten, særlig i Nord-Norge. Dette påvirker også rekrutteringen til yrket negativt. Denne utviklingen må snus.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8450
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 20 - linje 432

Bytte ut ordet bør med må i setningen. Endres derfor til:er stor og må tydeliggjøres...

Begrunnelse:

Bør er for vagt.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8451
Forslagsstiller: Akershus

Side 20 linje 430 – 432

Nytt forslag linje 432: Bytt ut ordet bør med skal.

Begrunnelse:

Viktig og riktig å løfte fram varehandel som den hjørnestensvirksomheten den ofte er i sine lokalmiljøer. Ved å bytte ut ordet bør med skal står setningen sterkere og tydeligere.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8452
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg i linje 436

Tillegg i linje 436, etter punktum:

LO mener verdikjeden skog og tre bør være et satsingsområde i næringspolitikken.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8453
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 437 Nytt avsnitt

Økt verdiskaping med grunnlag i helårs sysselsetting er etter LOs syn det viktigste målet i reiselivspolitikken. Da må næringen gis forutsigbare rammebetingelser gjennom et høyt nivå på statens bidrag til markedsføring i utlandet og forsterket satsing på god organisering av reiselivsdestinasjonene. Flere rapporter har beskrevet utfordringene for serveringsnæringen. LO vil advare mot å fjerne Serveringsloven slik det er tatt til orde for. Vi mener det er bedre å bygge opp under de profesjonelle og seriøse delene av reiselivsbransjen ved å slå sammen serverings-, alkohol-, og matloven til en næringslov for hotell- og restaurantnæringen. LO vil fortsette arbeidet for økt seriøsitet, bl.a. ved å gi reiselivet mulighet til å velge å kunne operere uten å måtte håndtere kontanter.

Begrunnelse:

Reiselivsnæringen er en næring i Norge som har et stort utviklingspotensial. Å være med og forme rammebetingelser for å hjelpe å få en seriøs reiselivsnæring i Norge er noe LO må jobbe for.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8454
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 20 - linje 438 (endre setningen)

LO mener det må arbeides for å fremme en helhetlig og bærekraftig matproduksjon, økt selvforsyningsgrad og sikring av arbeidsplasser i industrien og primærproduksjonen i hele landet.

Begrunnelse:

LO må ta et mer tydelig standpunkt for å sikre best mulig selvforsyningsgrad av matvarer, på en bærekraftig måte.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8455
Forslagsstiller: Akershus

Side 20 linje 438

Ny tekst: Produksjonen av jordbruksprodukter må styrkes med tanke på å gjøre Norge mest mulig selvforsynt.

Begrunnelse:

Forenkling av budskapet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8456
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 439

Linje 439: ny setning etter «primærproduksjonene»: Tollvernet er viktig for norsk jordbruk.

Begrunnelse:

Selvforklarende

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8457
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 439, tillegg:

Tollvernet er viktig for norsk jordbruk.

Begrunnelse:

Pga. de særegne klimatiske forholdene i Norge og av hensyn til matsikkerhet og sjølberging må norsk landbruk beskyttes.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8458
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 439-441 endres til:

For å sikre produksjonen av landbruksbaserte matvarer det er grunnlag for å produsere i Norge, er det nødvendig å utnytte handlingsrommet i WTO og andre internasjonale avtaler.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8459
Forslagsstiller: Nordland

Produksjon

Linje 443 tillegg etter punktum: For å klare dette er det viktig at regjering/storting inntar en offensiv rolle og bruker mulighetene som ligger i revidering av trålerpliktene og kvoteregimet på en måte som gjør at man sikrer helårslige arbeidsplasser på land.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8460
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Produksjon - Aktivt landbruk

Linje 448, ny setning: "Matproduksjon og reiselivet er avhengig av at det fins et aktivt land- og skogbruk i hele landet."

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8461
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 448 Ny setning

Både matproduksjon og reiselivet er avhengig av at det fins et aktivt landbruk i hele landet.

Begrunnelse:

Matproduksjon gir seg vel selv. Norge vil bli adskillig mindre attraktivt for turister dersom store deler av landet gror igjen. Også derfor trenger vi et aktivt landbruk i hele landet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8462
Forslagsstiller: Buskerud

Norge som lavutslippssamfunn

Linje 449-460 slettes i sin helhet og erstattes med:

"Norge må ta sin del av ansvaret og sørge for en omstilling bort fra fossile energikilder og over til et lavutslippssamfunn."

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8463
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 449 - 460

Teksten i linje 449 - 460 erstattes med:

LO vil arbeide for varig vern mot oljeutvinning i områder utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8464
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Nytt areal avgjørende for sysselsetting og velferd

Forslag til nye avsnitt

LO vil jobbe for et jevnt og høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel, både for å kunne videreutvikle den norske petroleumskompetansen, ivareta dagens velferdsstat og samtidig være robust nok til å håndtere kommende økonomiske utfordringer og kriser.

En grunnleggende mekanisme for å sikre et jevnt og høyt aktivitetsnivå er en forutsigbar konsesjonspolitikk. LO mener konsesjonspolitikken må ligge fast gjennom ordinære konsesjonsrunder hvert annet år, og TFO-runder (Tildeling i forhåndsdefinerte områder) hvert år.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8465
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 449 til 460 strykes - Nytt avsnitt

Linje 449 til 460 strykes og erstattes av nytt avsnitt:

Norges naturressurser og infrastruktur må eies og forvaltes av det offentlige. Der sameksistens mellom fiskerinæringen og petroleumsnæringen ikke er mulig, må det opprettes varige vernede petroleumsfrie fiskerisoner. Letevirksomhet utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja må avvises på grunn av fiskeressursene i området. Utvinningstempoet av fossile ressurser må reduseres og sårbare områder må ikke åpnes for leting

Begrunnelse:

LO må ta avstand fra salg av Norge og jobbe for å sikre viktige fiskeressurser for fremtiden.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8466
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg i linje 449

Tillegg i linje 449, skal starte med:

LO vil jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle olje- og gassnæringen. Myndighetene må også engasjere seg aktivt for dette. Det er et krav at aktiviteten skal gi ringvirkninger og arbeidsplasser på land i Norge.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8467
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Avsnitt linje 449 - 460 endres

Avsnitt linje 449 - 460 endres til:

LO mener at Nordland VI bør åpnes for lettevirsomhet og at det så snart som mulig igangsettes en konsekvensutredning av petroleumsaktivitet i Nordland VII og Troms II. LO legger vekt på at lettevirsomhet og eventuell utvinning fra funn må baseres på norsk verdensledende teknologi som ivaretar tungtveiende hensyn til miljø, sikkerhet og sameksistens med fiskeri- og reiselivsnæringen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8468
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 449-460 strykes og erstattes med:

Der sameksistens mellom fiskerinæringen og petroleumsnæringen ikke er mulig, må det opprettes varige vernede petroleumsfrie fiskerisoner. Lettevirsomhet utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja må avvises på grunn av fiskeressursene i området. Utvinningstempoet av fossile ressurser må reduseres og sårbare områder må ikke åpnes for leting.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8469
Forslagsstiller: Akershus

Side 20

Endringsforslag, stryke: Linje 449 til og med 460.

Begrunnelse:

Avsnittet står i strid med føre var-prinsippet og den kunnskapsbaserte tilnærmingen LO legger til grunn for miljø og klimapolitikken. Det strider mot kulepunktet på linje 364, og satse på olje er ikke fremtidsrettet. Avsnittet strider også imot kulepunkt på linje 467, siden oljeproduksjon ikke er bærekraftig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8470
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 456, tillegg

når alle forhold er belyst gjennom konsekvensanalysen. Norge må følge FNs klimapanel og la deler av våre fossile petroleumsressurser ligge urørt for å motvirke klimaendringene og med det ta vårt nasjonale miljøansvar. Områdene i Lofoten, Vesterålen og Senja er av våre mest verdifulle marine områder og skal derfor vernes mot fremtidig petroleumsvirksomhet. Det er praksis for

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8471
Forslagsstiller: Østfold

Tilleggsforslag side 21 - linje 469

Industrikraft

LO vil at Stortinget setter av en viss mengde kraft til industri som er storforbrukere av kraft til konkurransedyktige pris. Som vilkår for å få kraftkontrakt stilles at krafta skal brukes til drift av navngitte bedrifter, at kraft skal stilles til rådighet for samfunnet i tørrår eller ved effektmangel og at det inngås forpliktende avtaler om energigjenvinning og energiøkonomisering. Ved opphør av drift faller kontraktene bort.

Begrunnelse:

Over hele landet er nøkkelbedrifter og lokalsamfunn avhengig av langsiktige industrikraftkontrakter, ikke minst med tanke på behovet for nødvendige investeringer. De stortingsbestemte kraftkontraktene gikk ut 31.12. 2010.

Det er en felles oppfatning i industrien at dagens kraftbørs ikke trykker bedriftene. Det er ikke laget for langsiktige kraftavtaler, sikrer ikke at krafta blir brukt til industri og inneholder ingen samfunnsmessige krav.

Et lignende system er i bruk i Frankrike og er dermed godkjent innenfor EØS. Vi ser ingen som helst grunn til at Norge ikke kan gjøre det samme.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8472
Forslagsstiller: Fagforbundet

Stryke linjer

Stryke linje 449 til og med linje 460

Begrunnelse:

Avsnittet står i strid med føre var-prinsippet, og den kunnskapsbaserte tilnærmingen LO legger til grunn for miljø og klimapolitikk.

Avsnittet strider mot kulepunktet på linje 464 - å satse på olje er ikke fremtidsrettet.

Avsnittet strider også mot kulepunkt på linje 467 – oljeproduksjon er ikke bærekraftig.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8473
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag

Linje 460, tillegg:

Videre vekst i havbruksnæringen er avhengig av at miljøutfordringer som lakselus, tilgang på fôr og rømming blir løst.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8474
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 460, tillegg:

Norge har store muligheter gjennom forskning og utvikling av alternativ fornybar energi innen sol, vind, vann og bioøkonomi.

Innstilling: Delvis ivare tatt

Forslagsnummer: 8475
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 462 Nytt avsnitt

LO mener det er viktig å sikre nasjonal kontroll over våre naturressurser. Videre er det viktig å benytte og videreutvikle den kompetanse Norge har i disse næringene. Det er derfor naturlig at staten, gjennom Store Norske, blir et lokomotiv for mineralforvaltning i fastlands-Norge. Dette er også en god måte å sikre at verdiskapingen kommer fellesskapet til gode.

Begrunnelse:

Det blir stadig større behov for mineraler i framtiden. Det er viktig at Norge blir en aktør i dette markedet og sikrer at verdiskapingen blir til gode for fellesskapet.

Innstilling: Delvis ivare tatt

Forslagsnummer: 8476
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 464 Endring

Etter: Utvikle: nye og ivareta eksisterende

Begrunnelse:

Eksisterende arbeidsplasser har også god kompetanse og er innovative, disse, må også stimuleres til formålet i forslaget.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8477
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Tillegg i linje 464

Tillegg i linje 464 - kulepunktet skal lyde:

Utvikle nye og ivareta eksisterende framtidsrettede arbeidsplasser med høy kompetanse gjennom hele verdikjeden.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8478
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Norsk energiproduksjon skal forbli norsk

Legge til "forbli norske og" på linje 467.

Linje 467 blir da slik:

Jobbe for at norsk energiproduksjon og -bruk skal forbli norske og baseres på energi-

Begrunnelse:

Presisering

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8479
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Erstatte siste kulepunkt (linje 467) med:

Jobbe for at norsk energiproduksjon og -bruk skal baseres på fornybare energikilder og at det tilrettelegges for økt satsing på fornybar energi.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8480
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 21 - linje 468 (nytt kulepunkt)

Styrke ingeniør og lederkompetanse som kan bidra til å utvikle og ivareta framtidsrettede arbeidsplasser gjennom hele verdikjeden.

Begrunnelse:

Det er viktig å styrke ingeniør og lederkompetanse for at vi skal kunne utvikle et framtidsrettet, kompetent og konkurransedyktig næringsliv som er klar til å møte framtidens konkurranse på en offensiv måte.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8481
Forslagsstiller: Telemark

Nytt kulepunkt 4 under LO vil på linje 469

Legge til et nytt kulepunkt 4 under LO vil på linje 469 og 470. LO vil:
Arbeide for at Norge ikke selger sine naturressurser.
Arbeide for at norske råvarer foredles i Norge.

Begrunnelse:

Naturressurser og infrastruktur vil være framtidens viktigste ressurser å beholde i eget eie. Forvaltning er nøkkelen her, og ikke forretning. Forvaltning av disse ressursene må komme samfunnet til gode og ikke investorer.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8482
Forslagsstiller: Buskerud

Kraftproduksjon

Linje 469: Nytt kulepunkt:

“At framtidig utvikling og kraftproduksjon må baseres på fornybare ressurser.”

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8483
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nye kulepunkt 469

- Jobbe for at Norge skal være selvforsynt med elektrisk energi.
- Statkraft skal være statens vikremiddel for kraftpolitikk
- Grunnrentebeskatning må beregnes over 15 år for ANS/DA industrikraft.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8484
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 469 Tilleggsforslag Hvite sertifikater

LO vil arbeide for at det innføres hvite sertifikater etter samme regler som grønne sertifikater slik at energisparing, energigjenvinning og energieffektivisering får minst samme tilskudd pr. kilowatttime som utbygging av ny kraft.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8485
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Produksjon – side 21 – linje 469

Tilleggsforslag Hvite sertifikater

LO vil arbeide for at det innføres hvite sertifikater etter samme regler som grønne sertifikater slik at energisparing, energigjenvinning og energieffektivisering får minst samme tilskudd pr. kilowatttime som utbygging av ny kraft.

Begrunnelse:

Utbygging av fornybare energikilder kan ha ulike typer av negative miljøkonsekvenser i form av klimagassutslipp og inngrep i naturen. Energisparingstiltak bør derfor alltid prioriteres over nye energiutbygginger der dette er mulig.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8486
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 469 Nytt punkt 1

Jobbe for mer bruk av bioenergi.

Begrunnelse:

Vi har mye potensiell bioenergi her i landet. Mesteparten går til spille uten at det produseres kraft av den.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8487
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Produksjon - nytt kulepunkt 4
 Jobbe for mer bruk av bioenergi

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8488
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 469 Nytt punkt 2

Trygge jordbruket i hele landet.

Begrunnelse:

Jordbruket er viktig for matproduksjonen og for reiselivet, som tidligere nevnt. Men det fins også en mengde andre arbeidsplasser som er avhengig av at hele landet tas i bruk

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8489
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Produksjon - nytt kulepunkt 5

Trygge jordbruket i hele landet

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8490
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 469 Nytt punkt 3

Jobbe aktivt med styrking av jordvern

Begrunnelse:

Jorden er grunnlag for alt liv og grunnlag for matvareproduksjon og det er viktig at Norge har høy selvforsyningsgrad av mat. Kortreist mat er klimavennligere enn langimport.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8491
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Produksjon – side 21 – linje 469

Tilleggsforslag Importvernet i landbruket

Råk ordninga må til enhver tid sikres finansiering for å dekke gapet mellom verdensmarkedets prisnivå og norsk prisnivå. LO vil, etter at prosenttoll nå er innført for viktige norske jordbruksprodukter, holde sterkt fokus på å opprettholde tollvernet som sikrer norsk matindustri. Og utnytte det mulighetsrommet som ligger i WTO-avtalen.

Begrunnelse:

Økt matproduksjon vil bidra til å opprettholde landbruket i distriktene og å sikre norsk mat-industri. Ved å utnytte handlingsrommet i tollregelverket vil vi trygge sysselsettingen, bidra til økt matproduksjon, opprettholde levende bygder og et aktivt kulturlandskap. Et styrka tollvern er viktig for landbruket og norsk næringsmiddelindustri. Prosenttoll er innført på alle varelinjer innenfor ost, yoghurt og andre melkeprodukter, samt kylling, storfekjøtt og svinekjøtt.

Importvernet er en av grunnpilarene i landbrukspolitikken, og nødvendig for å gi rom for å føre en nasjonal landbrukspolitikk. Uten importvern har vi ingen nasjonal næringsmiddel-industri.

LO ser med bekymring på den kraftig økte importen av kjøtt- og melkeprodukter som i særlig grad kommer fra EU. Men importen fra andre land øker betydelig.

I følge MMIs undersøkelser ønsker om lag 90 % av befolkningen å opprettholde et landbruk minst på dagens nivå. Mat- og landbruksmeldinga, «Velkommen til bords», har ambisiøse mål om å øke matproduksjonen i landet. Landbruks- og matministeren må følge opp målene i meldingen med ytterlige tiltak og se på muligheten for økt budsjettstøtte.

For å kunne opprettholde norsk landbruk minst på dagens nivå, og øke produksjonen, er det nødvendig å utnytte fleksibiliteten i dagens tollregelverk. Næringsmiddelindustrien er Norges nest største industri. Norge har, til forskjell fra våre naboland, klart å opprettholde omfanget av denne industrien tross for sterkt press fra internasjonale næringsmiddelaktører. Næringsmiddelindustrien og landbruket er i et sterkt avhengighetsforhold til hverandre. Uten industrien vil grunnlaget for landbruket falle bort og vice versa.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8492

Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepunkt på linje 469

LO vil jobbe for å opprettholde tollvern av norsk landbruk.

Begrunnelse:

Økt matproduksjon vil bidra til å opprettholde landbruket i distriktene og å sikre norsk matindustri. Ved å utnytte handlingsrommet i tollregelverket vil vi trygge sysselsettingen, bidra til økt matproduksjon, opprettholde levende bygder og et aktivt kulturlandskap.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8493

Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepunkt på linje 469.

Arbeide for at norske råvarer foredles i Norge.

Begrunnelse:

Fagforbundet mener det er viktig å arbeide for kortreiste varer. Spesielt eksport av norsk fisk, til foredling i andre deler av verden, virker meningsløst. Norske råvarer bør foredles og videreutvikles i Norge. Dette gir flere arbeidsplasser, og bedre klima.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8494
Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepunkt på linje 469.

Arbeide for å opprettholde et desentralisert landbruk, på nivå med dagens.

Begrunnelse:

Fagforbundet er bekymret for at stadig flere gårdsbruk legges ned. Stordrift vil aldri bidra med tilsvarende mange arbeidsplasser i distriktene. Et desentralisert landbruk, bidrar til et stort mangfold av arbeidsplasser i distriktene.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8495
Forslagsstiller: Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)

Mat- og Drikkevareindustrien og Landbruk

Jordbruksproduksjonen er et viktig grunnlag for matindustrien og det må jobbes for en helhetlig matproduksjon med landbruk over hele landet. Markedsregulering er en forutsetning for produksjon i hele landet og støtter opp under landbrukspolitikken. Selvforsyningsgraden av mat må økes.

Det er viktig å ha en komplett verdikjede for mat. Matindustrien og jordbruket sysselsetter nær 100 000 mennesker og er en særdeles viktig bidragsyter til næringsklynger og lokalsamfunn i hele landet.

Importvernet er et sentralt fundament for en sterk norsk mat- og drikkevareindustri. Konkurransesevnen til norsk matindustri må sikres gjennom et velfungerende og forutsigbart importvern på de områder landbrukspolitikken omfavner. En økende handelslekkasje til våre naboland bekymrer. Det er viktig at særnorske avgifter ikke forsterker dette ytterligere.

Framtidens matindustri får økt automatiseringsgrad som krever stadig høyere kompetanse. Det må derfor satses på en høyere andel fagarbeidere og videreutvikling av utdanningsløpene for matindustrien.

LO krever:

- å videreføre en landbrukspolitikk som opprettholder dagens struktur og mål, og gir mulighet for økt norsk matproduksjon.
- å videreføre markedsreguleringen på landbruksråvarer og også gjeninnføre markedsregulering på fjærfe.
- å opprettholde et velfungerende tollvern som sikrer norsk matindustri og utnytte det mulighetsrommet som ligger i WTO-avtalen.
- at Råk - ordningen til enhver tid må sikres finansiering for å dekke gapet mellom verdensmarked prisnivå og norsk prisnivå.
- økt fokus på yrkesfag og videreutvikling av utdanningsløpene for matindustrien.

Begrunnelse:

Det er en viktig sammenheng mellom norsk landbruksproduksjon og norsk næringsmiddelindustri. Norsk produksjon av jordbruksprodukter er en forutsetning for videre utvikling. Dagens landbrukspolitikk er en særdeles viktig faktor i norsk distriktpolitikk, videre støtter markedsreguleringen opp under målene med landbrukspolitikken og sikrer produksjon over hele landet. For at norsk selvforsyning av mat skal økes, må landbrukspolitikken gjenspeile virkemidler

som gir primærproduksjonene gode rammevilkår og konkurransekraft til norsk næringsmiddelindustri.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8496

Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepunkt på linje 469.

Arbeide for å opprettholde en sterk regulering av genmodifisering innen norsk matproduksjon.

Begrunnelse:

Beskytte norsk produksjon, og norske særinteresser.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8497

Forslagsstiller: Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)

Matkjedemakt

Dagens situasjon i dagligvaremarkedet tilsier at det er et stort behov for regulering av maktforholdet mellom aktørene i verdikjeden for matproduksjon. Det må opprettes et eget tilsyn, gjerne under konkurransetilsynet, men med egen lovhjemmel. Et slikt tilsyn må ha sanksjonsmuligheter for å sikre riktig fordeling av verdier i verdikjeden.

LO krever:

- at det innføres en lov om god handelsskikk.
- at det opprettes et tilsyn med sanksjonsmuligheter for dagligvaremarkedet. Logistikk/distribusjon må være en del av dette tilsynets mandat.

Begrunnelse:

Det norske dagligvaremarkedet kontrolleres av tre matvarekjeder som omsetter 99 % av de totale verdiene. I tillegg kontrollerer dagligvarekjedene logistikken i store deler av verdikjeden, samt varesortiment i butikkene. Denne konsentrasjonen gir dagligvarekjedene full kontroll over utvikling i bransjen. Makten til dagligvarekjedene hemmer innovasjon og utvikling i næringsmiddelbedriftene og setter mange av arbeidsplassene til LOs medlemmer i fare.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8498

Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Produksjon - side 21 – linje 469.

Tilleggsforslag

LO vil at det må opprettes en lov som sikrer nasjonalt eierskap og kontroll med mineralressurser.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8499
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Forslag til uttalelse

Forslag til uttalelse:

Reiselivets plass i Innovasjon Norge må styrkes og det må arbeides for at næringen i større grad setter seg i stand til å dra nytte av Innovasjon Norges virkemidler. Nivået på statens bidrag til markedsføring i utlandet må minst opprettholdes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8500
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Styrking av forvaltnings- og tilsynsorganer

LO mener at en viktig forutsetning for å kunne drive en ansvarlig petroleumspolitikkk er at de organene som er satt til å forvalte, ivareta og utvikle olje- og gassnæringen vår har de nødvendige ressursene for å kunne gjennomføre dette arbeidet på en kunnskapsfull og ansvarlig måte. Ressursene til Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet må samsvare med de oppgavene de har.

Begrunnelse:

Ressursene til forvaltningsorganene må samsvare med arbeidsoppgaver og ansvar

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8501
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Legemiddelindustrien

LO vil jobbe for at legemiddelindustrien har forsknings- og utviklingsinstitusjoner her i landet og har rammevilkår som fremmer fortsatt norsk produksjon.

Begrunnelse:

Legemiddelindustrien er en høyteknologisk og innovativ næring. Norge er i dag verdensledende på flere områder innenfor medisinsk forskning, og det er et stort potensial for å utvikle vaksiner. En annen stor næring er fiskeoppdrett, der det er et voksende behov for å utvikle vaksiner som holder fisken frisk.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8502
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Videreforedling av fisk

LO vil jobbe for at fisk i størst mulig grad landes og videreforedles i Norge.

Begrunnelse:

Over tid har en rekke fiskemottak langs kysten blitt lagt ned, med store konsekvenser for distriktsbosettingen. Nedleggelsene skaper også bekymring i fiskemel- og fiskeforbedriftene, der råstofftilgang er helt sentralt

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8503
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Sjømatnasjonen Norge

Forslag til nytt avsnitt

LO vil jobbe for å styrke Norges posisjon som sjømatnasjon på det globale markedet. Norge må ta ansvar for å øke mattilførselen og styrke matsikkerheten i en verden med stor befolkningsvekst. LO mener det er viktig å jobbe for lokal verdiskaping og aktivitet langs kysten gjennom videreutvikling av den bærekraftige fiskeri- og havbruksnæringa

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8504
Forslagsstiller: Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)

Fiskeri og havbruk

Den norske velferdsstaten er bygd på et bærekraftig og lønnsomt næringsliv. Fiskeri- og Havbruksnæringen vil komme til å være en helt avgjørende bidragsyter til dette i overskuelig framtid. Næringen vil også kunne sikre bosetting langs kysten gjennom videreforedling i hjørnesteinsbedrifter, styrke våre valutainntekter og bidra til en sunn utenriksøkonomi. Forutsetningen er at næringen baseres på den norske modellen, der et effektivt og uavhengig næringsliv sikrer arbeidsplasser og nødvendige skatteinntekter. Fiskeressursene tilhører det norske folk og må forvaltes til det beste for fellesskapet og lokalsamfunnene.

Fiskeri- og havbruksnæringen leverer livsviktige proteiner til en voksende befolkning og har et stort potensial for vekst, selv om det er en syklisk næring og periodisk har opplevd store tilbakeslag. Likevel har den nå store utfordringer. Det er i dag liten bearbeiding og ekstra merverdiskaping som finner sted i Norge. For alle fiskesorter, villfisk og oppdrett, eksporteres i hovedsak fisken for forbruk og bearbeiding i utlandet. I EU er det omkring 15 000 arbeidsplasser som er basert på bearbeiding av norsk fisk.

Det er et paradoks at deler av hvitfiskindustrien har problemer med lønnsomheten og ikke klarer å ta del i de generelt gode tidene innen næringen. Derfor må det nå skapes en næringspolitikk som styrker industrien. Virkemidler, nye og eksisterende, må utformes for å skape ny vekst. Ikke minst fordi vi vet at det er foredling og industri som best sikrer bosettingen langs kysten. Fokus må være mer på hele verdikjeden.

Hvitfisk

Dagens regime bidrar ikke i tilstrekkelig grad til videreutvikling, innovasjon og økt merverdiskaping i Norge, til tross for et meget detaljert regelverk. Særlig for hvitfisk (torsk, sei, hyse) eksisterer det omfattende regler med klare politiske formål om å sikre aktivitet og sysselsetting langs kysten. Det er enighet om at dette regimet ikke fungerer godt nok i praksis og ikke gir nødvendige forutsetninger for helårsaktivitet i industrien. Derfor bidrar ikke dagens fiskeripolitikk til å skape heltidsarbeidsplasser og den nødvendige produktivtets- og innovasjonsutviklingen.

Det er veldig viktig at industrien sikres helårlig tilførsel av råstoff av riktig kvalitet og mengde, og at hele fisken og restråstoffet utnyttes. Dette kan bare skje om dagens plikt- og kvotesystem blir mer fleksibelt og rettes inn mot å bedre effektiviteten i næringen. I tillegg må kvoteåret endres til å starte 1. september – slik at fiskerne gis incitamentet til å levere råstoff hele året. Bonusordninger som fører til at det leveres mer råstoff bør opprettholdes og det bør satses mer på levendelagring av torsk.

Ressursrente bør innføres for å bidra til det norske fellesskapet. Hvordan en slik avgift

skal utformes bør utredes nærmere, basert på disse mulighetene: den kan utformes som avgift på rederienes overskudd, avgift på salg av kvoter, avgift på ubearbeidet fisk som eksporteres ut av landet og/eller som skatt på de som selger seg ut av næringen. Dette vil også bidra til langsiktighet innen fiskeriene.

Dagens kvotesystem bidrar til at grunnrenta (innen hvitfisk) tas ut av fiskere som selger seg ut av næringen, ifølge ny forskning, og grunnrenta går derfor bare i liten grad tilbake til lokalsamfunnene som reinvestering i ny virksomhet. Det bør utredes om en hjemfallsrett, med påfølgende auksjon til drivende fiskere, kan være en bedre måte å sikre bærekraftighet og lønnsomhet i hele næringen enn dagens ordning.

Oppdrett

Oppdrett er næringen med størst vekstpotensial. Men de siste årene har den hatt store miljøutfordringer og har ikke klart å øke produksjonen. Motstanden mot sider ved driften øker i samfunnet.

Oppdrettsnæringen må i samarbeid med myndighetene lokalt og nasjonalt møte miljøutfordringene på en effektiv måte. Det må bli flere fellessatsinger mot bekjempelse av sykdommer, lus og rømming.

Samarbeidet mellom næringen og forskningsinstitusjonene har bidratt til teknologiske nyvinninger, som merder til havs og til lands. Dette samarbeidet mellom enkeltaktører, myndighetene og bransjeorganisasjonene bør forsterkes ytterligere.

Rullerende biomasse i oppdrettsanlegg kan bidra til jevnere tilførsel av råstoff til industrien og sikre helårige arbeidsplasser og mer bearbeiding. Dette bør derfor innføres når forskning tilsier at det er forsvarlig.

Arealavgiften bør utformes slik at den bidrar til både mer innovasjon og styrking av lokalsamfunnene.

Pelagisk /olje- og mel/fôr

Det pelagiske fisket og olje- og mel industrien vokser gjennom et aktivt forvaltningsregime og sikker tilgang på råstoff. Fôrindustrien er viktig for fortsatt vekst i oppdrettsnæringen og bør sikres gode rammebetingelser. Landbruket har også store utfordringer på førsiden og et samarbeid vil styrke begge næringene. Myndighetene må aktivt bidra til dette.

Mulighetene for å benytte restråstoffet i biomarin industri må utløse en fellessatsing fra myndighetene og bedriftene. Dette er en næring med stort potensial, forteller forskning. Generelt må dagens incentivsystem bli tydeligere på å fremme industrialisering, med særlig vekt på å styrke næringsklynger og leverandørindustri. Myndighetene må bidra til mer FoU og generell kompetanseheving og å utvikle ny teknologi på egen hånd og i samarbeid med andre næringer, f.eks. landbruket. Langsiktigheten i næringen må styrkes gjennom utdanningsprogrammer, både for fagbrev og høyere utdanning, som rekrutterer ungdom med ønske om å finne stabile og framtidsrettede arbeidsplasser. Det er viktig å styrke markedstilgangen for bearbejdede produkter. Myndighetene må jobbe for både tollreduksjon og flere og utvidete kvoter (EU), styrke markedsføringen av norske produkter og øke innovasjonen.

Myndighetene bør styrke kontrollen med alle landinger av fisk for å sikre kvalitet og motarbeide omgåelser av regelverket.

Dagens særskilte permitteringsordninger for fiskeindustrien må opprettholdes inntil mer bærekraftige fiskerier basert på helårsaktivitet og stabile arbeidsplasser er etablert. Lovverket bør forenkles.

Det er viktig å sikre og styrke fortsatt norsk eierskap i både fiskerier og oppdrett.

LO vil prioritere dette arbeidet og jobbe for

- at det skapes en næringspolitikk som også styrker industrien i sjømatnæringen.
- at plikt- og kvotesystemet innrettes slik at aktivitet i landindustrien sikres.
- at alle deler av industrien sikres helårlig tilførsel av råstoff av riktig kvalitet og mengde.
- at det utredes en form for ressursrente.
- at alt restråstoff i sjømatnæringa ivaretas og utnyttes.
- å opprettholde permitteringsreglene for fiskeindustrien.
- å sikre og styrke norsk eierskap til både fiskeri og oppdrett.
- å gjeninnføre forskrift som stiller krav til blant annet bearbeiding, FoU og trainee- og lærlingplasser til oppdrettselskap som kontrollerer store deler av oppdrettsnæringen.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8505

Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 490, nytt kulepunkt.

Arbeide for å opprettholde hjemfallsretten.

Begrunnelse:

Norske naturressurser må være på norske hender!

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8506

Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt Linje 519

Betra kollektivtilbudet i distrikta

Begrunnelse:

Distrikta har vesentlig dårlegare kollektiv tilbud enn storbyane. Gjennom godt kollektiv tilbud vil ein kunne auke bu og arbeidsmarkedet.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8507

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 475, tillegg etter “fellesskapet”:

etter etiske og solidariske retningslinjer.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8508
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Staten må kjøpe seg opp ved ekspansjoner og oppkjøp

Nytt avsnitt L476:

Ved ekspansjoner og oppkjøp der statlig eierskap blir svekket, må staten gå inn og kjøpe seg opp til tidligere nivå eller høyere for å sikre forankring i Norge

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8509
Forslagsstiller: Telemark

Statlig eierskap

Fortsatt statlig eierskap i eksisterende og ny industri. Eierskapet bør være minimum 50%.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8510
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Sentrale tjenester

Tilføye i kulepunkt linje 482-484:

-----infrastruktur og sentrale tjenester forblir 100 % statlig eid.

Begrunnelse:

Det er viktig at LO klargjer og presiserer at statleg eigarskap omfattar meir enn naturressursar og infrastruktur. Dette handlar ikkje berre om eigarskap, men også om at staten/nasjonen må ha ein suveren rett til å styre, kontrollere og forvalte verdiar som er eksistensielle for innbyggjarane.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8511
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Statlige selskaper som foregangsvirksomheter

Linje 490 nytt kulepunkt

Statlige selskaper skal være foregangsvirksomheter innenfor likestilling, lærling satsing, integrering og bekjempelse av all form for sosial dumping.

Begrunnelse:

Det er viktig at staten setter gode eksempler for hvordan samfunnet og arbeidslivet skal være.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8512
Forslagsstiller: Buskerud

Statlig eierskapsforvaltning

Linje 490: Nytt kulepunkt:

- “ Arbeide for at statlig eiendom forblir på Norske offentlige hender”.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8513

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 490 Nytt punkt

Opprettholde og styrke statlig eierskap

Begrunnelse:

Viktig å sikre offentlig kontroll og styring innenfor sektorer som har nasjonale verdier.

Viktig for å beholde nasjonale arbeidsplasser.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8514

Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Offentlig eierskap

Endret tekst i kapittelet «Statlig eierskap» til offentlig eierskap. Foreslått ny tekst og to kulepunkt knyttet til likestilling, integrering, lærlinger og sosial dumping

Offentlig eierskap

Offentlig eierskap sikrer langsiktig og demokratisk forankret styring av sektorer som er sentrale for samfunnet. Det er særlig viktig at selskaper som forvalter naturressurser, sentral infrastruktur eller sentrale tjenester eies og styres av fellesskapet. Strategisk viktige bedrifter må ha en sterk forankring i Norge.

Et sterkt offentlig eierskap er viktig for å beholde hovedkontor i Norge. Det bidrar til norskbasert virksomhet og et nasjonalt eierskapsmiljø. Offentlig eierskap gir Norge et konkurransefortrinn og økt fleksibilitet.

Offentlig eierskap er et viktig instrument for å kunne fremme likestilling og integrering, og skal være foregangsselskaper for satsning på lærlinger. Offentlig eide selskaper skal drives på en slik måte at de ikke gir rom for sosial dumping eller annen arbeidslivskriminalitet.

LO vil:

- Jobbe for at hovedkontorene i strategisk viktige bedrifter forblir i Norge og at offentlig eide selskaper som forvalter eierskapet til viktige naturressurser og infrastruktur forblir 100 % offentlig eid.
- At det offentlige ikke bare er en sterk eier, men også utøver et aktivt eierskap i de selskapene de har eierandeler i.
- Offentlig eide selskaper skal satse på likestilling og integrering
- Offentlig eide selskaper skal være foregangsselskaper på områder som satsning på lærlinger og bekjempelse av sosial dumping og andre former for arbeidslivskriminalitet.
- Tilpasse dagens statlige og offentlige eierskapsforvaltning gjennom å etablere et strategisk eierskapsinstrument med formål å sikre nasjonal og lokal forankring av eierskapet i selskaper av nasjonal og lokal betydning.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8515
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Endre teksten i kulepunkt på linje 484

Endre ordet “forblir” til “er”

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8516
Forslagsstiller: Fellesforbundet (FF)

Endring i linje 487 - kulepunkt

Endring i linje 487 - kulepunktet begynner med: Styrke dagens statlige eierskapsforvaltning ... osv.

Innstilling: Tiltres

Forslagsnummer: 8517
Forslagsstiller: Akershus

Endringsforslag, ordlyd: s. 21, linje 482

Endringsforslag, ordlyd: linje 482, original: «Jobbe for at hovedkontorene i strategisk viktige bedrifter forblir i Norge (...)».

Forslag: endres til: «Jobbe for at hovedkontorene i norske bedrifter forblir i Norge (...)»

Begrunnelse:

LO burde arbeide for at alle bedrifter forblir i Norge og har deres hovedkontorer i landet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8518
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 482, nytt kulepunkt. Øvrige kulepunkt forskyves tilsvarende

Jobbe for fortsatt nasjonalt eierskap og kontroll over naturressurser.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8519
Forslagsstiller: Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

Linje 490, nytt kulepunkt.

Jobbe for å etablere et statlig mineralselskap som skal ha som oppgave å forvalte de store verdiene som finnes på norsk territorium.

Begrunnelse:

Dette kan være vår nye «oljerikdom» og den bør forvaltes og drives av staten. Alle er enige om at det var veldig fornuftig at staten gjorde det med oljen. Det gjelder samme prinsipp her.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8520
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Naturressurser på land, i sjø og i vann

Legge til "på land, i sjø og i vann og" på linje 483.

Linje 483 blir dermed slik:

og at statlige selskaper som forvalter eierskapet til viktige naturressurser og infrastruktur på land, i sjø og i vann

Begrunnelse:

Presisering

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8521
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 21 - linje 490 (nytt kulepunkt)

Forsvare hjemfallsretten til norsk vannkraft og sikre nasjonal kontroll over norske naturressurser.

Begrunnelse:

Hjemfallsretten til norsk vannkraft må sikres

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8522
Forslagsstiller: LO-Oslo

Nytt mellomkapittel fra linje 491 Næringslivets samfunnsansvar

Nytt mellomkapittel fra linje 491:

Næringslivets samfunnsansvar.

Arbeidstakerrettighetene er under stadig mer press. Konflikt om naturressursene gjør at urfolksrettigheter ofte settes til side der utvinningsindustrien turer fram. I konfliktområder er det høy risiko for at næringsliv kan bli involvert i krenkelser av menneskerettigheter. Under militær okkupasjon er risikoen for brudd på folkeretten overhengende.

Investorer og selskaper har et ansvar for negative konsekvenser deres virksomhet har på menneskerettighetene. Fagbevegelsen og sivilsamfunnet har presset fram veiledende prinsipper for næringslivet og menneskerettigheter, slik som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og Stortingets etiske retningslinjer og forventningsdokumenter for oljefondet. Dette er viktige skritt. Men vi trenger bindende retningslinjer og internasjonale avtaler for å sikre utøvelse av aktivt og ansvarlig eierskap fra selskapers og investorers side.

LO vil: .

- at Norge definerer bindende retningslinjer for norske selskaper og investorers samfunnsansvar i utlandet.
- at Norge tar aktiv del i utarbeidelse av internasjonale bindende retningslinjer.

Begrunnelse:

Næringslivet trenger å minnes om sitt samfunnsansvar

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8523

Forslagsstiller: Nord-Trøndelag

Nei til salg av Norge.

Nei til salg av Statskog og Hjemfallsretten, NSB, Jernbaneverket, Flytoget og rettighetene i og rundt all energi.

Begrunnelse:

Statlig eierskap sikrer langsiktig og demokratisk forankret styring av sektorer som er sentrale for samfunnet. Det er særlig viktig at selskaper som for-valter naturressurser, sentral infrastruktur eller sentrale tjenester eies og styres av fellesskapet. Strategisk viktige bedrifter må ha en sterk forankring i Norge. Et sterkt statlig eierskap er viktig for å beholde hovedkontor i Norge. Det bidrar til norskbasert virksomhet og et nasjonalt eierskapsmiljø. Statlig eierskap gir Norge et konkurransefortrinn og økt fleksibilitet. Høy verdiskaping danner grunnlaget for privat velstand så vel som offentlig velferd, og skaffer norske arbeidstakere tilgang til jobber av høy kvalitet. Opp gjennom historien er dette sikret gjennom oppbygging av kunnskap og kapital, effektive samfunnsinstitusjoner og et velorganisert arbeids- og næringsliv der arbeidstakerne har medinnflytelse i virksomhetene.

Privat og offentlig sektor er gjensidig avhengig av hverandre. En sterk offentlig sektor legger grunnlaget for verdiskaping i bedriftene, mens effektiv verdiskaping i privat sektor legger grunnlaget for velferdsstaten. En åpen utenriksøkonomi sikrer tilgang til større markeder, og en bred fellesfinansiert offentlig sektor bidrar til høy omstillingsevne, stabilitet og forutsigbarhet i økonomien.

Den norske samarbeidsmodellen har bred tilslutning blant arbeidslivets parter, myndighetene og sentrale forskningsmiljøer, og bør legge grunnlaget for norsk økonomisk politikk og norsk arbeidslivspolitikke framover. Historien har vist oss at også staten har en rolle som utvikler og eier i næringslivet. For at vi skal klare omstillingen til et klimavennlig næringsliv er det nødvendig at staten tar på seg et ansvar utover den tilretteleggerrollen staten har hatt de siste årene.

Innstilling: Delvis ivarettatt

Forslagsnummer: 8524

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 498, tillegg:

Transportsektoren er sentral for å løse miljø- og klimautfordringene. LO vil ha en omfattende utbygging og opprustning av miljøvennlig kollektivtrafikk, spesielt i, rundt og mellom de store byene. Transport på sjøen bør styrkes gjennom økt offentlig satsing på utvikling av nye miljøvennlige løsninger, nye internasjonale miljøkrav, samt forbedret sikkerhet og beredskap til sjøs. Godstrafikk må i størst mulig grad overføres fra vei til jernbane og skip.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8525
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 498, nytt avsnitt

Jernbane er en av de mest energieffektive transportformer som finnes. Elektriske tog er dessuten det eneste transportmiddelet som frakter folk og gods over lengre avstander uten direkte utslipp av klimagasser. Målet må være at bruken av toget øker både for person og godstrafikk i hele landet.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8526
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 500

Linje 500 legg til etter «...en satsing på» legge til «universelt utformet» kollektivtransport over hele landet.

Begrunnelse:

LO må understreke viktigheten av universell oppfordring.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8527
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 500, tillegg etter “satsning på”:
universelt utformet

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8528
Forslagsstiller: Buskerud

Transportvekst

Linje 501-502:

Ordet “i hovedsak” strykes.

Tillegg etter setningen i linje 501-502:

“Det er viktig å hindre at trafikkveksten spiser opp de positive miljøeffektene av ny teknologi.”

Begrunnelse:

Når LO skriver at “transportveksten i hovedsak skjer kollektivt”, kan det tolkes som svakere enn klimaforliket. Teksten bør byttes ut og erstattes ordrett med klimaforlikets formulering.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8529
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 501- 502: Ordet «i hovedsak» strykes

Linje 501- 502: Ordet «i hovedsak» strykes

Begrunnelse:

Når LO skriver at «transportveksten i hovedsak skjer kollektivt» kan det tolkes som svakere enn klimaforliket. Teksten bør byttes ut og erstattes ordrett med klimaforlikets formulering.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8530
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 501-502 strykes og erstattes med:

Veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8531
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Tillegg etter setningen i linje 501 – 502:

Tillegg etter setningen i linje 501 – 502:

Det er viktig å hindre at trafikkveksten spiser opp de positive miljøeffektene av ny teknologi.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8532
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Nettleie

Nytt avsnitt L507:

Styret i Statnett vedtok i 2013 en ny tariffstrategi for perioden 2014-2018 som sikret kraftforedlende industri lavere strømpris gjennom endringer i sentrale nettariffer. For å sikre konkurransekraften til kraftforedlende industri er det viktig at dagens sentrale nettariffer videreføres. En liten økning i nettleien for denne type industri gir dramatisk økte kostnader. I den videre utviklingen av kraftnettet i Norge er det viktig å ha fokus på kostnadseffektive løsninger, slik at nettutbygging ikke fører til ekstra kostnader for industrielle virksomheter, og som igjen vil svekke industriens konkurranseevne.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8533
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 507, nytt:

Flere prøveordninger innenfor kollektivsektoren som den i Haugesund med kr. 10,- pr. reisende bør igangsettes også andre steder i landet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8534
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Forsyningssikkerhet

Fortsettelse L510:

LO mener det er viktig å sikre norsk industri tilgang til ren og fornybar energi til konkurransedyktige vilkår. Linjenettet skal eies og driftes av staten. Utbygging av utenlandskabler må stoppes, da dette fører til økte kraftpriser for offentlige tjenester, private husholdninger og norsk konkurranseutsatt industri.

Nytt kulepunkt L519:

Ren og fornybar energi til konkurransedyktige priser skal fortsatt være et fortrinn for norsk industri.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8535
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 510 - Tillegg

Et hovedelement i en sikker energiforsyning er at energiselskapene har god kompetanse til å bygge og drive i egen regi. Feilretting og beredskap må utføres av egne ansatte med lokal forankring.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8536
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Fortsettelse linje 510

Utbygging av utenlandskabler for å selge strøm som en spekulasjonsvare skal stoppes.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8537
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Infrastruktur – side 22 – linje 510.

Tilleggsforslag

Dette forutsetter en nasjonal, demokratisk kontroll av energiressursene.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8538
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Energiselskapene må ta samfunnsansvar

Linje 510 Ny setning etter eksisterende tekst

For å klare å ivareta sikker energiforsyning til husstanden, næringslivet og industrien er norsk kompetanse vitalt og må opprettholdes og utvikles. Det betyr at energiselskapene må ta større samfunnsansvar og rekruttere fagarbeidere for å møte morgendagens utfordringer.

Begrunnelse:

Energibransjen (hovedsakelig strøm) blir svekket av ny energilov og lav rekruttering. Dette kommer til å resultere i at vi om noen år vil få dårligere forsyningssikkerhet.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8539
Forslagsstiller: Nord-Trøndelag

Nei til privatisering av Jernbanen!

Nei til privatisering av Jernbanen!

Begrunnelse:

Effektive og trygge transportløsninger er en forutsetning for å skape nærings- utvikling både i distriktene og i sentrale strøk. Transportsystemet har stor betydning for næringslivets konkurransekraft, og satsingen framover må inneholde en økt prioritering av transportkorridorer mellom landsdeler og regioner, samt ut av landet. Statlig eierskap sikrer langsiktig og demokratisk forankret styring av sektorer som er sentrale for samfunnet. statlig eierskap av jernbanen er viktig for å beholde hovedkontor i Norge. Det bidrar til norskbasert virksomhet og et nasjonalt eierskapsmiljø.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8540
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Underkapittel – Infrastruktur - linje 511

Tilleggsforslag

De elektroniske kommunikasjonsnettene (tele-, data- og tv-nett) har avgjørende betydning for næringslivet, velferdstjenestene, samfunnssikkerheten, bosetningsmønsteret og enkeltpersoner i vårt høyteknologiske samfunn. Staten har store inntekter fra salg av radiofrekvenser (spektrum). LO vil arbeide for at disse inntektene benyttes til utbygging av infrastruktur som muliggjør leveranse av høykapasitets bredbånd.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8541
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Internett - kommunikasjon

Linje 512 Forslag til nytt avsnitt

En betydelig del av dagens infrastruktur er internettforbindelsen. Internett bør gjøres tilgjengelig for hele befolkningen og være så rimelig at flest mulig har mulighet til å benytte seg av det. I dagens samfunn er nettet en sentrale arena for kunnskapshenting, kommunikasjon, arbeid og underholdning. Den som ikke har tilgang på dette vil ikke ha de samme muligheter som andre. Sentrale deler av denne infrastrukturen må være statlig forvaltet og eid.

Begrunnelse:

Mer og mer av kommunikasjonen foregår over internett, og da må dette være tilgjengelig for alle.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8542

Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Pristak

tillegg på linje 514: og et pristak som sikrer brukerne.

Linje 514 blir da slik:

som gir en prisutjevning mellom regionene, og et pristak som sikrer brukerne.

Begrunnelse:

Sikre en prispolitikk som blir mest mulig lik over hele landet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8543

Forslagsstiller: Fagforbundet

Kap 2 linje 514 tillegg

Som gir en prisutjevning mellom regionene, og et pristak som sikrer brukerne.

Begrunnelse:

Sikre en prispolitikk som blir mest mulig lik i hele landet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8544

Forslagsstiller: Buskerud

Transportsystemet og bruk av fossile brennstoffer

Tilføyelse av punktet på linje 516:

“og være basert på minst mulig bruk av fossile brennstoffer, og på sikt utfase transport der det brukes fossile brennstoffer.”

Innstilling: Delvis ivare tatt

Forslagsnummer: 8545
Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 516: Tilføyelse

Linje 516: Tilføyelse:

..og være basert på minst mulig bruk av fossile brennstoffer, og på sikt utfase transport der det brukes fossile brennstoffer.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8546
Forslagsstiller: Nordland

Samferdsel

Tillegg linje 516: Transport på en bærekraftig måte rettet mot tog, båt - og utrede forlengelse av Nord-Norge banen fra Fauske til Kirkenes.

Begrunnelse:

For å kunne møte samfunnet og næringslivets krav til transport/samferdsel i fremtiden må en i tillegg til det alle roper på: Mer vei- ha et sterkt fokus på bane. LO må nedsette et utvalg som utreder forlengelsen av Nord- Norge banene.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8547
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Infrastruktur - tredje kulepunkt

Linje 517, etter ordene "Arbeide for" tilføye "å avskaffe anbudspolitikken slik at"

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8548
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 517 Tilføyelse

Etter ordene "Arbeide for" tilføye:

å avskaffe den offentlige anbudspolitikken slik at

Begrunnelse:

Anbudspolitikken er til direkte hinder for "trygge og gode arbeidsplasser med fokus på kvalitet og kompetanse.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8549
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Kvalitet, kompetanse, klima og miljø

Tilføye 2 ord på slutten av kulepunkt line 518:

.... med fokus på kvalitet, kompetanse, klima og miljø.

Begrunnelse:

Klima- og miljøtiltak bør prege debattene om transportløsinger. Klimaet og vårt naturmiljø er hardt truga.

Det bør i teksten kome fram at LO ikkje berre ynskjer effektive og trygge transportløsinger, men også klimavenlege. Klima- og miljøaspektet bør i ei kvar planlegging av transporttiltak ha eit særskilt fokus.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8550

Forslagsstiller: Nordland

Infrastruktur

Tillegg linje 518: Klima og godt miljø.

Begrunnelse:

Det er også viktig å ha fokus på klima og godt miljø.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8551

Forslagsstiller: Buskerud

Transportpolitikk

Nye kulepunkter etter linje 518:

At staten og kommunene inngår forpliktende avtaler om byutvikling og arealpolitikk som støtter opp om statlige investeringer i jernbane og annen kollektivtransport, slik at investeringene får større samfunnsnytte og miljøeffekt. En regional plan for areal og transport må ligge til grunn for avtalene.

Prioritere kollektivtransport, sykkel og gange, framfor kapasitetsøkende motorvei,- og lufthavnutvidelser.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8552

Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 518 Nye kulepunkt etter linje 518

Linje 518 Nye kulepunkt etter linje 518:

At staten og kommunene inngår forpliktende avtaler om byutvikling og arealpolitikk som støtter opp om statlige investeringer i jernbane og annen kollektivtransport, slik at investeringene får større samfunnsnytte og miljøeffekt. En regional plan for areal og transport må ligge til grunn for avtalene.

Prioritere kollektivtransport, sykkel og gange framfor kapasitetsøkende motorvei- og lufthavnutvidelser.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8553
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Energiloven

Energiloven.

LO vil arbeide aktivt for å få endret Energiloven slik at fri omsetning av kraft ikke lenger er mulig. Noe som betyr at politiske myndigheter snarest må se på dette med lovens innvirkning på kraftbalansen, strømprisen og strukturen i kraftbalansen.

Begrunnelse:

Før Energiloven trådte i kraft i 1991 leverte e-verkene kraft til forbrukerne og industrien i Norge, de skulle dekke behovet for kraft i kommunene. I dag selger e-verkene krafta til best mulig pris gjennom kraftbørsen, for så å kjøpe den igjen på det åpne markedet. Nå er det ikke utbygging av ny kraft eller det å sikre nok strøm til enhver tid det som teller, men å sørge for at bunnlinja i kraftselskapenes regnskaper viser hyggelige tall.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8554
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Jernbane og vei

Nytt kulepunkt L519:

Bygge ut veier og jernbane som bedrer konkuranseevne og industriens behov for transport av råvarer og ferdigvarer

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8555
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Jernbanenettet må oppgraderes og utvides

Linje 519 Nytt kulepunkt

Det norske jernbanenettet må kraftig oppgraderes og utvides for å oppnå fremtidens behov.

Begrunnelse:

Jernbanen er en mer effektiv og miljøvennlig måte å frakte varer og mennesker på.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8556
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Mer transport på bane og sjø.

Linje 519 nytt kulepunkt

Arbeide for mer transport på bane og sjø.

Begrunnelse:

Dette vil bidra til økt trafiksikkerhet på norske veier og reduserte klimagassutslipp.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8557
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Linje 519: Nytt kulepunkt

Arbeide for mer transport på bane og sjø. Dette vil bidra til økt trafiksikkerhet på norske veier og reduserte klimagassutslipp.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8558
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 519 Nytt punkt 3

Arbeide for at mest mulig av godstrafikken flyttes over på jernbane og båt

Begrunnelse:

Transporten blir mer miljøvennlig og sikker enn den er i dag

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8559
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 22 - linje 519 (nytt kulepunkt)

Arbeide for at mest mulig av godstransport overføres til jernbane og båt.

Begrunnelse:

Godstransporten blir mer miljøvennlig enn den er i dag der mye av godstransporten foregår på veg.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8560
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Infrastruktur - nytt kulepunkt 7

Få mer gods over fra vei til bane og sjø

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8561
Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Kollektivtransport universelt utformet

Nytt kulepunkt linje 519:

LO vil kreve at all kollektivtransport blir universelt utformet, dvs. tilgjengelig for alle.

Begrunnelse:

Det må bli mer fokus på å gjøre kollektivtransport tilgjengelig for alle uansett funksjonsevne og utfordringer.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8562
Forslagsstiller: Buskerud

Konkurransetsetting av infrastrukturen

Linje 519: Nytt kulepunkt:

“Arbeide for at infrastrukturen ikke konkurransetsettes”.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8563
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 519 Nytt punkt 1

Arbeide for at offentlig kollektivtransport eies av det offentlige.

Begrunnelse:

Dette for å komme anbudspolitikken til livs og for å hindre tariffhopping og sosial dumping.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8564
Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 519, nytt kulepunkt:

Arbeide for en samlet offentlig eid og drevet jernbane. Statlig eierskap og drift er en viktig forutsetning for både miljø og arbeidsplasser i transportsektoren.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8565
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt kulepunkt - linje 519

Arbeide for en raskere elektrifisering av jernbane og ferger, og at det bygges ut landstrømtilkoblinger til cruisetrafikken.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8566
Forslagsstiller: Rogaland

Linje 519 Nytt punkt 2

At det bygges høyhastighetsbaner for både gods- og persontrafikk.

Begrunnelse:

Det bør være et mål å få mer både gods- og persontrafikk over på bane. Vi klarer ikke det uten å utvikle høyhastighetsbaner med høy frekvens.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8567
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Infrastruktur - nytt kulepunkt 5

- At jernbaneinfrastrukturen styrkes med tanke på kapasitet og hastighet, for både gods- og persontrafikk.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8568
Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt linje 519

Lik pris og kvalitet på fiber/nett over heile landet.

Begrunnelse:

Like konkurransevilkår uansett kvar i landet du bur på etablering av arbeidsplassar

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8569
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Handlingsprogrammet – kapittel 2 – Å skape – underkapittel Infrastruktur – side 22 – linje 519.

Tilleggsforslag

Bevar jernbanearealene.

LO vil jobbe for at arealene som nyttes til jernbaneformål i og rundt de store byene i dag ikke skal omreguleres eller nyttes til andre formål.

Begrunnelse:

Persontransport og godstransport på jernbane blir stadig viktigere og mer benyttet i samfunnet. Veksten har vært betydelig, og framtidsanalysene sier at vi kan forvente en fortsatt betydelig økning. Samfunnets fokus på miljøvennlig transport setter jernbanen i et gunstig lys. Satsing på jernbane er derfor viktig for å redusere trailere og annen trafikk på veiene. Det vil redusere utslipp, gi færre ulykker og mindre veislitasje.

Arealene som i dag nyttes til jernbanevirksomhet er under sterkt press for å reguleres til andre kommersielle aktører som boligutbyggere, hotellkjeder og andre.

For å møte morgendagens krav til jernbane kreves det at samfunnet, spesielt bykommunene, har vilje til å prioritere å avsette nødvendig arealer til å håndtere en vekst på jernbanen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8570
Forslagsstiller: Fagforbundet

På side 22 – linje 519

Tilleggsforslag

Bevar jernbanearealene.

LO vil jobbe for at arealene som nyttes til jernbaneformål i og rundt de store byene i dag ikke skal omreguleres eller nyttes til andre formål.

Begrunnelse:

Persontransport og godstransport på jernbane blir stadig viktigere og mer nyttet i samfunnet. Veksten har vært betydelig og framtidsanalysene sier fortsatt betydelig økning. Samfunnets fokus på miljøvennlig transport setter jernbanen i et gunstig lys. Satsing på jernbane er derfor viktig for å redusere trailer og annen trafikk på veiene. Det vil redusere utslipp, gi færre ulykker og mindre slitasje på veiene. Arealene som i dag nyttes til jernbanevirksomhet er under sterkt press for å reguleres til andre kommersielle aktører som boligutbyggere, hotellkjeder og andre. For å møte morgendagens krav til jernbane kreves det at samfunnet, spesielt bykommunene, har vilje til å prioritere å avsette nødvendig arealer til å håndtere en vekst på jernbanen.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8571
Forslagsstiller: Sør-Trøndelag

Nytt kulepunkt linje 519

Kollektivtrafikk

For å opprette bosettingen i distriktene er en avhengig av økt kollektivtilbud. Derfor vil LO ha en god og offentlig kollektivtransport også ute i distriktene.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8572
Forslagsstiller: Fagforbundet

På side 22 – linje 519

Arbeide for en helhetlig evaluering av energiloven.

Begrunnelse:

Før Energiloven trådte i kraft i 1991 leverte e-verkene kraft til forbrukerne og industrien i Norge, de skulle dekke behovet for kraft i kommunene. I dag selger e-verkene krafta til best mulig pris gjennom kraftbørsen, for så å kjøpe den igjen på det åpne markedet. Nå er det ikke utbygging av ny kraft eller det å sikre nok strøm til enhver tid det som teller, men å sørge for at bunnlinja i kraftselskapenes regnskaper viser gode tall.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8573
Forslagsstiller: Handel og Kontor i Norge (HK)

Linje 519, nye kulepunkt

Kreve et godt og rimelig kollektivtilbud med rabatter for ungdom opp til 25 år, elever,

læringer, uføre, pensjonister og studenter. Styrke jernbanenettet og utvide med dobbeltspor og høyhastighetsbaner mellom de store byene.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8574

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 520 Nytt punkt

Arbeide for å begrense omfanget av kabotasje betydelig

Begrunnelse:

Sikre at vogntog tar med seg tilfeldig returlast slik som foregår mye i dag. Dette er konkurransevridende og rammer den seriøse delen av transportnæringen.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8575

Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 22 - linje 520 (nytt kulepunkt)

Arbeide mot ulovlig kabotasje.

Begrunnelse:

Sikre at returlast blir gjennomført av seriøse aktører.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8576

Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt 520a

Opprusting av allereie planlagde og eksisterande vegprosjekt i distrikta.

Begrunnelse:

Dette for å styrke næringslivsgrunnlaget og for å behalde bærekraftig produksjon i distrikta.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8577

Forslagsstiller: Sogn og Fjordane

Nytt kulepunkt linje 520b

Lik nettleige for heile landet.

Begrunnelse:

Det er for store forskjellar i pris, ut frå kvar i landet du bur.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8578
Forslagsstiller: Industri Energi (IE)

Nettleie

Forslag til nytt kulepunkt
LO krever etablering av en gjennomgående nettleietariff for industrien.

Begrunnelse:

Industribedrifter i samme marked betaler ofte svært forskjellig nettleie og kan måtte betale mange ganger mer for å få levert kraft enn bedrifter i en nabokommune eller -fylke. En gjennomgående nettleietariff vil trygge sysselsetting, vekst i industrien og rettferdighet i kraftnettet.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8579
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Infrastruktur - nytt kulepunkt 6

Styrke utbygging og vedlikehold av samfunnets infrastruktur

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8580
Forslagsstiller: Norsk Transportarbeiderforbund (NTF)

Infrastruktur - nytt kulepunkt 8

Bygge ut tilstrekkelig antall døgnhvileplasser

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8581
Forslagsstiller: Norsk Lokomotivmannsforbund (NLF)

Stoppe konkurranse- og anbudsutsetting på Jernbanen

Arbeide for å stoppe konkurranse- og anbudsutsettingen på jernbanen iverksatt gjennom jernbanereformen, hvor det tilrettelegges for en massiv konkurranse om offentlige midler og salg av offentlig eiendom og infrastruktur, samt rasering av ansattes lønns- pensjons- og arbeidsvilkår.

Begrunnelse:

Jernbanereformen som ble vedtatt i Stortinget 15. juni 2015 tilrettelegger for en massiv økning av byråkrati, flere selskaper, flere lederstillinger, flere ledd mellom beslutning og handling, en fragmentering av sikkerhetsansvaret, en rasering av de jernbaneansattes lønns-, pensjon- og arbeidsvilkår samt å gi private, gjerne utenlandske aktører tilgang på offentlige norske verdier. I 2015 hadde NSB Persontog ett overskudd på 1.2 milliarder kroner, og NSB-konsernet ett samlet overskudd på 2.8 milliarder kroner. Dette er penger som går tilbake til statskassa og kan brukes på å fornye, oppgradere og vedlikeholde jernbanen på en samfunnsøkonomisk forsvarlig måte og kommer samfunnet til gode. I stedet legges det til rette for private utenlandske aktører skal kjøre tog i Norge på anbudskontrakter basert på offentlig kjøp hvor overskuddet går rett i lomma på eierne. Det samme gjelder verkstedtjenester, vedlikeholdstjenester, billetteringssystemer, togmateriell og salg av offentlig eiendom som i dag eies av staten gjennom

Jernbaneanverket og Rom Eiendom. Det legges i tillegg opp til et organisasjonskart som er nesten umulig å styre og er en klar forberedelse på salg av offentlige verdier og interesser i fremtiden.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8582

Forslagsstiller: Norsk Tjenestemannslag (NTL)

Linje 540, nytt kulepunkt:

Arbeide for at alle barn og unge skal ha et tilbud om fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8583

Forslagsstiller: Musikernes fellesorganisasjon (MFO)

Tro og livssyn, idrett og media

Vi foreslår et nytt avsnitt som får navnet «Tro og livssyn, idrett og media» og settes inn mellom linjene 546 og 547:

Tro og livssyn, idrett og media

Fysisk aktivitet og idrett gir helse og trivsel. LO har et særlig ansvar for å styrke bedriftsidretten og bidra til å tilrettelegge for fysisk aktivitet i tilknytning til arbeidsplassen.

Det skal være et offentlig ansvar å sikre mangfoldet innenfor massemediene.

Pressestøtten er sentral for å opprettholde mediemangfoldet i Norge, og må styrkes.

Allmennkringkasteren NRK må gis mulighet og ressurser til å fortsatt kunne levere et godt og bredt tilbud på alle flater.

Det er et nasjonalt mål å ha en livssynsåpen offentlighet og et arbeidsliv hvor det kulturelle og religiøse mangfoldet er representert i alle sektorer og samfunnslag. Statens aktive tros- og livssynspolitikkk må i sin utforming sammenfalle med sentrale fellesverdier som demokrati, rettsstat, menneskerettigheter, ikke-diskriminering og likestilling. Den norske kirke som en åpen og inkluderende folkekirke er gitt en særstilling i grunnloven. Den må gis rammevilkår som både kan ivareta rollen som kulturaktør og forvalter av kulturarv.

LO vil:

- Bevare kirkebyggene over hele landet som viktige felleskapsverdier og en sentral møteplass for det lokale kunst- og kulturlivet.
- Arbeide for biblioteker som er tilgjengelige for alle.
- Bevare og utvikle en rettighetsbasert, livssynsåpen og offentlig gravferdstjeneste som en sentral del av velferdssamfunnets tilbud til alle.

Begrunnelse:

VI foreslår at idrett og media tas ut av avsnittet som vi har gitt navnet "Kunst og kultur", og får en større plass i ett eget avsnitt. Der ønsker vi også å synliggjøre at LO arbeider innenfor feltet tro og livssyn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8584
Forslagsstiller: Arbeiderbevegelsens Presseforbund (APF)

Tilgang til offentlig informasjon uten byråkrati

LO vil arbeide for å fremme offentlighetsprinsippet i forvaltningen.

Begrunnelse:

Medias tilgang til offentlig informasjon er avgjørende for å kunne avdekke kritikkverdige forhold. Etter hvert som informasjonsavdelingene i det offentlige har vokst seg større, oppleves offentlig sektor som mer lukket.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8585
Forslagsstiller: Arbeiderbevegelsens Presseforbund (APF)

Momsfritak for fagpressa

LO mener at også fagblad og tidsskrifter må få nullmoms for elektroniske nyheter. LO vil arbeide for at det digitale moms-fritaket for nyhetstjenester utvides til også å omfatte journalistikk fra nisjer, fagblader og magasiner som bidrar innenfor nyheter og aktualitet,

Begrunnelse:

Fagpressen er en del av det store mediebildet, og fagpressens publikasjoner bidrar i vesentlig grad til nyheter og aktualitet på alle områder i samfunnet. Brukerne etterspør spesialisering, og mediene tilbyr dem nyhets- og aktualitetsstoff innenfor de stoffområder de er interessert i. Dette utviklingstrekket gjelder både allmenne medier og smalere nisjemedier. Derfor må det være innholdet som publiseres/selges som vurderes, og ikke hvem som er utgiver.

Innstilling: Oversendes sekretariatet

Forslagsnummer: 8586
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 22 – linje 539 (forkorting/forenkling av setning)

Arbeide for gratis kulturskole i alle kommuner, tilgjengelig for alle.

Begrunnelse:

Forenkling av setning.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8587
Forslagsstiller: Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT)

Side 22 - linje 546 (nytt kulepunkt)

Utvikle og modernisere bibliotektilbudet i alle kommuner

Begrunnelse:

For at bibliotekene skal være et attraktivt tilbud for befolkningen er det nødvendig at bibliotekene følger med i tiden slik at befolkningen ønsker å benytte tilbudet.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8588
Forslagsstiller: LO-Oslo

Linje 546 Nytt kulepunkt

Linje 546: Nytt kulepunkt: Arbeide for at barn og unge sikres gratis deltakelse i idrettsaktiviteter, korpsvirksomhet mm.

Begrunnelse:

LO må arbeide for å viske ut klasseskiller på kulturområdet.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8589
Forslagsstiller: EL og IT Forbundet (EL og IT)

Nytt kulepunkt - linje 546

Arbeide for stabilt internett for hele befolkningen.

Innstilling: Det vises til sekretariatets forslag til uttalelse

Forslagsnummer: 8590
Forslagsstiller: Arbeiderbevegelsens Presseforbund (APF)

Styrk Pressestøtten

Produksjonstilskuddet (pressestøtten) til nyhets- og aktualitetsmedier er svært viktig for å opprettholde avismangfoldet og sikre demokratiet. LO mener derfor at støtten må styrkes for å hjelpe mediebedrifter med marginale vilkår å overleve.

Begrunnelse:

Støtteordningene er avgjørende for mangfoldet i dagens avistilbud, og den er med på å medvirke til at mediebedriftene har ressurser til å publisere sitt innhold på nye plattformer i takt med folks endrede brukervaner. Det er viktig å sørge for oppholdelsesdrift i denne omstillingsfasen slik at ikke tradisjonsrike og seriøse mediebedrifter bukker under.

Vi er bekymret for den omfattende nedbemanningen i media. De store aviskonsernene er gjennom omfattende kutt i arbeidsstokken. Det bidrar sterk til at medienes funksjon som vaktbikkje er truet. Vi er spesielt bekymret for lokalavisenes framtid, som har et viktig samfunnsoppdrag lokalt med å avdekke kritikkverdige forhold, synliggjøre politiske alternativer og skape debatt og engasjement.

Det er godt underbygget at produksjonsstøtten er av sentral betydning for mangfold og kvalitet i mediene. Dette igjen er viktig for det demokratiske ordskiftet og for god nyhets- og kulturformidling.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8591
Forslagsstiller: Musikernes Fellesorganisasjon (MFO)

Kunst og kultur

Vi foreslår at overskriften i linje 521 endres fra "Kunst, idrett og media" til "Kunst og kultur".

Linjene 521 t o m 545 foreslås da endret til: Kunst og kultur

Et aktivt og mangfoldig kunst- og kulturliv er viktig for å gi den enkeltes liv et rikere og mer fullverdig innhold. Den kunstneriske ytring er en grunnleggende verdi i samfunnet og en bærebjelke i demokratiet. Alle må gis tilgang til kunstopplevelser og kulturaktiviteter. Kultur bidrar også til verdiskapning, kompetanse, læring, helse og toleranse. Dette sikres best gjennom offentlig finansiering, og gode og forutsigbare støtteordninger.

LO ønsker en systematisk satsing på kultur som næring, og vil arbeide for fornuftige rammevilkår for kulturnæringene. For å oppnå dette trenger vi gode rammebetingelser for kunst- og kulturlivet, og LO vil være aktiv og tydelig i den politiske debatten. LO skal arbeide for økt medlemsoppslutning fra alle kunstfaglige yrkesgrupper, og for bedre levekår for kunstnerne, herunder også trygde- og pensjonsordninger. Kunstnerstipendene må følge normal lønnsutvikling, og det må satses på flerårige stipender.

Skolen har en viktig rolle som formidler av kunnskap, ferdigheter og verdier knyttet til kunst og kultur. Kulturell kompetanse kommer til å ha stor betydning for framtidens arbeidsliv, næringsliv og samfunnsliv. LO vil derfor arbeide for å øke skoleverkets kompetanse innenfor estetikk, kunst og kultur.

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole.

LO vil:

- Arbeide for å styrke det offentlige økonomiske innsats på kunst- og kulturområdet, og mener at minst én prosent av statsbudsjettet skal gå til kulturformål.
- Arbeide for at det i forskrift til opplæringsloven fastsettes krav til faglig nivå, kapasitet og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.
- Videreutvikle arbeiderkulturen og synliggjøre vår historie gjennom et økt engasjement for kulturminnevern.
- Arbeide for at opphavsretten styrkes, slik at velfungerende betalingssystemer for de skapende og utøvende kunstnerne sikres.
- Sørge for at offentlige kulturinstitusjoner har gode rammevilkår.

Begrunnelse:

Vi i MFO er selvfølgelig meget opptatt av kunst- og kulturfeltet, og vi ønsker en sterkere og tydeligere vinkling på dette feltet i LOs neste handlingsprogram. Idrett og media foreslår vi inn i et eget nytt avsnitt, og da med ett tillegg for tro og livssyn.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8592
Forslagsstiller: Hedmark

Gratis kommunalt tilbud innen idrett og fysisk aktivitet

Nytt kulepunkt på linje 546

Arbeide for gratis kommunalt tilbud innen idrett og fysisk aktivitet til barn og unge.

Begrunnelse:

Det er like viktig at barna får tilbud og muligheter til fysisk aktivitet, på lik linje med kulturaktivitet. Jfr. Stortingsmelding.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8593

Forslagsstiller: Møre og Romsdal

Gode vilkår for breddeidretten

Nytt kulepunkt linje 546:

LO skal arbeide for gode vilkår for breddeidretten.

Begrunnelse:

Breddeidretten er viktig for folkehelsa og gjelder barn, ungdom, voksne, eldre og funksjonshemma.

Innstilling: Delvis ivaretatt

Forslagsnummer: 8594

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 546 Nytt punkt 1

At det jobbes for at alle barn og ungdom, uansett økonomiske forutsetninger, skal kunne delta i breddeidretten.

Begrunnelse:

At barn og unge i dag står utenfor både idrettslag og kulturlag på grunn av familiens økonomi er en uholdbar situasjon i et velferdssamfunn som Norge. Alle barn og unge må kunne delta på lik linje i breddeidrett uansett familiens økonomi. Det vil gagne folkehelsa i det lange løp.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8595

Forslagsstiller: Rogaland

Linje 546 Nytt punkt 2

At arbeiderbevegelsens arkiv digitaliseres og gjøres tilgjengelig for befolkningen gjennom offentlig ansvar.

Begrunnelse:

Arbeiderbevegelsens arkiv er en sentral del i norgeshistorien og formingen av Norge. Å få arkivet digitalisert og tilgjengelig for befolkningen vil være en stor samfunnsgevinst.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8596
Forslagsstiller: Akershus

Side 22 linje 541, endre kulepunkt:

Bytte ut ordene:”gjennom et økt engasjement” tilgjennom økt engasjement og bevilgninger for kulturminnefondet

Begrunnelse:
Forenkling av budskapet.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8597
Forslagsstiller: Akershus

Side 22 linje 541 – 542

Foreslår at det reises en statue som gjenspeiler likestillingskampen arbeiderbevegelsen står for.

Begrunnelse:
Kunst og kultur er limet i siviliserte samfunn. Ser på det som svært positivt at LO anerkjenner dette i sitt handlingsprogram. Sett i likestillings- og kvinneperspektiv er det deler av historien som i for liten grad blir synliggjort. Både på Youngstorget og på Sørmarka mangler viktige symboler for kvinneperspektivet i fagbevegelsen ikke minst historisk sett.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8598
Forslagsstiller: Fagforbundet

Nytt kulepunkt på linje 709

Arbeide for en helhetlig skoledag, med måltid, leksehjelp og fysisk aktivitet.

Begrunnelse:
Vi ønsker en helhetlig skoledag som ivaretar elevene hele dagen, som øker elevenes læringsutbytte og utjevner sosiale forskjeller.

Innstilling: Tiltres ikke

Forslagsnummer: 8599
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenr 546

Linje 546, nye prikkpunkt:

”-At det jobbes for at alle barn og ungdom, uansett økonomiske forutsetninger, skal kunne delta i breddeidretten.”

Begrunnelse:
At barn og unge i dag står utenfor både idrettslag og kulturlag på grunn av familiens økonomi er en uholdbar situasjon i et velferdssamfunn som Norge. Alle barn og unge må kunne delta på lik linje i breddeidrett uansett familiens økonomi. Det vil gagne folkehelsen i det lange løp.

Innstilling: Ivaretatt

Forslagsnummer: 8600
Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Til linjenr 546

Linje 546, nye prikkpunkt:

”-At arbeiderbevegelsens arkiv digitaliseres og gjøres tilgjengelig for befolkningen gjennom offentlig ansvar.”

Begrunnelse:

Arbeiderbevegelsens arkiv er en sentral del i norgeshistorien og formingen av Norge, Å få arkivet digitalisert og tilgjengelig for befolkningen vil være en stor samfunnsgevinst

Innstilling: Ivaretatt

